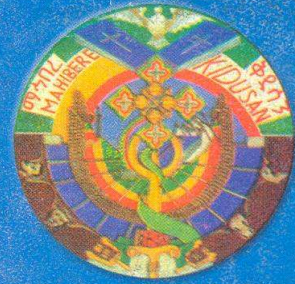

ሰመር

ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

ሐመር ፲፫ኛ ዓመት ቁጥር ፬ ሐምሌ / ነሐሴ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

“ገሠ ሰላም ወዳግንዋ፤
ሰላምን ጁት ፦ ተከተሏትም”
(መዝ.33፥14)

በአንባቢያን ለአንባቢያን

ይታሰብበት

በብዛት በሀገራችን ጸመ ነቢያት አልፎ የጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በኋላ ባሉት ወራት እና ከጸመ ዐቢይ /ትንሣኤ/ በኋላ በሚገኙት ወራት የሰርግ ሥነ ሥርዓት ይበዛል። ከዚህ ጋር በተያያዙ ሁለት ነገሮች እየተለመዱ መጥተዋል። እነዚህም በተከለል ወይም በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን የሚጋቡ ሙሽሮች በቤተ ክርስቲያን ቆርበው /ሥጋ ወደሙን/ ተቀብለው ከወጡ በኋላ በዳንስና በጭፈራ ይውላሉ። ይህ ነገር ለበረከትና ለድህነት የታሰበው ለመቅሰፍት እንዲሁም እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን የማታዘዘው አጉል ልማድ ነውና ይታሰባል።

እስከንድር መሥፍን /አዲስ አበባ/

«የሞት ራዕይ፣ የሞት ሕልም፣ የሞት ትንቢት»

መናፍቃን በእምነት ያልተገኙ ሀብታሞችን የሚያስፈራሩበት የዘመኑ ስብከት ነው። ሥራ ማስኬጃ እያጠራ ሲሄድ የማይታሰብ ነገር የለም። በዋናነት የተፈለገው የሀብታሙ ነፍስ ይሆን? ወደ ሀብታሙ ጠጋ ይሉና «ስለ አንተ ሕልም አይቻለሁ፣ ራዕይ አይቻለሁ፣ እግዚአብሔር እንዲህ ብለህ ንገረው። "ትሞታለህ እንጂ አትድንም" ብሎኛል» የሚል ቃል ለከተማው ሀብታሞች እየተነገረ ነው። ለአብነትም የሞቱ ሀብታሞች ስም እየተጠቀሰ «እገሌኮ የእግዚአብሔርን ጥሪ አልሰማ ስለላ ተቀሰፈ» እያሉ ያስፈራሯቸዋል። «ሀብትህ ሁሉ ሊበተን ነው» ይሏቸዋል። ትሞታለህ... ትሞታለህ... ትሞታለህ ብቻ ነው ስብከታቸው። የሞት ራዕይ፣ የሞት ሕልም፣ የሞት ትንቢት! አንባቢ ሆይ፣ አንተስ ምን ስምተሃል? ምን ታዘበሃል?

ኃይሌ ይልቃል አዲስ አበባ

ምርጫና ቤተ ክርስቲያን

በ1997 ዓ.ም በአገራችን የተካሄደውን ሦስተኛው ዙር አገር ዓቀፍ ምርጫ በተመለከተ ቤተ ክርስቲያናትን ቅድመ ምርጫና ድኅረ

ምርጫ የመታዘብና የትዝብቷን ዘገባ በተመለከተ በመገናኛ ብዙኃን መልእክት ተላልፏል። በመልእክቱ እኔና ጓደኞቼ ቅር ብሎናል። ምክንያቱም እኛ ክርስቲያኖች ስለ ሃይማኖታችን እንጂ ስለ ዓለማዊ ፖለቲካ ምን አገባን። በቅዱስ መጽሐፍ እንደተገለጸው ሥልጣን ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው። ስለዚህ በመታዘብም ይሁን በሌላ መልኩ በፖለቲካ ጣልቃ መግባት ከእምነታችን ጋር አይጸረርም ወይ?

ተክሊት ኪዳኑ ደብረ ዘይት መከላከያ

ቤተ መጻሕፍት በአብያተ ክርስቲያናት

በየአገራችን በሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የጥበብ /ዕውቀት/

መረጃ የሚሰጡ የጎትመት ውጤቶች መገኘት ባለመቻላቸው ያገኘን ጉዳት እንዲህ በቀላሉ የሚታይ አይደለም። ምእመናን በተለይም ደግሞ ወጣቶች ስለ ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዓተ እምነት፣ ክርስቲያናዊ ትውፊትና የቤተ ክርስቲያን ታሪክ በጥልቀትና በስፋት የማንበብ ዕድል ሊፈጠርላቸው ይገባል። ስለሆነም ይኸው ታውቆ በተቻለ መጠን አነስተኛም ቢሆን በየአገራችን በሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ቤተ መጻሕፍት መክፈት አለባቸው። በምእመናን በኩል ደግሞ በየቤታችን ተመልካች /አንባቢ/ አጥተው አባራ የለበሱ ጠቃሚ የጎትመት ውጤቶችን መጽሔት፣ ጋዜጣ፣ መጽሐፍ፣ የፊደና የቪዲዮ ካሲቶች እያመጣን ብናበረከት መልካም ነው።

ተክለ ሥላሴ ክቅድስት ሥላሴ

በሐመር መጽሔት እና በስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ ያስተዋውቁ !!

በመላው ዓለም በሚሠራጩት በእነዚህ ጎትመቶች:-

- ☞ ምርትዎን እና አገልግሎትዎን
- ☞ ስርግዎን
- ☞ የእንኳን ደስ አለዎ መልእክትዎን
- ☞ ጉዞ፣ ጉባኤ
- ☞ የሐዘንና የደስታ መግለጫ እንዲሁም
- ☞ የሥራ ማስታወቂያ

እና ሌሎች እርስዎ እንዲተዋወቅልዎ የሚሹትን በመረጡት መንገድ በተመጣጣኝ ዋጋ እናስተዋውቅልዎታለን ይጎብኙን !!

ስልክ 23-45-30/22-57-29/(09)64-27-28
E-mail MK_distribution@yahoo.com

የሐመር መጽሔትና የስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ ደንበኛ ይሁኑ	ስምዕ ጽድቅ ጋዜጣ		ሐመር መጽሔት	
	የ6 እትም	12 እትም	የ6 እትም	12 እትም
ለአዲስ አበባ	12.00	24.00	25.00	50.00
ለካናዳ ሀገር	12.00	24.00	25.00	50.00
አፍሪካ	9 ዶላር	18 ዶላር	12 ዶላር	24 ዶላር
አውሮፓና መካከለኛው ምሥራቅ	12 ዶላር	24 ዶላር	15 ዶላር	30 ዶላር
አሜሪካና ሩቅ ምሥራቅ	15 ዶላር	30 ዶላር	18 ዶላር	36 ዶላር

ለማገበሪ ቅዱሳን ልማት ተቋማት የባንክ ሂሳብ ቁጥር 81164 ሥላሴ ቅርንጫፍ Mahibere kidusan Lemate Tequamat አድራሻዎንና የከፈሉበትን ደረሰኝ ኮፒ በመልእክት ሣጥን ቁጥር 80078 ይላኩልን ወይም በ E-mail MK_distribution @ Yahoo.com ይጻፉን።

የአሳትና የመሬትንም አገልግሎት በማስተዋል ለተመለከተው ሰው፡- ዋጋ የማይገኝለትና ለሕይወት መሠረት መሆኑ ብዙም ትርጓሜ የማያስፈልገው እውነታ ነው። ከእነዚህም መሠረታዊ ሀብቶች አንዱ ክረምት (ውኃ) ነው። ክረምት ከሌለ ልምላሚ የለም። ልምላሚ ከሌለ ፍሬ የለም። ፍሬ ከሌለ ፍጥረት የለም። ስለዚህ ከሀብት በላይ የሆነ ክረምትን የሰጠንን እገዛ አብሔርን ከማመስገን ጋር የተሰጠንን ሀብት በሚገባ መጠ ቀም ይገባናል።

ከሰሞኑ በፊት

ይህ ከሕፃንነቱ ጀምሮ የትሕትናና የመልካም አርአያ ባለቤት የሆነ በኋላም በቅዱስ ዮሐንስ አስተማሪነት በትምህርተ መለኮት ተኮትኩቶ ያደገና የአንደኛው ሊቀ ጳጳስ የሆነ ቅዱስ አገናጥቶስ አንደኛውን በታላቅ ትምህርቱ ወንጌል አዳርጷት ነበር። በትምህርቱ የተመለሱ በትምህርቱ ጣዕም ሲደሰቱና እግዚአብሔርን ለማገልገል ሲ ነግሱ፤ ጣዖትን የሚያመልኩቱ ደግሞ ስሕተታቸውን ስለ ገለጠባቸው ተቆጡ።

ትምህርተ ሃይማኖት

ሰው በደፋርነቱ የኃይሉን አምላክ ትእዛዝ ተላልፎ ትክክ ዓ ለም ሲያስጨንቀው ሽክሙን የሚያቃልልበትና የሚያስወግድበት መንፈሳዊ ጥበብ ከኸኛ ፈጣሪ ተሰጥቶታል። ይኸውም በጥቂት ድካም ሥጋ ያልተወሰነ ጸጋ እግዚአብሔር የሚያገኝበት ሥርዓት ሱባጌ ነው። ከጥንት እስከ ህጻን ሰው በትክክል ዓለም መንፈሱ ሲታወክ የነፍሱና የሥጋ ጸጥታውን ለመመለስና ለማስከበር መጻምና መጸለይ ግድ ይሆንበታል። በዚህ ጊዜ አመክሮ /ሱባጌ/ ይገባል።

የጥያቄዎቻችሁ መሰረት

ከዘመነ ኦሪት ማለትም የጽሑፍ ሕግ በሙሴ አማካይነት ከመሰጠቱ በፊት በነበሩት አበው ዘመን መሐላ አልነበረም። በአብርሃም ዘመን ብዙ ቃል ሲጻገን ተደረገ። መሥዋዕት ተ ሠዋ፤ ሆኖም ግን መሐላ መማል አልነበረም። ነገር ግን ክፋት እየበዛ፤ ነገ ሮች እየተደባለቁ፤ አምልኮ ጣዖት እየተሰፋፋ በአጠቃላይ ሰዎች ለመታመን ብቁ አልሆኑ እያሉ ሲመጡ ለነገራቸው አሳማኝ ዋስ ወይም ማስረጃ ይሆናቸው ዘንድ እግዚአብሔርን እንደ ምስክር መጥራት ጀመሩ።

ክርስቲና በማሳበሬዊ ነጭ

ዋና አዘጋጅ - ዲ.መርሻ አለኸኝ
 ም/ዋና አዘጋጅ- አሉላ ጥላሁን
 ከፍተኛ ሪፖርተር - መ/ር ኃይለ ማርያም ላቀው
 ሪፖርተር - ዲ/ን ፋሲል አስረስ
 ኮምፒዩተር ዲዛይን - ወይንሸት ወጉ
 ኮምፒዩተር ጸሐፊ - ፍቅርተ ኃይሌ
 - ጸዳሉ ሁንዴሳ

ስልክ 556328

ፖስታ 80078

አዲስ አበባ

E-mail: Hamer@EOTC-Mkidusan.org

Website: - www.EOTC-Mkidusan.org

«ማኅበረ ቅዱሳን»

እግዚአብሔር ያከበራቸው የነቢያት፣ የሐዋርያት፣ የጳጳሮች፣ የሰማዕታት በአጠቃላይ የቅዱሳን ገድል፣ ትሩፋትና አማላጅነት የሚዘከርበት በመሆኑ ይህን ስያሜውን አግኝቷል።

ሐመር
 ፲፫ኛ ዓመት ቁጥር ፬
 ሐምሌ/ነሐሴ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

ደዘት

የማሳበሬ መሰረት
 • እርስ በርሳችሁ ጨው ይኑራችሁ፤ ተስማሙ..... ፪

ደብዳቤዎች ፬

• ቅርሶቻችን፡- ይመለሱ? ወይስ ፭

ከሰሞኑ በፊት
 • ክረምት ፮

ትምህርተ ሃይማኖት
 • ነገረ ድኅነት በመጽሐፈ ቅዱስ..... ፱

• ቅዱስ አገናጢዎስ..... ፲፪

የጥያቄዎቻችሁ መሰረት
 • ሱባጌ..... ፲፭

ኪነ ጥበብ
 • አባ ነዋል ፲፱

ስናስተዋውቃችሁ
 • <ዑደት > ቅዱሳት መካናት..... ፳

• አቡነ ፊልጳስ..... ፳፫

• ባሕረ ሐሳብ..... ፳፮

ክርስቲና በማሳበሬዊ ነጭ
 • መሐላ..... ፳፰

• ሥርዓት መፈጸሚያ መጻሕፍት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን?..... ፴፩

ቤተ ክርስቲያን ሰዎች
 • «ናሁ እነ ምስሌክሙ በኩሉ መዋዕል እስከ ገልቀተ..... ፴፫

• ቀደምቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዋዕቶ ዛሬም በዘመናዊ..... ፴፮

ወቅታዊ ጉዳዮች
 • ቀደምቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዋዕቶ..... ፴፯

ስቡጊዳ - የገስጢ ቋንቋ ትምህርት
 • የግስ አርዕስት..... ፵

በኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ በማኅበረ ቅዱሳን የሳትመት ዝግጅት ማስተባበርያ ክፍል የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሔት።

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዓተ እምነትና ክርስቲያናዊ ትውፊት ጠብቆ የሚወጣ።

የሚገባበት መጠኑ

በሰሜን አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ።

**«ጼወ ርክቡ በበይናቲክሙ ፤ ወተሰነአው፤
እርስ በርሳችሁ ጨው ይኑራችሁ፤ ተስማሙ»**

ገማር. 9 ÷ 50/

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የነፍሳቸውን ሕመም በወተት ቃሉ፤ የሥጋቸውንም ደዌ በልዩ ልዩ አምላካዊ ተአምራት እየፈወሰ ቅፍርናሆም በደረሰ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን በአንድ ቤት ሰብስቦ ሳለ የመከራቸው ታላቅ ምክር ነው፤ ዓለም ይጣፍጥ ዘንድ በነሱ ነፍስ ውስጥ ጨው ሊኖር ይገባልና። እነርሱ ከጣፈጡ ዓለሙ ይጣፍጣል፤ እነርሱ ከተሰማሙ ዓለሙ ይሰማማል።

ሰላም ለሰው ልጆች የተሟላ ሕይወት መሠረታዊ ነገር ነው። ይህ መሠረታዊ ነገር ደግሞ እርስ በርስ ከመስማማት ይመጣል። እርስ በርስ ለመስማማት ደግሞ የሰዎች ሕይወት በጨው በተመሰሉት ሰላምና ፍቅር ሊጣፍጥ ይገባል። የሰዎች ሕይወት በሰላምና ፍቅር ከጣፈጠ እግዚአብሔር ይደሰታል። የሰው ልጅ እግዚአብሔርን ማስደሰት ከቻለ የሰላም ባለቤት ይሆናል። ይህ ከፈጣሪው የተቸረው ሰላም እንዳይናጋ ለሰላም ቅድሚያ በመስጠት መትጋት ይኖርበታል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሰላም ተምሳሌት የሆነውን ጨውን መሠረት በማድረግ «በነፍሳችሁ ጨው ይኑርባችሁ» ሲል ያስተማረው ትምህርት ሰላም ሕይወታችንን የሚያጣፍጥ መንፈሳዊ ቅመም መሆኑን የሚያመለክት ነው። ስለዚህ ከምንም በላይ ሰላምን በቁርጥ ጎሊና መሻት ይኖርብናል።

ሰላም ለአንድ ሀገር ሁሉን ዐቀፍ ደኅንነት ወሳኝ ነገር ነው። ሰላሙ የተናጋ ሕዝብ እርስ በርስ አይተሳሰብም። የራሱን ደኅንነት ያስባል እንጂ የወንድሙ ደኅንነት አደጋ ላይ መውደቅ አያሳስበውም። የራሱን ገቢ መዳበር ያስባል እንጂ ለወንድሙ መራቆት ግድ የለውም። ለራሱ የጣመውን ይበላል፤ የማረውን ይለብላል እንጂ የወንድሙ መታረዝና በጠኔ መሞት ጉዳይ አይደለም።

ሰላም የራቀው ሕዝብ እግዚአብሔርን በአግባቡ አያመልክም። ገማቴ.22÷37-39፤ ማር.12÷28-31። በመሆኑም ሰላም ለአንድ ሀገር ሕዝብ መሠረታዊ ነገር ነው። ዛሬ በምድራዊው መመዘኛ በሀብት በልጽገው ከእነርሱ አልፎ ለእኛ የሚያገርሱን ሕዝቦች አለመታደል ሆኖ በሃይማኖት አላጠነከራቸውም እንጂ ሠርተው መበልጠጥ የቻሉት ባገኙት ሰላም ነው።

በዚህ መልእክታችን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰው ዘር ልቡና ሁሉ ይዘልቅ ዘንድ በንግግርም በሥራም ያስተማረውን ሰላም በርእሰነት ያነሣበት ምክንያት የሀገራችን ወቅታዊ ሁኔታ ነው። ቅድስት ሀገር ኢትዮጵያ መሰበቻዋን ሰላም አደጋ ላይ ወድቆ፤ አልፎ አልፎም ተናግቶ አነሳም በዛ የደከመችባቸውንና ተስፋ የምታደርጋቸውን ልጆቿን አጥታለች። በተናጋው ሰላም የተነሣም በወጣትነታቸው ተግተው በመሥራት ራሳቸውንም ሆነ ሀገራቸውን እንዲያሳድጉ የሚጠበቁ ዜጎች የሕይወት፤ የአካልና የሞራል ጉዳት ደርሶባቸዋል።

በዚህ አስቃቂ ክስተትም እንኳን በተግባር ሆኖ በበይናችን ልናሰበው የማንፈልገው ነገር ሆኗል። በአሳዛኝ ሁኔታ ያረፉትን ወገኖቻችንን ነፍስ በጸድቃን አባቶቻችን ነፍሳት አጠገብ እንዲያኖርልን፤ አብረው ሊኖሩ ሲጓጉ ባልጠበቁት መንገድ ልጆቻቸውን፤ ወንድም እጎቶቻቸውን፤ እናት አባቶቻቸውን ያጡ ወገኖቻችንን መጽናፍቱን ይሰጥልን ዘንድ አብዝተን እንጸልያለን። ነገር ግን ይህንን እያደረግን ዛሬ ከሚታዩት አንዳንድ እስጥ አገባዎች ነገ ሊመጣ የሚችለውን ስንገምት በእጅጉ እንሸማቀቃለን። በትላንቱ በእጅጉ ብንደነግጥና ብናዝንም ነገ የባሰ እንዳይመጣ በእጅጉ እንሰጋለን። በመሆኑም በእኛው ኃጢአት አልፎ አልፎ የተከሰቱ ተግሣጻጾች ቢኖሩም ቅድስት ሀገራችንን ለመጠበቅ የማይታከት አምላክ ዛሬም የእናቱን ግሥራት ሀገር እንዲጠብቅ ወደ አምላክ እየመኸን የሀገራችን ሰላም እንዲረጋገጥ የሚመለከታቸው አካላት ሁሉ የሚችሉትን ያህል ጥረት እንዲያደርጉ እናሳስባለን።

ትናንት በተፈጠረው ሁኔታ የምናዝን፤ ነገም ሊመጣ በሚችለው የምንጨነቅ ዜጎች እንደ መሆናችን «ይህ ሁሉ ችግር እንዴትና ለምን ተከሰተ?» ብለን እንድንጠይቅ ተገደናል።

በመሠረቱ ለዚህ ጥያቄ መልስ የሚሆኑ በርካታ ነጥቦችን ለማቅረብ የሚቻል ቢሆንም ጥያቄያችንን ራሳችን ለመመለስ በእኛ እምነት የሚከተሉት ምክንያቶች ዋና ዋና የሚባሉት ናቸው።

የመጀመሪያው ምክንያት በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ ዛሬ ለደረሰንበት አለመረጋጋትና ጭንቀት መንግሥቱ የሆነው እንዳስቃሲዎች ሁሉ በእውነት መሠረትነት አለመከናወናቸው ነው። የዚህ መሠረታዊ ነገር መጥፋት ደግሞ ሌሎች ከመሠረታዊነት የሚተካከሉ ለግጭትና ላለመረጋጋት መንገድ የሚከፍቱ መንግሥቶች ሲፈጥሩ እንመለከታለን።

ሁሉም አካላት የሚናገሯቸውም ሆኑ የሚተገብሯቸው ነገሮች በሙሉ በእውነት ላይ ብቻ የተመሠረቱ ቢሆኑ ኖሮ ፍቅር እንጂ አምባገር አይኖርም ነበር። ለሕዝቡ ሲባል ልዩነቶችን አጥብቦ እጅ ለእጅ ተያይዞ ለጋራ ብሔራዊ ዓላማ መንቀሳቀስ እንጂ በየዕለቱ የምትፈጠረዋን ጥቃቅን ስሕተት አጉልቶ እርስ በርስ በመናቀር በጠላት ሕዝብ እንዲጉዳ ማድረግ ባልታሰበ ነበር። ከአንተ ይኸ ይሻላል፤ ከእኔ ደግሞ ይኸኛው ለሕዝብ ይበጀዋል፤ ያኛውን መልካም ሐሳብ ደግሞ ከዚያኛው እንወሰድ በመባባል የእኔ ብቻ ነው ደግ ከሚለው መጥፎና ግትር አቋም ነፃ ወጥቶ ወደ ደገኛውና ለሀገራችን ወደ ሚበጀው አሠራርና አመራር በተገባ ነበር።

በመሆኑም ትላንት በእጅጉ ያዘነበት ነገም እንዳይደገም የማድረግ ችሎታም ሆነ ሐላፊነት ያለባቸው አካላት በፍጥነት እየሄዱበት ያለውን መንገድ ተመልክተው እንቅስቃሴያቸውን ሁሉ በእውነት ስለ እውነት ማድረግ አለባቸው እንላለን። አሁን በምንገኝበት የሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ የምንመለከተውንም ሆነ የምንሰማውን ነገር ሁሉ እውነት

ካልጉሰመቸውና ካላረቀቸው የባሰ እንዳይመጣብን እንሰጋለን።

ከላይ በመሠረታዊ መንግሥት ያነሳነው ጉዳይ በቀጥታ የወለደው ሌላው መሠረታዊ መንግሥት ደግሞ በእነዚህ አካላት መካከል መተማመን አለመኖሩ ነው። ጌን ለጌን ተቀምጠው ሲወያዩም ሆነ በተናጥል ሆነው ሲናገሩ አውነት በመሠረትነት ስለሌላች በመካከላቸው መተማመን ጠፍቶ እናያለን። እንኳን ሀገርን የሚያህል በሰፊ መልክ ምድር ያለን ሰፊ ሕዝብ የያዘ ተቋም፣ በአንድ ቤተሰብ ዙሪያ ተወያይቶ የተሻለውን ነገር ለልጆች ለማድረግ የእናትና አባት መተማመን በእጅጉ ያስፈልጋል። እናት ለልጆች ይኸ ነገር ይደረግላቸው ብላ ሐሳብ ስታቀርብ አባት «እንዲህ ያልሸው ኪሴ እንዲራቁት ነው» ካለ ችግር ይፈጠራል። አባት ለእኛም ሆነ ለልጆቻችን ለአደጋ ጊዜ የሚሆን ገንዘብ እንቅጥብ ሲል እናት ለግልህ መጨፈሪያ፣ ወይ ሌላ የምትቆጥብላት ብትኖር ነው እንጂ ካለች ጨዋታው ፈርሷል።

ዛሬ በሀገራችን ሥልጣን ለመያዝ በሚፈካከሩት አካላት መካከልም የምናየው ይህ ዓይነት አለመተማመንና እሱ የወለደው ነገርን አጣሞ የመተርጎም አባዜ ነው። አንዱ ምንም ያህል መልካምና ለሀገር የሚጠቅም ነገር ቢናገር ሌላው ጠቃሚ ነው ብሎ አይወስደውም።

ስለዚህ እነዚህ አካላት እንቅስቃሴያቸው ሁሉ ሀገርን ያህል ትልቅ ነገር ለመምራት መሆኑን በሚገባ ተረድተው በመካከላቸው ፍጹም መተማመንንና መረዳዳትን ይፍጠሩ እንላለን።

ዛሬ ላጋጠመን ችግር ሦስተኛው ምክንያት ደግሞ እነዚህ አካላት ተቀራርበው መነጋገር አለመቻላቸው ነው። ይህ ምክንያትም የላይኞቹ ቀጥተኛ ውላጅ ነው። እውነት ላይ ተመርኩዘው ስለማይንቀሳቀሱ መተማመን አልቻሉም፣ ስላልተማመኑም ተቀራርበው በመወያየት ችግሮቻቸውን ለመፍታት አልሞከሩም። በእርግጥ እነዚህ አካላት በተለያዩ አካላት ሰብሰቢነትና ጋባዥነት በተለያዩ ጊዜያት በጠረጴዛ ዙሪያ ሲሰባሰቡ እናያለን። ይሁን እንጂ መሰባሰባቸው ልዩነታቸውን ሲያሰፋና የበለጠ ችግር ሲጨምርብን እንጂ ሰላማችንን ሲያረጋግጥልን አላየንም። ስለዚህ መቀራረብ ስንል በእውነት ላይ ተመርኩዞ በፍጹም መተማመን ተቀራርቦ የሚደረገውን ውይይት ነው።

በዚህ ዓለም የሚከናወን ማንኛውም ተግባር ውጤቱ የማረ ይሆን ዘንድ ተቀመጦ የአከናወኞቹ መተማመንና በሰከነ መንፈስ መወያየት ይጠይቃል። ይህ የሆነ እንደሆነ ውይይታቸው ስምሮ ለእነሱም የአዕምሮ ዕረፍትን፣ ለሕዝቡም ሰላምንና መረጋጋትን ይፈጥራል። እንደ ምናየውና እንደ ምንሰማው ከሆነ ተፎካካሪዎቹ ተቀምጠው ይወያዩ እንጂ ከስሜት ጸድተው እርስ በርስ ተማምነው በሰከነ መንፈስ መወያየት የቻሉ አልመሰሉም። መልካም ነገር እናምጣ ብለው የሠሩት ገባኤ በጭቅጭቅና በንትርክ ታውኮ ይበተናል። ወይም አንዳች ተስፋ የሚደረግ ነገር ጠብ ሳይለው ይፈጸማል።

ስለዚህም እነዚህ ወገኖች ዛሬም ቢሆንም በነገር ሁሉ ተስፋ ሳይቆረጡ፣ የደፈረሰ ሰላማችንን በማጥራት፣ የተጫነንን ፍርሃት እና ጭንቀት በመግፈፍ ከባድ ሐላፊነት እንዳለባቸው ተገንዝበው በሀገር ልጅነት መንፈስ በፍጥነት ተቀራርበው እንዲወያዩ አደራ እንላለን።

በአራተኛነት ሊጠቀስ የሚችለው ሌላው ምክንያት ደግሞ ያለውን ችግር ግራ ቀኝ አይቶ ሁሉንም አካላት አቀራርቦ የሚያስታርቅ መጥፋቱ ነው። ከአህጉር አልፎ በዓለም ዐቀፍ ደረጃ እንደ ተመሰክረው ሀገራችን በሚፈጠሩ ውስጣዊ አለመግባባቶች ዙሪያ ተወያይቶ የመተራረቅና የማስታረቅ የዳበረ ባሕል ያላት ሀገር ናት። ወደ ወቅታዊው የሀገራችን ሁኔታ ስንመጣ ግን ያ መልካም ባሕላችን የተዘነጋ ይመስለናል። የተለያዩትን አገናኝቶ ለማስታረቅ ብቃቱም ሆነ ብሔራዊ ሐላፊነቱ ያለባቸው ተቋማት ሀገራችንንም ሆነ ሕዝቧን ለአደጋ የዳረገ ጉዳይ ተፈጥሮ እያዩና እየሰሙ ዝምታን የመረጡበት ምክንያቱ ግልጽ አይደለም። ምንም እንኳን የተፈጠረው ችግር ይወገድ ዘንድ ከተፎካካሪዎች ጀምሮ እስከ ሕዝቡ ድረስ ቀላል የማይባል ሐላፊነት ያለ ቢሆንም ወቅቱ ተፎካካሪዎች ጉራ ለይተው ያዋጣል ባሉት መንገድ ሁሉ እየተንቀሳቀሱ ያሉበት በመሆኑ በመካከል ገብተው ልዩነቶችን አጥብበው የሚያስታርቁ ግለሰቦችና ተቋማት ያስጠፋል እንላለን።

ተፎካካሪዎችም «የሀገሩን ሰርዶ በሀገሩ በሬ» እንዲሉ ቋንቋቸውን የሚናገሩትንም ኢትዮጵያውያን ሽማግሌዎች መጋበዝና እናስታርቅ ብለው ሲቀርቡም ለእርቅና ለድርድር የተመቹ መሆን ይኖርባቸዋል።

የሁሉም ማሰሪያው ፈሪሃ እግዚአብሔር ነው። በነገር ሁሉ እግዚአብሔርን መፍራት ካለ ፍቅር አለ፣ ሰላምም አትርቅም። ፈሪሃ እግዚአብሔር ያለው እውነት አለው። በዚህ ዘመን፣ ነቢዩ እግዚአብሔር ቅዱስ ዳዊት «ጸድቅ የለም አንድ ስንኳ፣ አስተዋይም የለም፣ እግዚአብሔርንም የሚፈልግ የለም፣ ሁሉ ተሳስተዋል፣ በአንድነትም የማይጠቅሙ ሆነዋል፣ ጥፋትና ጉስቀኑልና በመንገዳቸው ይገኛል፣ የሰላምንም መንገድ አያውቁም። በዓይኖቻቸው ፊት እግዚአብሔርን መፍራት የለም» እንዳለ /መዝ.13፣1-3/ ዛሬ ከሁሉም ወገን ፈሪሃ እግዚአብሔር የራቀ ይመስለናል። በመሆኑም ሁሉም አካላት እግዚአብሔርን ፈርተው፣ እውነትን ገንዘብ አድርገው፣ እርስ በርስ በመተማመን ሊንቀሳቀሱ ይገባል እንላለን።

ሀገር ሰላም ቢሆን የሚጠቀመው ሕዝቡ ነው። በአንጻሩ በሰላም ፈንታ አለመረጋጋትና ጉኩት በሀገሪቱ ቢነገሥ የሚገባው ሕዝቡ ነው። በመሆኑም በሀገራችን ትላንት የታየው እንዳይደገም፣ ነገ የምንፈራውም እንዳይከሰት በመካከል በኩል ሕዝቡ ማንም ሊሰጠውም ሆነ ሊነሳው የማይችሉ ሥልጣን፣ መብትና ኃይል አለው። ሀገር ዐቀፍም ይሁን አህጉር ዐቀፍ አልፎም ዓለም ዐቀፍ በሆኑ የታሪክ ማስረጃዎች በግልጽ እንደ ተመሰክረው ኢትዮጵያውያን ሰላምን የሚወዱ ታላቅ ሕዝቦች ናቸው። ሰላማቸውን አደጋ ላይ ለመጣል የሚመጣ ካለ በቸልታ አይመለከቱትም። በዚህም ለ-0 ላዊነታቸውን ደፍሮ ነጻነታቸውን ለመግሰስ በተለያዩ ጊዜ የመጣን ኃይል ሰላም ናፋቂነታቸውን ሰንቀው በአንድነት ተባብረው አሳፍረው መልሰዋል።

ይህንን እያደረጉም በውስጣቸው አለመግባባቶችና ሰላምን የሚያናጉ ነገሮች ሲከሰቱ ባላቸው ሀገር በቀል ችግሮችን የማስወገጃ ባሕሎች ተጠቅመው የደፈረሰ ሰላማቸውን ያጠራሉ። የተጣመመውን ያቃናሉ። የራቀውን ያቀርባሉ። የንጉሠውን ያደቃሉ። በመሆኑም ይህ ነገር የሀገራችን ጠቃሚ ባሕል ዛሬም ተግባር ላይ ሊውል ይገባል። ከነባሮቹ የኢትዮጵያውያን ችግር ማስወገጃ መንገዶች አንዱ ጸሎትና ምሕላ ነው።

ኢትዮጵያውያን የማይፈልጉት አለመረጋጋትና ጉኩት በመካከላቸው ሲከሰት የሰላም አምላክ ሰላማቸውን ይመልሰላቸው ዘንድ በጸሎትና ምሕላ ይጠይቃሉ። ዛሬም ይህ የሰላም እጦት አደጋ ከፋኛ ያንካብበብን ኢትዮጵያውያን እንደ ቀደምቱ አባቶቻችንና እናቶቻችን አምርረን ልንጸልይ ምሕላ ልንይዝ ይገባል። ለዚህ ደግሞ ሕዝቡን በጸሎት የማትጋት ሐላፊነት ያለባቸው በየደረጃው ያሉ አባቶቻችን የበለጠ ሊተጉ ይገባል እንላለን።

በመጨረሻም እግዚአብሔር የቅድስት ሀገራችንን ሰላም ይጠብቅልን ዘንድ የእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ጸሎትና ምልጃ፣ የቅዱሳን መላእክት ተራዳኢነት፣ የጻድቃን ሰማዕታት ጸሎትና ምልጃ አይለዩን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ኑና እዩ

መጽሔታችሁ እኛ ዘንድ አት ደርስም ነበር። አሁን ግን የእግዚአብሔር ፈቃዱ ሆኖ የማግበረ ቅዱሳን አባላት በሥራ እየተመደቡ መምጣት በመጀመሪያው በእርሱ አማካይነት እየደረሰችን እያነበብናት ነው። በእውነቱ መጽሔቷ ያልተጠሩትን በመጥራት፣ የተጠሩትን በማበርታት ከፍተኛ አገልግሎት የምትሰጥ ሆኖ አግኝተናታልና በርቱ።

በመጽሔቷ ከተካተቱት ግምዶች አንዱ የተለያዩ ቅዱሳት መካከትን የምታስተዋውቁበት የ«እናስተዋውቃችሁ» ግምድ ነው። በርካታ ቅዱሳት መካከትና መካከተ ተአምራት ባሏት ቤተ ክርስቲያን እንደነዚህ ዓይነት ግምዶች በእጅጉ ያስፈልጋሉ። ይህን ካልን ዘንድም በእኛ አካባቢ አንዲት ጥንታዊትና ሰፊ ታሪክና ቅርስ ያላት ገዳም አለች። ደብረ ወይላ ማርያም ገዳም ትባላለች። ይኼን ገዳም ጉብኝታችሁ የተቀደሰ ታሪክን ለምእመናን እንድታቀርቡ እጠይቃችሁአለሁ።

አባ ገ/ሚካኤል ደብረ ወይላ

ከአዘጋጅ፡- አባ፣ መጽሔታችንን አንብበው አስተያየትዎን ስለ ቸሩን በአንባቢያን ስም እናመሰግናለን። በዚህ ይቀጥሉ። ገዳሚን በሚመለከት እርስዎ በአካባቢው ካሉ የማግበራችን አባላት ጋር በመተባበር ታሪክን በስፋት ዘግበው ከፎቶ ግራፍ ጋር ቢልኩልን ለማስተናገድ ዝግጁዎች ነን። ነገር ግን ታሪኩን በሚገባ የተቀናበረና በመረጃ የጠገበ መሆን አለበት።

ከራሁባቸው

በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር 3 እትም በግምድ ወራዙት ግምድ በቀረቡት በአባ ወልደትንሣኤ እጅግ ኮራሁ። ብዙም ተማርኩ። በእውነቱ እናንተም በቃለ ምልልሱ መጨረሻ እንዳላችሁት እንደነዚህ ዓይነት አባቶች በቤተ ክርስቲያናችን ሊበዙልን ይገባል። አርሳቸውንም የሚያገለግሉት አምላክ ያሰቡትን መልካም ሐሳብ ሁሉ እያሳካ ረጅም ዕድሜን ከሙሉ ጤና ጋር እንዲሰጥልን ከልብ እመኛለሁ።

ዮናስ መሥፍን ወላይታ ሶዶ

ወጣቱ ለቀርሶቹ

ምንም እንኳን ሁሉም የዚህ ዘመን ወሳኝ ነው ለማለት ባልደፍርም ባለንበት ዘመን የወጣቱ ለቅርሶች ያለው አመለካከት ደካማ ነው። ይህም የሆነው የማንነቱ መገለጫ የሆኑትን ቅርሶች ቀርቦ ባለማየቱ፣ ሊወስደው ከሚፋጠነው የዘመናዊነት /ቴክኖሎጂ/ ተጽዕኖ እና ትውልዱ ቅርሶቹንና ታሪኩን ዐውቆ ዘብ እንዳይቆም በሚፈልጉ አካላት ስውር ሴራ የተነሣ ነው። ስለዚህ ምንም እንኳን የኢትዮ ጽያፊ ኢትዮጵያዊነት መገለጫ የሆኑ ቅርሶችን በማወቅ በኩል ቀዳሚውን ድርሻ የሚይዘው ወጣቱ ቢሆንም የሚመለከታቸው አካላት ሁሉ ወጣቱንና ቅርሶቹን በማስተዋወቅ በኩል ጠንክረው ሊሠሩ ይገባል እላለሁ።

በካብህ መኮንን ደሴ ቤተ አብርሃም ሰንበት ት/ቤት

ተማርኩ

በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር 2 መጋቢት - ሚያዝያ እትም በ«እናስተዋውቃችሁ» ግምድ ላይ «ለንጊዮስ ሰማዕት» በሚል ርእስ የቀረበውን የቅዱስ ለንጊዮስ የሕይወት ታሪክ እንብቤ በመደሰቱ ይህንን ደብ ዳቤ ጻፍኩ። በእውነቱ ለንጊዮስን በሚመለከት የተሳሳተ ዕውቀት ነበረኝ ማለት ይቻላል። እንደ እኔ ሁሉ ሌሎችም ተመሳሳይ ግንዛቤ ሊኖራቸው እንደሚችል አልጠራጠርም። ይኸውም ለንጊዮስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በነበረ ጊዜ ጉኑን በጦር መውጋቱን ብቻ እንጂ በመጨረሻ በሰማዕትነት ያለፈ ቅዱስ መሆኑን አላውቅም ነበረና ነው። በእውነቱ እነዚህን የመሳሰሉ ሌሎች በርካታ ታሪኮች እንዳሉ አስባለሁና በዚህ አቅጣጫ ቀጥሎባት እላለሁ።

ወለተ ወልደ ሐረዎጫ

ትጉህ አባት

መምህራ ምትኩ ይባላሉ። የሀገረ ማርያም ደብረ ገነት ቅ/ማርያም ደብረ ቀዳሽ ናቸው። እኒህ አባት በወር ሁለት ጊዜ የንስሐ ልጆቻቸውን በቅጽረ ቤተ ክርስቲያኑ እየሰበሰቡ ያስተምራሉ፤ ይመክራሉ። በዚህም ልጆቻቸው ከነጣቂ

ተኩላዎች ተጠብቀው ይኖራሉ። ይህ አርአያነታቸው ለሌሎች አባቶችም እንዲሆን ያስፈልጋል።

ዲ/ን በጋሻው ለገሠ ሀ/ማርያም

አርአያ

በሀገራችን በበረሃነቱ በሚታወቀው የአፋር ክልል በአብዛኛው አካባቢ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ የክርስትና እምነት በምንፈልገው መንገድ የተሰፋፋ አልነበረም። ነገር ግን በሀገረ ስብከቱ ሊቀ ጳጳስ በብጹዕ አቡነ ዮናስና ረዳቶቻቸው አማካይነት ስብከተ ወንጌሉ እየተጠናከረ መጥቷል። በዚህ ክልል በአሚባራ ወረዳ የምትገኘው የወረር ደ/መ/መ/ዓ/ቤ/ሰ/ት/ቤት እንቅስቃሴ መልካም ነው። ሰንበት ት/ቤቱ ከማግበረ ቅዱሳን አፋር ግ/ጣቢያ ጋር በመሆን ከግንቦት 20 -21 1997 ዓ.ም ታላቅ ጉባኤ አዘጋጅቶ ነበር። በእውነቱ ሰንበት ት/ቤቱ ከማግበረ ቅዱሳን ጋር ተቀናጅቶ የሚያደርገው እንቅስቃሴ ሊደነቅ የሚገባና ለሌሎች ሰንበት ት/ቤቶችም በአርአያነት ሊጠቀስ የሚችል ነው። እግዚአብሔር ሁላችንንም ያበርታን።

ዲ/ን ሲሳይ ዳምጠው አ.አ.ዩ-6 ኪሎ

ከዚህ በታች ስማችሁ የተዘረዘረው አንባቢያን አስተያየቶችሁን፣ ጥቆማችሁንና ጥያቄዎቻችሁን ያዘሉ ደብዳቤዎቻችሁ ደርሰውናል። እግዚአብሔር ይስጥልን። በተሳትፎአችሁ ቀጥሉ።

ዲ/ን ሲሳይ ዳምጠው /አ.አ.ዩ/፣ ቢ.ኤ /ጅጅጋ/፣ ቸር አምላክ ሃይ ማኖት /ዓለም ከተማ/፣ ሙሉ ጌታ ዓለ ማየሁ /ሰቆጣ/፣ ትዕግሥቱ ምጋ ስናው /ጎንደር/፣ አብርሃም ተድላ /ጊደሌ/፣ ባለው ሙኔ /ሞጣ/፣ አንተነህ ማትያስ /ባ/ጻር/፣ ንብረት በጅጋ /ተፍኪ/፣ መ/ር ኃ/አ.የሱስ መርሻ /ደ/ብርሃን/፣ ሳህለ ሚካኤል ዘመክነ ሕይወት፣ጻጋዬ ዘውዴ /ወልዲያ /፣ሱሎምን ግ/መድሃን /መኮይ/፣ ዘካር ያስ ዓለሙ /ያቤሎ/፣ዲ /ን እሱባለው ደምስ /እንጭኒ/፣ጋዲሳ ቢፍቱ /መቀሌ/፣ መ/ር ሙሉታ አንተነህ /አሰላ/፣አሳዬ ዓለማየሁ /ሻሸመኔ/፣ኃ/አ.የሱስ ጌታሁን /ሶያ ማ/፣ይመሰል አለ ባቸው /ወልደያ/

ክቡራን አንባቢያን ባለፈው እትማችን አልፎ አልፎ ለተፈጠሩት የፊደላት ስሕተቶች ከፍ ያለ ይቅርታ እንጠይቃለን።

ዝግጅት ክፍሉ

ቅርሶቻችን፡- ይመለሱ? ወይስ ለደህንነታቸው ሲባል በዚያው ይቆዩ?

በልዩ ልዩ ምክንያቶች ከሀገር የወጡ ቅርሶቻችን ይመለሱ? ወይስ ለደህንነታቸው በዚያው ይቆዩ? በሚሉ የመወያያ ነጥቦች ዙሪያ አንባቢያን አስተያየቶቻችሁን እንድትላኩልን ባለፈው እትም መጋባዣን ይታወሳል። ይህንኑ ግብዣችንን በመቀበል በርካታ አንባቢያን አስተያየቶቻችሁን ልካችሁልናል። አሁንም ቀጥሎ በት እያልን ለዛሬው የአንድ አንባቢያችንን አስተያየት አቅርባናል።

በቅርሶቻችን ዙሪያ እንድንወያይ መድረኩ መከፈቱ በራሱ ስለ ቅርሶችን እንድንቆረቆርና «ከእኔ ምን ይጠበቃል?» የሚለውን እንድናስብ ያደርገናል። ማሰብም ብቻ አይደለም የድርሻችንን እንድንወጣ ያነሣናል። ስለዚህ ይህ ዓይነቱ የውይይት መድረክ በሌሎችም ጉዳዮች ቢቀጥል መልካም ነው።

ወደ ተያዘው ርእሳችን ስመጣ የቅርሶቹ ባለቤቶች እኛ ነንና ወደ እኛ መምጣት አለበት የሚለው ነገር አጠያያቂ ጉዳይ አይሆንም። አነጋጋሪ የሚሆነው እንደ እኔ ግምት «መቼ ነው መመለስ ያለበት?» የሚለው ይመስለኛል።

በአሁኑ ሰዓት የአገራችን ቅርሶች የሚገኙት በውጭ ብቻ አይደለም፤ በአገራችንም ጭምር እንጂ። ዛሬም በርካታ የብራና መጻሕፍት፣ ንግድ ቅድሳት፣ የነገሥታት ዘውዶች የግራኝ ካባ ሳይቀር ወዘተ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ይገኛሉ።

እነዚህ በእጃችን ያሉ ቅርሶች ግን በትክክል ክብካቤ እየተደረገላቸው ይገኛሉ ወይ? ለመሆኑ ያሉትን መኖራቸውን እንጂ ቁጥራቸውን በትክክል ይታወቃል ወይ? የመጻሕፍቱስ ዓይነት ምን ምን እንደሆነ ይታወቃል ወይ? በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ቤተ ክርስቲያን መጻሕፍት ብቻ ሳይሆኑ ሌሎች መጻሕፍትም አሉ። እነዚህ ሁሉ ተለይተው ተቀምጠዋል ወይ? በአን ጻንድ የጥንታዊ አብያተ ክርስቲያናት ዕቃ ቤት ብዙ የብራና መጻሕፍት በአቀጣጠሉ ችግር የተሳዱ የሉ ምን? ስለዚህ እና መሰል ችግሮች ዛሬ ምንድን ነው የተሰጠው መፍትሔ? በእጃችን ያለውን በወገኑ ያልያዘን ሰዎች የውጭዎቹ ቅርሶች ላይ ትኩረታችን እንዴት ሊበረታ ቻለ? በውስጥ ያሉት ላይስ ለምን አልተበረታምና ሥራ አልተሠራም? ምናልባትም እነዚህ የተዘረፉ ቅርሶች እከባይ ዘረፋና ኢትዮጵያ ውስጥ ኖረው ቢሆን በከፊል የተወሰነው በተለይ ብራናው ወይ ይበላሽ ነበር፤ ወይ ይቃጠል ነበር... በመጽሐፍት በጋዜጣው መጻሕፍት

ወደሙ፣ ንግድ ያተ ቅድሳት ተቃጠሉ፣ ተበላሹ ወዘተ የሚል ዜና ጆሮ አችን እየጠገበ አይደለም ወይ?

ተዘርፈው ያሉት ቅርሶቻችን በአብዛኛው የብራና መጻሕፍት ናቸው። እኔ እንደ ማስቦው ብዙ ምሁራንን ወደ ቤቱ የጠራበት /የሚጠራበት/ መንገድ ሊሆን ይችላል። ስለ ሃይማኖታችን ስለ ቋንቋችን /ግእዙን/ ስለ ሥርዓታችን ዐውቀው እንዲጸኑበት አድርጎ ሊሆን ይችላል። በገድለ ተክለ ሃይማኖት እንደ ተገለጸው ታሪክ ዓላዊው ትራስ አድርጎት የነበረው ጽሁፍ ጌላ ንጉሠ ራሱ እንዲድንበት ምክንያት ሆኗል።

ሚዛን ባይደፋም ዛሬ «የግእዝ ቋንቋ እየሞተ ነው» ለሚሉ የተሳሳተ አመለካከት ላላቸው ጥቂት ምሁራን በውጭ ዓለም የግእዝ ቋንቋ መታወቅ፣ መጠናት እንደ አንድ ቋንቋ በጥልቀት መታየቱና ብዙ ምርምር መደረጉ እኛ ስለ ሰነፍን እግዚአብሔር ለበጎ አድርጎት እኮ ሊሆን ይችላል። ይህን ስል ብራናው ሁሉ በውጭ ይቀመጥ ማለቴ እንዳልሆነ ልብ ይባል። ቋንቋውን አጥንተው ምን አመጡ ማለት ያለብን አይመስለኝም። እኔ እንኳ ገጠር ያለሁት ለመጀመሪያ ጊዜ ስንክሳርን በሚገባኝ ቋንቋ በአማርኛ ከመተርጎሙ በፊት ያነበብኩት በእንግሊዝኛው ነው። በእንግሊዝኛ ብቻ አይደለም በሌሎች

ቋንቋዎችም እንደ ተተረጎመ የጽሑፍ መረጃ ልጠቅስ ባልችልም ሰምቻለሁ።

ስለዚህ በእኔ ግምት መጀመሪያ እስቲ ከውስጣችን ያለውን ቅርስ በአግባቡ እንያዝ፣ እንከባከብ። የውስጡ ከተስተካከለ እኮ የውጭው ችግር ይስተካከላል። የውጭው ቅርስ የትም አያመልጠንም፤ ካስብን በትሰስ እያመለጠን በቃጠሎ በዝናብ... እየወደመ ያለው እዚህ አገር ውስጥ ያለው ነው። አስተያ

የታችንን እንድንሰጥ በጋባዥሁበት ጹሐፍ ላይ «ማን ይከባከባቸዋል ...» የሚለው አሳማኝ ምክንያት አይደለም» የሚል ሐሳብ ቀርቧል። ያለንን መች ተከባከብን? ከሌላ መች ጠበቅን? ምናልባትም ከውጭ ያለው ቢመጣ ተመልሶ መሰረቱ አይቀርም፤ «እውነት በኢትዮጵያ ውስጥ ያሉት ቅርሶቻችን ተገቢ ክብካቤ እየተደረገላቸው ይገኛሉ ወይ? ስለዚህ ያም ቢመጣ መከባከብ ከሌላ መጠበቅ እንችላለን?» ብለን ደፍረን የምንናገርበት ምክንያት አለን?

ምናልባት ውጭ ያለው ቢመጣ ዓለም ስላወቀው ለጊዜው ሽርጉድ ብለን እንይዘዋለን የሚል ታሳቢ ይዘን ከሆነ ጥሩ አይመስለኝም። ለምን? ጌላ ያው ቅርሶች ችግር ላይ ሊወድቅ ይችላልና። ቅርሱ እኮ ከመጣ በባለቤትነት መረከብ ያለባት ቤተ ክርስቲያን ናት። ታዲያ ቤተ ክርስቲያን እውን ያለውን በወገኑ ቆጥራ፣ ቦታ አዘጋጅታ፣ ጠባቂ አኑራ ያላትን በትክክል ያልያዘች እንዴት ተደርጎ ነው መጭው ቅርስ እጅይ የሚለው?

ይልቅ መምጫው ጊዜ እስኪደርስ እዚያው ሃይማኖታችንን ሥርዓታችንን እያመሳጠረ ሲያስተምር ይከረም። ከዚያ ሐዋርያዊ ግዴታውን ጨርሶ ይመለሳል። ብራናውን አንገሶ እኮ ክርስቲያን የሚሆን አለ። ያልሆነም ለፍርድ። እኛ ዐሥራ እንደሚሰክልን እነርሱንም ሲሰክሩ ሲገሥጹ ይሰንብት። ሁሉ እኮ በውስጣችን ያለው ነገር ሲስተካከል የውጭውን ለማሳመን የሚያውቅበት አምላክ ነው ያለን። ስለዚህ መጀመሪያ በቅርብ ያለው ትኩረት ይሰጠው። አበቃሁ። ካጠፋሁ ይቅርታ፣ አሳማኝ ተቃራኒ ሐሳብ ካለ ለመቀበል ዝግጁ ነኝ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር
ጌይላ ኢየሱስ መርኻ
ደብረ ብርሃን

ክረምት

«ክረምተ ወሐጋዮ ዘአንተ ፈጠርከ፤ ክረምትና ቢጋን
የፈጠርኸ አንተ ነህ»

መዝ.73÷17::

ክረምት ቃሉ ግእዝ ነው። ሥርወ ቃሉም «ከርመ»። ክረመ የሚለው የግእዝ ግሰ ነው። ይኸውም ወቅቱ ቆይቶ በዓመት የሚመጣ ስለሆነ ነው። ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር ዓመቱን ከአራት ክፍሎ ፍጥረቱን የሚመግብ መሆኑን ለምእመናንቿ ታስተምራለች። እነዚህም መፀው፣ ሐጋይ፣ ጸደይ፣ ክረምት ይባላሉ። መፀው (መከር) ከመስከረም 26 ጀምሮ እስከ ታኅሣሥ 25 ያለው ነው። ሐጋይ (በጋ) ከታኅሣሥ 26 እስከ መጋቢት 25 ያለው ነው። ጸደይ (በልግ) ከመጋቢት 26 እስከ ሰኔ 25 ያለው ነው። ክረምት ከሰኔ 26 እስከ መስከረም 25 ያለው ነው። ከነዚህ አራት ክፍላት ዓመት አንዱ ወርኃ ክረምት ነው። ከዚህ በመቀጠል ደግሞ የክረምትን ወቅትና ምሳሌዎቹን እንደሚከተለው እንመለከታለን። መልካም ንባብ።

ክረምት ማለት ምን ማለት ነው? ክረምት ማለት፡- «ዝናም፣ የዝናም ወራት በጸደይና በመፀው መካከል የሚገኝ ክፍለ ዓመት» ማለት ነው። ከዚህም በተጨማሪ ክረምት «ዓመት፣ ዘመን፣ ዕድሜ» የሚል ትርጉምን ይሰጣል። «ወናሁ መጽአት ብእሲት እንተ ደም ይውገዝ እምገቱ ወክልኤቱ ክረምት፣ ደም መፍሰስ ከጀመራት ዐሥራ ሁለት ዓመት (ዘመን) የሆናት ሴት መጣች» ሲል ይገኛል። ማቴ.9÷20:: ክረምትን አስገኘው በመግባቱ ከፍጥረታቱ የማይለይ አምላካችን እግዚአብሔር ነው። የዘመናት ባለቤቱ፣ ሠሪው፣ መሪው እርሱ ብቻ ነው። ይህን የተገነዘበው ነቢዮ እግዚአብሔር ጻዊት፡- «ክረምተ ወሐጋዮ ዘአንተ ፈጠርከ፤ ክረምትና ቢጋን የፈጠርኸ አንተ ነህ» በማለት የበጋና የክረምት ባለቤቱ፣ አስገኘው እግዚአብሔር መሆኑን መስክሯል። መዝ.73÷17::

እግዚአብሔር ክረምትን ሲያመጣ፣ ዝናምን ሲያዘንብ ዓላማ አለው። 1. የእርሱ መግባት ከፍጥረቱ እንዳልተለየ፣ በዚህ አገናዊ መግባቱ ፍጥረቱን ለማስተማር ነው። ዝናም ምሕረትን፣ ጠል በረከትን የሚያወርድ እግዚአብሔር መሆኑን የተመለከተ ምእመን በየዓመቱ ከማያቋርጥ ከዚህ አምላካዊ

መሪ ጌታ ተስፋ ሚካኤል ታክል

ሥራ ታላቅ ትምህርትን ይማራል። 2. ብዝኃ ትዕግሥቱን (የትዕግሥቱን ብዛት)፣ ይቅርታውንና ርኅራኄውን ለፍጥረቱ የሚያስተምርበት አንዱ የማስተማሪያ መጽሐፍ ነው። ከሌላው ፍጥረት ይልቅ ግእዝን ሰጥቶ የፈጠረው የሰው ልጅ ከዚህ አምላካዊ ሥራው ቻይነቱን፣ ርኅራኄውን፣ ይቅርታውን የሚያነብበት የሚያውቅበት አማካኛ መጽሐፍ ነው። ምክንያቱም የበደሉትን እንደ በደሉኝ ልበድላቸው፣ በአምልኮት ከእርሱ የራቁትን እንደ ራቁኝ ከመግባቱ ላርቃቸው ሳይል መዓልትና ሌሊቱን ማፈራረቁ፣ ነፋሳትን ማንፈሱ፣ በጋና ክረምትን ማመለሱ በጥልቀት ለሚያስተውል አእምሮ ቻይነቱን፣ ታጋሽነቱን ያስረዳል። «እርሱ በክፉዎችና በባንዎች ላይ ፀሐይን ያወጣል። በጸድቃንን በጋጢአተኞች ላይም ዝናምን ያዘገማልና። /ማተ.5÷45/ በማለት ይህን ቀጣይነት ያለው አማካኛ ድርጊት ምሳሌ በማድረግ እኛም እንደ ርሱ የበደሉንን ሳንበድል፣ የራቁንን ሳንርቅ ሰው ከእኛ የሚሻውን እንድናደርግ ፣ ቸሮች፣ ይቅር ባዮች፣ ታጋሾች እንድንሆን በምሳሌ አስተምሮናል።

ክረምት ሕይወት ያላቸው ነገሮች ሁሉ በሕይወታቸው እንዲቀጥሉ የሚያደርግ መሠረተ ሕይወት ነው። የፍጥረትን ሕይወት እንጂ ጥፋት የማይፈልግ ሕይወት እግዚአብሔር ለፍጥረታት ሕይወት መሠረት የሆኑት ወርቅ፣ ብር የማይመዘንላቸው፣ በመዘንላቸው ስንኳን ዋጋቸው የማይሆን አራቱን ሀብታት ለፍጥረቱ ሁሉ ያለ ዋጋ በከንቱ በልግሥና ሰጥቷል። እነዚህም ነፋስ፣ እሳት፣ መሬትና ውኃ ናቸው። ፍጥረት ከፍጥረት የሚገኘውን ነገር በወርቅ ገዝቶ የእርሱ ማድረግ ይችላል ይሆናል። ከፈጣሪ የሚገኘው ይህ ዓይነት ሀብት ግን ዋጋ አይገኝለትም። መግዛት ቀርቶ መተማኝ (መገመቱም) ከአእምሮ በላይ የሆነ ከባድ መሆኑን ልብ ማለት ያስፈልጋል። ለምሳሌ፡- «ከዚህ ቀን ጀምሮ በዚህ ዓለም ያለህ ፍጥረት ሁሉ ነፋስን

(አየርን) ገዝተህ መጠቀም አለብህ» ቢባል ለሰዓት ቀርቶ ለቅጽበት (ሰከንድ) የሚጠቀምበትን ነፋስ (አየር) ለመግዛት የሚከፍለው ዋጋ ባላገኘም ነበር፤ ከዋጋ በላይ ነውና። ነገር ግን እጅግ የሚያስፈልገንን ሀብት የሚያውቅ እግዚአብሔር እኛን ከመጥቀም አልፎ እኛ የምንጠቀምባቸው ዕዕዋት፣ አትክልት፣ አዝርዕት በቅለው ከፍሬ እንዲደርሱና ዘአፈሩም በኋላ ገለባውን ከፍሬው እንድንለይበት የተትረፈረፈ ነፋስን (አየርን) ሰጥቶናል። ይህን የማይቅ የሀብት መሠረት ለሁሉም አትረፍፍ ሳይሰጠው ነገር አንድ ቀበሌ ሕዝብ ወጥቶ ቢተነፍስ አንድ ኩንታል ጤፍ ማጥራት የማይቻል መሆኑ ግልጽ ነው።

የእሳትና የመሬትንም አገልግሎት በማስተዋል ለተመለከተው ሰው፣ ዋጋ የማይገኝለትና ለሕይወት መሠረት መሆኑ ብዙም ትርጓሜ የማያስፈልገው እውነት ነው። ከእነዚህም መሠረታዊ ሀብቶች አንዱ ክረምት (ውኃ) ነው። ክረምት ከሌለ ልምላሚ የለም። ልምላሚ ከሌለ ፍሬ የለም። ፍሬ ከሌለ ፍጥረት የለም። ስለዚህ ከሀብት በላይ የሆነ ክረምትን የሰጠንን እግዚአብሔርን ከማመስገን ጋር የተሰጠንን ሀብት በሚገባ መጠቀም ይገባናል።

የክረምት (የዝናም) ምሳሌዎች፡-

ሀ. ቃለ እግዚአብሔር፡- የምንኖርባት ዓለም (ምድር) ያለ ዝናም ሥጋዊ ምግብን ማስገኘት አትችልም። ስለሆነም ነው አምላካችን እግዚአብሔር ለምድር ዝናምን ያዘጋጀው። «ወደ ስተዴሉ ክረምተ ለምድር፣ ለምድር ክረምትን ያዘጋጃል።» እንዲል። መዝ. 146÷10:: እግዚአብሔር መሬትን በዝናም ምሕረት በጉባኞች ጊዜ እርሷን ከመርካቷም በላይ ለሰው ልጅ ዐይን በሚያስደስቱ ልምላሚያት፣ ልቡናን በሚሰቡ ጽጌያት አሸብርቃና ደምቃት ታያለች። ይህን እውነታ የተመለከተው ነቢዮ እግዚአብሔር ጻዊት «ምድርን ነበኘሁት፣ አጠጣሪዎች፣ ብልጥግናዎንም እጅግ አበዛህ፤ ምግባቸውን አዘጋጅህ እንዲሁም ታዘጋጃለህ፤ ትልንም ታረካለህ» በማለት ተናግሯል። መዝ.64÷9::

አምላካችን እግዚአብሔር ምድርን በዝናም ምክንያት እንደሚያረካት፣ በልምላሜ፣ በጽጌ እንደሚያረካት ሁሉ ዓለምን አንድ አድርጎ ቢገዛ፣ በነጻ የማይረካ የሰውን ልቡናም በቃሉ አማካይነት እንዲረካ፣ በምግባሪ ሠናይ እንዲያሸበርቅ ያደርገዋል። በቃሉ የረከ ቅዱሳን፡- «ሐዘንተኞች ስንሆን ዘወትር ደስ ይለናል፤ ድሆች ስንሆን ብዙዎችን ባዕለ ጠጦች እናደርጋለን፤ አንዳች የሌለን ስንሆን ሁሉ የእኛ ነው» /2ቆሮ6÷10/ በማለት በሕ

ይወታቸው ያለውን ርካታ በግልጽ ተናግረዋል። ይህን ከማለት ያደረገላቸው በዝናም የተ መሰለ የእግዚአብሔር ቃል እከብር ባይ ልቡናቸውን ሰብሮ ገብቶ ስላረካው መሆኑን ልብ ማለት ይኖርብናል። በቃሉ የረኩ ቅዱሳን ፍሬ ሃይማኖትንም ይዘው አፍርተው ተገኝተዋል። «ሃይማኖቱን ጠብቄ ያለሁ፤ ወደፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶ ይጠብቀኛል።» 2ጢ.፳፭፡7። እንዲሁ። ቅዱስ ጳውሎስ ከዚህ ፍሬ ያደረሰው የቃሉ ዝናምነት ነው። ሐ. ፀ.፯፡4።

ከገዳማውያን መነሻ ላይ አባ እንጦንስን በምናኔ ሕይወት እንዲያሸ በርቅ፥ የምንከሰናን ፍሬ እንዲያፈራ ያደረገው ሰማያዊ ዝናም ቃል እግዚአብሔር ነው። አባ እንጦንስ ከዕለታት አንድ ቀን ቤተ እግዚአብሔር ገብቶ ሲ ያስቀድስ «ምንት ይበቁኦ ለሰብእ ለእመ ኩሎ ግለሙር ረብሀ ወነፍሶ ኃጉል፤ ሰው ግለሙን ቢዝ በነፍሱ ግን ከተጉዳ ምን ይረባዋል፤ ምን ይጠቅመዋል፤» / ማቴ.17፡26/ የሚለውን ቃል ካህኑ ሲ ያነቡ በሰማ ጊዜ ከዚህ ግለሙ ሀብት፤ ከሚች ዘመድ ተለይቶ የምናኔ ሕይወትን ገንዘብ ለማድረግ ወሰነ።

ይህ ሁሉ የቃል እግዚአብሔር ውጤት መሆኑን አንባቢው ልብ ይበል። ዛሬም የምእመናን ሕይወት ከቃል እግዚአብሔር ያልተለየ ከሆነ በሥነ ምግባር ይለመልማል፤ ፍሬ ክብር፥ ፍሬ ሃይማኖትንም አፍርቶ ይገኛል። ስለዚህ የምእመናን ሕይወት ዘወትር ከቃል እግዚአብሔር መለየት የለበትም። ሕይወቱ ቃል እግዚአብሔርን ከማጣቱ የተነሣ ከመድረቁ በፊት እርሱነቱን በንስሐ ማረሻ እያለሰለሰ ዝናም ቢዘንምለት ለ ማብቀል የተዘጋጀ እርሻ አድርጎ መዘጋጀት ይኖርበታል። ነቢዩ እግዚአብሔር ኤርምያስ፡- «ጥጋቱን መሬት እርሱ፥ በእሾኽ ላይ አትዝሩ» በማለት የኢየሩሳሌም ሰዎችን ያስጠነቀቃቸው ለዚህ ነው። ኤር.4፡3።

መሬት ጥጋቱ ሳይታረስ እሾኽ ሳይመነጠር /ሳይቆረጥ/ ቢዘሩባት ዘረቆርጥም ከመሆን በቀር የሚፈለግባትን ፍሬ አታስገኝም። ነቢዩ ኤርምያስ እስራኤል ጥጋቱን እንዲያርሱ መምከሩ እስራኤል በሥጋዊ ሕይወታቸው ተቸግረው ስለ ተመለከተ በሚገባ አርሰው፤ ዘርተው ከሥጋዊ ቸግራቸው እንዲላቀቁ ፈልጎ አልነበረም፤ በምሳሌ ለማስተማር እንጂ። መሬት የተባለ ሰው ነው። የሰውን መሬትነት ቅዱሳት መጻሕፍት በሰፋት ይመሰክራሉ። «አ አዳም፥ መሬት አንተ ወትገብእ ውስተ መሬት፤ አዳም ሆይ፥ አንተ መሬት ነህ፤ ወደ መሬት ትመለሳለህ።» ዘፍ.3፡19፤ መዝ. 102፡14፤ 3መቃ.5፡1።

ጥጋት የተባለው ደንዳና ልቡና ፥ ንስሐን የማይሻ ልቡና ነው። እሾኽ የተባለ ቁም፤ በቀል (ኃጢአት) ነው።

«ንስሐ የማይሻ ደንዳና ልቡናን አስ ወግዳችሁ ከኃጢአት አርቃችሁ በቃሉ ዝናምነት መልካም ፍሬን ለማፍራት ተዘጋጁ» ሲላቸው ነው። ስለዚህ እውነተኛውን ፍሬ እንዲያፈራ በአርባና በሰማንያ ቀን ከቤተ ክርስቲያን የተተከለ ምእመን ጥጋት የተባለ ደንዳና ልቡናን እሾኽ የተባለ ኃጢአትን በንስሐ አስወግዶ ከረምቱን፤ ጭቃውን፤ ብርዱን ሳይሰቀቅ ከቃሉ (ቃል ከሚነገርበት ቤተ ክርስቲያን፥ ከሠርክ ገባኤ) መለየት የለበትም። የዝናም መግባት የተለየው ተክል የሚፈለግበትን ፍሬ ማፍራት ይቅርና ደርቆ ለእሳት ማገዶ እንደሚሆን ሁሉ ከቃል እግዚአብሔር ምግብነት የተለየ ምእመንም ፍሬ ምግባር ፍሬ ሃይማኖት ሳይፈራ በመንፈሳዊ ሕይወት ደርቆ ሲያል ከመውደቅ በእግረ አጋንንት ከመጠቅጠቅ ይደርሳልና። ስለዚህ ለሕይወት የተፈጠረ የሰው ልጅ በሕይወት ለመኖር መሠረት የሆነ ሰማያዊ ምግብ ቃል እግዚአብሔርን ዘወትር መመገብ ይኖርበታል። ማቴ.4፡4፤ ዘጸ.8፡3።

ለ. ጥምቀት

ከረምት ወርኃ ማይ (ውኃ የሚገኝበት ክፍለ ዓመት) ማለት ነው። ጥምቀትም የሚፈጸመው በውኃ ነው። ከረምት የሚጠቅመው ለሁሉም ፍጥረት ነው። ጥምቀት የሚጠቅመው እምኖ ለመጣው ሁሉ ነው። ከረምት የሚጠቅመው ዝናሙን ጭቃውን ሳይሰቀቅ በተግባር ከተረጎመ ብቻ ነውና። ከረምት ለፍጥረት ግለሰብ የይነት ሕይወት፥ መሠረት ነው። ጥምቀትም ግእዝን ተሰጥቶ በሕይወት እንዲኖር ለተፈጠረ ለሰው ልጅ ሁሉ መሠረት ነውና። «ዘአምነ ወዘተጠምቀ ይድገን፤ ያመነ የተጠመቀ ይድናል» ማር.16፡16። «ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊያይ አይችልም።» ዮሐ.3፡3። «ሳንጠመቅ ዘለዓለማዊ ሕይወትን መምራት እንችላለን» የሚሉ ቀልዶች (ኢጥሙቃን አማሌቃውያን) ቢኖሩም ከረምት ከሌለ የምድራውያን ፍጥረታት ሕይወት በሙሉ ቀጣይነት እንደሌለው ሁሉ ያልተጠመቀ ሰውም ዘለዓለማዊ ሕይወት የሌለው መሆኑን ከቃሉ መገንዘብ ይኖርብናል።

ሐ. ሃይማኖት፡- የከረምት ልምላሚ ፍጥረተ ግለሰ ለወደፊት ያለውን ተስፋ ከሩቅ ያመለክታል። ሃይማኖትም ሰው በእምነቱ ቢጻፍ ለወደፊት ያለውን ተስፋ ከሩቅ ሆኖ እንዲመለከት ታደርገዋለችና። «እምነትም ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያሰረዳ ስረግጥ የማናየውን ነገር የሚያስረዳ ነው።» ዕብ.11፡1። «እግዚአብሔር በሰጠኝ አካል፤ ለሥራ ባዘጋጀልኝ ክረ

ምት ጠንክራ በመሥራት ለእኔም፤ ለወገኔም፤ ለጠም አዳሪዎችም የሚተርፍ ሀብት አገኛለሁ» የሚል ጽኑ ዓላማ ለሌለው ሰው የክረምቱ ጭቃው፤ ብርዱ፤ ዝናሙ ያስቅቃል፤ ሃይማኖትም «ነገ የሚፈርስ የሚሰበብስ አካሌን ለሥርዓተ ሃይማኖት ማስገዛት አለብኝ» የሚል ጽኑ ዓላማ የሌለውን ሰው ጸሙ፤ ጸሎቱ፤ ስግደቱ፤ ምጽዋቱ፤ ሥርዓተ ቁርባኑ ያስቅቃልና ክረምት ላልተረዳው ሰው ያስጠላል። የሚሳዳም ይመስላል። በማስተዋል ለተረዳው ግን ይወደዳል እንጂ አይጠላም። ያከብራል እንጂ አይጎዳም። አባቶቻችን በወርቃማ አነጋገራቸው «ክረምት ሲጠሉት ያከብራል» የሚሉትም ለዚህ ነው። ሃይማኖትም «በጠባብ በር ግቡ» / ማቴ.7፡13/ ማለትም «አስቀድሱ፥ ደካሞች አትሁኑ» ሲል ላልተረዳው ሥጋዊ ሰው ያስጠላል። «ጸሙ፤ ከንብረታችሁ መጽውቱ» ሲል የሚሳዳ ይመስላል። በጥልቀት ለተረዳው ግን ሃይማኖት ያስደስታል፤ ያከብራልም። «እናንተሰ የተከተላችሁን /የመኖች ሁብኝ/ በዳግመኛ ልደት የሰው ልጅ በክብር ዙፋን በሚመጣበት ጊዜ እናንተም ደግሞ በሥራ ሁለቱ የእስራኤል ነገድ ልትፈርዱ በሥራ ሁለቱ ዙፋን ትቀመጣላችሁ።» ማቴ.19፡28። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከአስተማረን ከዚህ ቃል እንደ ምንረዳው መንፈሳዊ ሕይወት የሚያስገኘው ውጤት ክቡር መሆኑን ነው። የሰው ልጅ ግን ምርጫ ዐያውቅም፤ የሚያከብረውን ይጠላል፤ የሚያዋርደውን ይወዳልና። በዚህ ግለሰብ የሚኖር አንድ ባዕል ጸጋ ሰው ነበር። ሦስት ወዳጆች ነበሩት። አንዱን ከራሱ አብልጦ ይወደው ነበር። ሦስተኛውን እንደ ራሱ አድርጎ ይወደው ነበር። ሦስተኛውን ግን ከሌሎች አሳንሶ፥ ገቆ አጥቅቶ ይወደው ነበር። ሦስት ወዳጆች ለነበሩት ለዚህ ባዕል ጸጋ ሰው የነበረው ሀብት አለቀበት። የዚህ ግለሰብ ሀብት ከመታየቱ መጥፋቱ ይፈጥራልና። የአገሩ ንጉሥ ያውቀው ስለነበር ላግኝህ ብሎ ላከበት፤ እርሱ ግን ከማጣቱ የተነሣ ከንጉሥ ፊት ቀርቶ ከተራ ሰው ፊትም ለብሶ ለመቆም የሚያበቃ ልብስ አልነበረውም። የነበረው አማራጭ ወደ ወዳጆቹ ሂዶ ለልብስ የሚሆነውን መለመን ነበር። መጀመሪያ ከራሱ አስበልጦ ወደሚወደው ወዳጁ ሂዶ ያጋጠመውን ነገር ነገረው። ከራሱ አስበልጦ የሚወደው ወዳጁም «ያለችኝ ይህች ናት» ብሎ ድህው ሰው እንደ ጠበቀው ሳይሆን ትንሽ ሰጥቶ ሰደደው። እርሱም የማይበቃው መሆኑን ተረድቶ እስኪ ከሁለቱም ወዳጅ ዘንድ ልሂድ ብሎ አስቦ ሂዶም ያጋጠመውን ቸግር ነገረው። እርሱም ላሰበው ነገር የሚሆን ስላልነበረው አልቅሶ አዝኖ ሸኘው። ከሁለተኛው ወዳጁም

እንዳልተሳካለት በተገነዘበ ጊዜ አግንሶ ንቅ አጥቅቶ ከሚወደው ከሦስተኛ ወዳጁ ዘንድ ሄደ። ይህ ወዳጁም በፈገግታ ፊቱ በመደሰት ተቀብሎ ዛሬስ «እን ዴት ወደኔ ልትመጣ ቻልህ» አለው። «እርሱም ንጉሥ እንገናኝ ብሎ ስለላ ላከብኝ ከእርሱ ዘንድ ስሄድ የምላ ብሰው ልብስ ስለሌለኝ ብትሰጠኝ ብዬ ነው» አለው። እርሱም «ለዚህም ምን ችግር አለ?» ብሎ ችግረኛው ከጠባቂው (ካሰበው) በላይ የሚያስፈልገውን ሰጥቶ ሰደደው። ከንጉሡም ጋር ያለ ማፈር ተገናኘ።

ይኸውም ምሳሌ ነው። የመጀመሪያውና ከራሱ አብልጦ የሚወደው የተባለው ገንዘቡ ነው። ሰው ገንዘብን ከራሱ አብልጦ ከመውደዱ የተነሣ ለገንዘቡ ተላልፎ ሲሞት ይታያልና ከራሱ አብልጦ የሚወደው ወዳጁ ለለመነው ወዳጁ የጠቀሰው ያህል እንዳልሰጠው ሁሉ ከዚህ ዓለም ገንዘብም ሰውን የሚከተለው የክፈን ያህል ብቻ ነውና። ሁለተኛ እንደ ራሱ አድርጎ ይወደው የነበረው ቤተ ሰበሰበ /እናት፣ አባት፣ እናት፣ ወንድም.../ናቸው። ያ ምንም ላደርግልህ አልቸልም ብሎ አዝኖ አልቅሶ እንደ ሸኘው ቤተሰብም /ዘመድም/ አዝኖ አልቅሶ እስከ መቃብር ይሸኛል እንጂ ሌላ የሚያደርገው የለምና። ሦስተኛውና እንደ ተራ ይመለከተው የነበረው ወዳጁ የተባለው ሃይማኖት ነው። እንደ ተራ ይመለከተው የነበረው ወዳጁ በደስታ ተቀብሎ ከንጉሥ ፊት ለብሶ የሚቆመውን ልብስ እንደ ሰጠው ሁሉ ሃይማኖትም እንደ ተራ ነገር ሲመለከቱት ሲጠሉት ቆይተው የሚሰጠው ጸጋ እንዳለ በማወቅ ወደ እርሱ ከሄዱ ከሰማያዊ ንጉሥ ከእግዚአብሔር ፊት ለብሰው የሚቆሙትን ልብስ ጸጋ ያኑኑ። ስለዚህ የሰው ልጅ ምርጫውን በማስተካከል ያለውን ጥሪት ከሚጨርስበት በጋ ይልቅ ክረምትን፣ ለጊዜው ደስ እያሰኘ ከሚጉዳ ከዓለም ይልቅ የሚጉዳ መሰሎ የሚጠቅም፣ የሚያከብር፣ የሚያበለጽግ ሃይማኖትን ወዳጅ ማድረግ ይኖርበታል።

ከክርስቲያን ምን ይጠበቃል?

ሀ. ፈጣሪውን ማመስገን፡- ፍጥረቱ በረገብ አለንጋ እንዲገረፍ የማይሻ አምላካችን እግዚአብሔር ቸር ነቱ ስለሚያራገፈው ገንዘብ የማይተመንለት ክረምትን ለፍጥረቱ እንዲሁ ይሰጠዋል። ስለዚህ ይህ ጸጋ በነጻ የታደለው የሰው ልጅ ምስጋና የባሕርይው የሆነ ፈጣሪውን ሊያመሰግነው ይገባል። «ሥዕው ለእግዚአብሔር መሥዋዕተ ስብሐት፣ ለእግዚአብሔር የምስጋና መሥዋዕትን ሠዋ።»

መቶ ሁለት መቶ ሰው ቢሰባሰብ አንድ ሄክታር መሬት ማርካት ይቅርና ማረብ የማይችል መሆኑን የሚያውቅ እግዚአብሔር የማጠጫ መሣሪያዎች ሳያስፈልገው በመለኮታዊ

ኃይሉ ኢትዮጵያን በቅጽበት ያረካ ታል። እንዲህ አድርጎ የሚመገበንን ፈጣሪ ብናመሰግነው ቢያንስ እንጂ የሚበዛ አይደለም። ቅዱሳን፡- «ስለ ማይነገር ስጦታው እግዚአብሔር ይመስገን» በማለት የእግዚአብሔርን ስጦታ የሚመጥን ሌላ የሚከፍሉት ውለታ ባለመኖሩ በምስጋና ያጠቃለሉት ለዚህ ነው። ስለዚህ መግልጫ ልትና ሌሊቱን የሚያፈራርቅልን፣ ነፋሳትን የሚያነፍስልን፣ በጋና ክረምቱን የሚያመላልልን እግዚአብሔርን ልናመሰግነው ይገባል።

ለ. ፈጣሪው ባደለው ሀብት መጠቀም ይጠበቅበታል፡- አምላካችን እግዚአብሔር ከሀብት በላይ የሆነ መሠረተ ሀብት ክረምትን ሲሰጠን ዓላማ አለው። ፍጥረቱ እንዲጠቀምበት ስለሚፈልግ ነው። ይህን ታላቅ ጸጋ የተቀበለ ሁሉ የወደፊት ተስፋውን ከሩቅ በመመልከት ጠንክር መሥራት ይጠበቅበታል። «ለወደፊት የሚሆነኝ በቂ ሀብት አለኝ። በዚህ ክረምት ማረፍ አለብኝ» በማለት በተሰጠው በዚህ ጸጋ የማይጠቀም ሰው ሰነፍ ከመባሉም በላይ በፈጣሪ መጠቀም አይቀርም። በፊት የተሰጠውን እየተጠቀመ አዲሱን የእግዚአብሔርን ስጦታ በአኩቱት ሊቀበል ይገባል። ሉቃ.12፡19፡ «አንቺ ነፍሴ ግን ለብዙ ዘመን የሚሆን ብዙ በረከት አለኝ፤ እረፈው ብዬ ጠጪ፣ ደስ ይበልሽ እላታለሁ አለ። እግዚአብሔር ግን አንተ ሰነፍ ዛሬ ሌሊት ነፍሴን ከአንተ ሊወስዷት ይጀታል?» በማለት ተቆጥቶታል። ይህ ሰው ቢኖረው ያለውን እየመጸው እግዚአብሔር በሰጠው አካል ተግባራዊ መሥራት ነበረበትና። ስለዚህ «መልካም ሥራን ለመሥራት አትታክቱ» 2ተሰ.3፡13፣ ተብሎ በቅዱሳን ሐዋርያት የተመከረ ሕዝብ የጽድቅ ሥራ መሥራት፣ ትጋትን ገንዘቡ አድርጎ ተግባሩን ማከናወን መሥራት ይጠበቅበታል። እግዚአብሔር የሰጠውን ጊዜ በሚገባ ተጠቅሞበት የሚሠራ ሰው ራሱን፣ ቤተሰቡን ከመርዳት አልፎ ነዳያንን መርዳት ለቤተ ክርስቲያንም ዘቢ ብ፣ ዕጣን፣ መብራት...ወዘተ መስጠት ይችላል። በዚህም ታላቁን ሀብት ልምላሚ ገነትን ያገኛል። ለዚህ ነው ነቢዩ ሰሎሞን፡ «ለሰው የክብር ሀብቱ ትጋቱ» ያለው። በተቃራኒው ስንፍናን ገንዘቡ አድርጎ ፈጣሪው በሰጠው ጸጋ የማይጠቀም ሰው ደግሞ ችግረኞችን መርዳት ይቅርና እርሱና ቤተሰቡም በችግር ባሕር የተጠጡ ችግረኞች ይሆናሉ። ሰነፍ ነውና ጨካኝ፣ የቤተሰቦቹ መቸገርም አያሳዘነውም።

«ጭቃውን ፈራና ክረምት እንዳይሠራ»

ልጆቹ ቢያለቅሱ በጅብ አሰፈራራ» እንዲሉ ስንፍና ከዚህ ደረጃ የሚያደርስ በሽታ ነውና ልናስወግደው ይገባል።

ስለዚህ ፈጣሪያችን የሰጠንን ክረምት ተጠቅመን ለሥጋዊና ለመንፈሳዊ ሕይወት መሠረት የሆኑ ተግባራትን ተግተን መሥራት ይኖርብናል። ካልሠሩ አያገኙምና ካላገኙ አይመጡም። ካልጸጸውቱ ክብር የለምና።

ሐ. ጸሎት፡- ዘወትር ጉድለት የሚሰማ ማው ፍጥረት በተሰጠው ነገር ሊያመሰግን ያልተሰጠውን ለማግኘት ጸግሞ ሊጸልይ /ሊለምን/ ይገባዋል፤ ይህን ያደርግ ዘንድ ፈጣሪው አዝዞታልና። «ለምኑ ይሰጣችኋል፤ ፈልጉ ታገኛላችሁ፤ መዝጊያ አንኳኩ ይከፈሉላችኋል» የሚለውን ሁሉ ይቀበላልና በማለት። ማቴ.7፡7፡ የሰው ልጅ ከቤት ያለውን ዘር አውጥቶ ለመሬት አደራ የሚሰጠው «ለወደፊት የበለጠ አገኛለሁ» የሚል ተስፋ ስላለው ነው። ነገር ግን ተስፋ ማድረግ ብቻ በቂ አይደለም። ሰው በጸሎት መታገዝ ይኖርበታል እንጂ ምድር የዘሩባትን እንድታበቅል፣ የበቀለው እንዲያደግ፣ እንዲያብብ 30፣90፣100 ፍሬ እንዲያፈራ የሚያደርግ ፈጣሪ ብቻ ነው። «ለምኑ ታገኛላችሁ» ያለን ፈጣሪዎች የአገራችንን ጸሎቷን ሰምቶ ከሌሎች ሀገራት በተለየ ሁኔታ በወራቱ ገብቶ በወራቱ ይወጣል። ለቀሪ ሕይወታችን ዋስትና ያለው ክረምት ነው። ይህም ቤተ ክርስቲያናችን በቅዱሴ ጊዜ ሥርዓት አድርጋ የምትጸልየው የጸሎቷ ውጤት መሆኑን ልብ ልንለው ይገባናል። ስለዚህ ክረምቱን የሰላም እንዲያደርግልን ፣ አዝርዕቱን፣ አትክልቱን ከናዳ ከበረዶ እንዲጠብቅልን ፣ «ዝናም እናወርዳለን ፣ በረድ እናቆማለን» ከሚሉና የሰይጣን ማደሪያ ከሆኑ ቃልቻና ጠንቋይ ዘንድ ከመሄድ ይልቅ የሁሉ ባለቤት የሆነ እግዚአብሔርን በጸሎት መማፀን ይኖርብናል። «ዝናም እንዳይወርድ ሰማያቱን ወይም ምድሪቱን ይበላ ዘንድ አንበጣን ባዝዘው ወይም በሕዝብ ላይ ቸነፈሩ ብሰድ በሰሜ የተጠሩ ሕዝቡ /ክርስቲያኖች/ ሰውነታቸውን አዋርደው ቢጸልዩ፣ ፊቱንም ቢፈልጉ፣ ከክፉ መንገዳቸው ቢመለሱ፣ በሰማይ ሆኜ እሰማለሁ፤ ምድራቸውንም እፈውሳለሁ ይላልና።» 2ዜና.መዋ.7፡13። ለመልካም ሥራ ተነሣሽነትን፣ የሰላምና የጤና ክረምትን፣ ለአገራችን ፍቅር አንድነትን እንዲያደሉን የእምላካችን ቅዱስ ፈቃድ ይሁንልን። የእግዚአብሔር ቸርነት፣ የእመቤታችን አማላጅነት አይለዩን። አሜን።

ነገረ ድኅነት በመጽሐፈ ቅዱስ

መምህር ደጅኔ ሸፈራው

መምህር ደጅኔ ባለፈው እትም የቅዱስ ምንነት በአጭሩ ካቀረቡልን በኋላ የቤተ ክርስቲያን የቅዱስ አገልግሎት ሦስት ክፍሎች ያሉት መሆኑን በመግለጽ፣ የመጀመሪያውን ማለትም ግብዓተ መንግሥት /የዝግጅት ቅዱስ/ የተሰኘውን ክፍልና በዚህ ጊዜ የሚደረጉትን ጸሎቶች ከተያዘው ርዕስ አንጻር በዝርዝር ተንትነውልናል። በመቀጠልም በዚህ የዝግጅት ክፍል ካህኑ ለቅዱስ ሥርዓት ማከናወኛ የሚሆኑትን ንግድ ቅድሳት እያለበሰና አልብሶም ከጨረሰ በኋላ የሚጻፉትን ጸሎትና የሚፈጽሙትን ሥርዓት ከነትንታኔው አቅርበውልናል። በዚህ እትም ደግሞ ቀጣዩን ትምህርት ያቀርቡልናል። ተከታተሏቸው።

4.1 የሥጋ ወደሙ ዝግጅት

የአዲስ ኪዳን ቁርባን የክርስቶስ ሥጋና ደም ነው። ይኸንን ሥርዓተ ቁርባን ሠርቶ ያሳየ ራሱ ባለቤቱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በዚህም ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኰት ወይኑም ተለውጦ ደሙ መለኰት እንደሚሆን አሳይቷቸዋል። ይኸውም፡- «እንካችሁ ብሎ ይህ ሥጋዬ ነው፤ አለ። ጽዋንም አንሥቶ አመሰግኖ ሰጣቸው፤ እንዲህ አለ፡- ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ፤ ስለ ብዙዎች ለጋጠኤት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው።» በሚለው ታውቋል። ማቴ.26÷27-29። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለቆርንቶስ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ «ለእናንተ ደግሞ አላልፎ የሰጠሁትን እኔ ከኔታ ተቀብሮ ያለሁና፤ ጌታ ኢየሱስ አልፎ በተሰጠበት በዚያች ሌሊት እንጀራን አንሥቶ አመሰግኖ ቁርባንም እንካችሁ ብሎ ይህ ስለ እናንተ የሚሆን ሥጋዬ ነው፤ ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ። እንደዚሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን ደግሞ አንሥቶ፡- ይህ ጽዋ በደሜ የሚሆን የአዲስ ኪዳን ነው፤ በጠጣችሁት ጊዜ ይህን ለመታሰቢያ አድርጉት» አለ። ይህን እንጀራ በበላችሁ ጊዜ ይህንም ጽዋ በጠጣችሁ ጊዜ ሁሉ ጌታ እስኪመጣ ድረስ ሞቱን ትናገራላችሁና። ማለቱ። እዚህ ላይ ይኸንን የአዲስ ኪዳን ቁርባን ምሥጢር ባስተማራቸው ጊዜ፡- «ይኸንን ለመታሰቢያዬ አድርጉት።» ማለቱ። ሥጋውን በበላችሁ ደሙንም በጠጣችሁ ጊዜ መከራ መስቀሉን ታስባላችሁ ነገረ መስቀሉን ትናገራላችሁ የሚለውን ምሥጢር ለማምጣት እንጂ ኅብስቱና ወይኑ የቅዱስ ሥጋውና የክቡር ደሙ መታሰቢያ ነው ማለቱ አይደለም። ሐዋርያዊው ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኰት ወይኑም ተለውጦ ደሙ መለኰት እንደሚሆን ያውቃል። ያምናልም። ለዚህም ነው፡- «ስለዚህ ሳይገባው ይህን እንጀራ የበላ ወይም የጌታን ጽዋ የጠጣ ሁሉ የጌታ ሥጋና

ደም ዕዳ አለበት። ሰው ግን ራሱን ይፈትን። እንዲሁም ከኅብስቱ ይብላ ከጽዋውም ይጠጣ፤ ሳይገባው የሚበላና የሚጠጣ የጌታን ሥጋ ስለ ማይለይ (አማናዊ የክርስቶስ ሥጋና ደም ነው ብሎ ስላላመነ) ለራሱ ፍርድ ይበላልና። ይጠጣልምና።» ያለው። 1ኛቆሮ.11÷23-30። ከዚህም ጋር «በቆረባችሁ ጊዜ ጌታ እስኪ መጣ ድረስ ሞቱን ትናገራላችሁና፤» ማለቱ በራሱ በቂ መልስ ነው።

ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የአዲስ ኪዳንን ቁርባን ከማስተማሩ በፊትም፡- «እውነት እውነት እላችኋለሁ። የወልደ ዕገላ እመሕያው ክርስቶስን ሥጋ ካልበላችሁ ደሙንም ካልጠጣችሁ በራሳችሁ ሕይወት የላችሁም። ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘላለም ሕይወት አለው፤ የማታልፍ ርስት መንግሥተ ሰማያትን ይወርሳል፤ እኔም በመጨረሻው ቀን አስነሣለሁ። ሥጋዬ እውነተኛ መብል ደሜም እውነተኛ መጠጥ ነውና። ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ በእኔ ይኖራል፤ ከእኔ ጋር አድን ሆኖ ይኖራል እኔም በእርሱ አኖራለሁ በጸጋ ተዋሕጄው እኖራለሁ።» ብሏል። ዮሐ.6÷53-56። ይህ የጌታችን ቃል የሚያስተምረን ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኰት ወይኑም ተለውጦ ደሙ መለኰት እንደሚሆን ነው። ስለዚህ ሕይወት የሚሆን ውን። ለመንግሥተ ሰማያት የሚያበቃውን ከክርስቶስ ጋር አንድ የሚያደርገውን የአዲስ ኪዳን ቁርባን «መታሰቢያ ነው» ማለት አይገባም። እንግዲህ ከዚህ ተነሥተን ነው በሥርዓተ ቅዱስው ያለውን የሥርዓተ ቁርባን አዘገጃጀት የምንመለከተው።

4.1.1 የኅብስቱ ዝግጅት ኅብስቱ የሚዘጋጀው ከስንዴ

ብቻ ነው። ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋውን በስንዴ እንደ ሰጠን ለማጠየቅ፡- «የሰው ልጅ ይከብር ዘንድ (የሚሰቀልበት ጊዜ) ሰንቱ ደርሷል። እውነት እውነት እላችኋለሁ። የስንዴ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች፤ ብትሞት ግን ብዙ ፍሬ ታፈራለች።» ብሏልና። ዮሐ.12÷24-25። በዚህም ራሱ በስንዴ ቅንጣት መስሎ ተናግሯል። እዚህ ላይ መከራ መስቀሉን ክብር ያለው እኛ ስለምንክብርበት ነው። ከዚህም ሌላ፡- «እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ፤» ዮሐ.8÷12 ካለ በኋላ ደቀ መዛሙርቱንም «እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ» ብሏቸዋል። ማቴ.5÷14። ልክ እንደዚሁ እርሱ ስንዴ ስለሆነ ነው ጸድቃንን በስንዴ አዝመራ የመሰላቸው። «ስንዴውን ግን በኅተራዬ ክተቱ እላለሁ፤» እንዲል። ማቴ.13÷30። በትንቢትም ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊት «እህልም የሰውን ጉልበት ያጠነክራል።» ብሏል። መዝ.103÷15። ነቢዩ እህል ያለው ስንዴን ነው። ምሥጢሩም የክርስቶስ ስንዴ ሥጋው። ጽንዓ ነፍሱን ይሰጣል (ነፍሱን ፈጽሞ ያጸናታል)፤ ማለት ነው።

እንግዲህ ባለፈው ለመግለጥ እንደ ሞከርነው በሚገባ ተፈትጉ ከረቀቀ ስንዴ በዕለተ እሁድ አራት ኅብስት ይዘጋጃል። ይህም በዕለተ እሁድ፡- 1ኛ/ ጌታ 2ኛ/ ስምዖን ጴጥሮስ 3ኛ/ ዮሐንስ 4ኛ/ ያዕቆብ በደብረ ታቦር የመገኘታቸው ምሳሌ ነው። በዚህ ምሳሌ መሠረት በደብረ ታቦር ከተገኙት ከአራቱ መካከል አንደኛው ጌታ ለድኅነተ ምእመናን እንደ ተሰቀለ። ከአራቱ ኅብስትም አንዱ ለሕይወተ ምእመናን ይፈተታል። በሌሎች ቀናት ሲሆን ደግሞ ሦስት ኅብስት ይዘጋጃል። ይህም አንዱ የጌታ ምሳሌ ሲሆን ሁሉቱ ደግሞ በጌታ ግራና ቀኝ ለተሰቀሉ ወንበዴዎች ምሳሌ ናቸው።

ስንዴው መፈተጉ ለክርስቶስ መከራ ምሳሌ ነው። ከዚህ ሌላ ኅብስቱ በሚዘጋጅበት ጊዜ ዐሥራ ሦስት ክፍል ባለው የመስቀል ቅርጽ ይታተማል። ይህም ጌታ ለድኅነተ ምእመናን ዐሥራ ሦስቱን ሕማማተ መስቀል በፈቃዱ እንደ ተቀበለ የሚያጠይቅ ነው።

4.1.1 የወይን ዝግጅት

ደሙ የሚዘጋጀው ከወይን ነው። ይኸንንም ያደረገው ጌታችን ነው። ደሙን በወይን እንደ ሰጠን ለ ማጠየቅም፡- «እውነተኛ የወይን ግንድ እኔ ነኝ፤» ብሏል። ዮሐ.15፡1። ስለ ወይን በመጽሐፍ ቅዱስ ብዙ ተብሏል። የወይን ጠጅ ለማውጣት የወይን ፍሬ በመጥመቂያ ውስጥ ይረገጣል። ኢሳ.16፡10፤ አዎ.9፡13። ይህ ወይን በመጥመቂያ ውስጥ መረረጠው ወይም መታሸት ክርስቶስ በዚህ ግለም መከራ ለመቀበሉ ምሳሌ ነው። የወይን ፍሬ በመጥመቂያ ውስጥ እንደ ሚረገጥ፡- ጌታችንንም በአንገቱ ገመድ አስገብተው፤ መስቀል አሸክመው፤ ከፊት ከኋላ፤ ከግራ ከቀኝ እየተተዉ ወደ ቀራንዮ ሲወስዱት በአፍጣሙ ሲደፋ ጀርባውን፤ በጀርባው ሲወድቅ ደግሞ ደረቱን ረገጠውታል። ፈረስ በቅሎውንም ነድተውበታል።

የደረቀ የወይን ፍሬ (ዘቢብ) ለምግብ ይሆናል። 1ኛ ሳሙ.25፡18። እንደ ወይን መድረቅ በመስቀል ላይ የሞተልን ክርስቶስ፡- «ሥጋዬን ብሎ፤ ደሚንም ጠጡ፤» በማለት ምግብ ሕይወት ሆኖልናል።

የወይን ብዛት የእግዚአብሔር በረከት ምልክት ነው። ለዚህም ነው ይስሐቅ ያዕቆብን፡- «እግዚአብሔርም ከሰማይ ጠል ከምድርም ስብ የእህልንም የወይንንም ብዛት ይስጥህ።» በማለት የመረቀው። ዘፍ.27፡28። በዚህም ዓለም መርገመ ሥጋ መርገመ ነፍስ ተወግዶ በረከተ ሥጋ በረከተ ነፍስ ለማግኘታችን ምልክቱ የአምላክ ሰው ሆኖ ከድንገል ማርያም መወለድ ነው። «ስለዚህ ጌታ ራሱ ምልክት ይሰጣችኋል፤ እነሆ ድንገል ትፀንሳለች፤ ወንድ ልጅም ትወልዳለች፤ ስሙንም ዐማኑኤል ብላ ትጠራዋለች።» እንዲል። ኢሳ.7፡14። እርሱም በረከትን

በልግሥና የሚሰጥ የበረከተ ሥጋ የበረከተ ነፍስ ጌታ ነው። መንፈስ ቅዱስ አድርገው የሚኖር ቅድስት ኤልሳቤጥ፡- «አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከኸ ነሽ፤ የማገፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው።» እንዳለች። ለቃ.1፡42።

በብሉይ ኪዳን ወይን መሥዋዕት ሆኖ ይቀርብ ነበር። «ለመጠጥ ቁርባን የወይን ጠጅ ታቀርባለህ።» እንዲል። ዘዳ.29፡40። የአዲስ ኪዳን መሥዋዕት ደግሞ ክርስቶስ ነው። የመጠጡም ቁርባን ደሙ ነው። «ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ፤ ስለ ብዙ ምች የኃጢአት ይቅርታ የሚፈስ፤ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው።» እንዲል። ማቴ.26፡27። ጌታችን የአዲስ ኪዳን መሥዋዕት በመሆኑ ነው። መጥምቀ መለኩት ቅዱስ ዮሐንስ ደጋግሞ፡- «እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ፤» በማለት ስለ ክርስቶስ የመስከረው። ዮሐ.1፡29-30። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም «ፋሲካችን (ህመሥዋዕቱ በግ) ክርስቶስ ታርዶአልና (በመስቀል ላይ ሥጋውን ቅርሶልና ልፍ፤ ደሙንም አፍስሶልናልና)።» ብሏል። 1ኛ ቆሮ.5፡7። በተጨማሪም በዕብራውያን መልእክቱ ላይ፡- «አሁን ግን በዓለም ፍጻሜ (5500 ዘመን ሲፈጸም) ራሱን በመሠዋት ኃጢአትን ሊሸር አንድ ጊዜ ተገልጧል።» ብሏል። ዕብ.9፡26። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ደግሞ ፡- «ከአባቶቻችሁ ከወላጆችሁት ከከንቱ ኑርአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን፤ ነውርና እድፍ እንደሌለው እንደ በግ ደም በክብር የክርስቶስ ደም አንደ ተዋጃችሁ ታውቃላችሁ።» ብሏል። 1ኛ ጴጥ. 1፡18-19።

ይኸንን በተመለከተ ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊት፡- «ወይን የሰውን ልብ ደስ ያሰኛል፤» ብሏል። ይህም ስለ ክርስቶስ ደም የተነገረ ቃለ ትንቢት ነው። በመስቀል ላይ የሚፈሰው የክርስቶስ ደም ሰውን ደስ ያሰኛል ማለት ነው። ምክንያቱም የአዳምና የልጆቹ ሐዘን ወደ ደስታ የተለወጠው ወይን በተባለ በክርስቶስ ደም ነውና። ጠቢቡ ሰሎሞንም፡- «ለጥፋት ለቀረበው ሰው ብርቱ መጠጥ ስጡት፤ ነፍሱ ለመረረውም የወይን ጠጅ ስጡት፤ ይጠጣ፤ ድኅነቱንም ይርሳ፤ ጉስቆልናውንም ከእንግዲህ ወዲህ አያስብ።» ብሏል። በዚህም ቃለ ትንቢት «ለጥፋት ለቀረበው ሰው፤ ነፍሱ የመረረው» የተባለ አዳም ነው። ምክንያቱም በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍስ፤ በርደተ መቃብር ላይ ርደተ ገሃንም ተጨምሮ ተፈርዶበት ወደ ሲኦል ወርዶ ስለነበረ ነው። «ወይን ይጠጣ» የተባለው ደግሞ የክርስቶስን ደም ይጠጣ ማለት ነው።

በተጨማሪም በመጽሐፈ መክብብ ላይ፡- «እንጀራን ለላቅ /ለደጭታ/ የወይን ጠጅንም ለሕይወት ደስታ ያደርጉታል።» ብሏል። መክ.10፡19። በዚህ ንባብ እንጀራ ያለው የክርስቶስን ሥጋውን ነው። ይኸንንም ራሱ ባለቤቱ፡- «እውነት እውነት አላችኋለሁ፤ በእኔ የሚያምን የዘላለም ሕይወት አለው፤ የሕይወት እንጀራ እኔ ነኝ። አባቶቻችሁ በምድረ በዳ መና በሉ፤ ሞቱም፤ ሰው ከእርሱ በልቶ እንዳይሞት ከሰማይ አሁን የወረደ እንጀራ ይህ ነው። ከሰማይ የወረደ ሕያው እንጀራ እኔ ነኝ፤ ሰው ከዚህ እንጀራ ባ በላ ለዘላለም ይኖራል፤ እኔም ስለ ሳለም ሕይወት የምሰጠው እንጀራ ሥጋዬ ነው።» ብሏል። ዮሐ.6፡51። የወይን ጠጅ የተባለው ደግሞ የክርስቶስ ደም ነው። «ለሕይወት ደስታ ያደርጉታል፤» ማለቱም፡- ወይን የተባለው የክርስቶስ ደም ከሞት ወደ ሕይወት ማሸጋገፍን፤ ሐዘንን ወደ ደስታ መለወጡን የሚያመለክት ነው።

ወይን መድኃኒት ይሆናል። ይኸንንም ጌታችን በምሳሌ ካስተማረው ትምህርት እንገነዘባለን። «አንድ ሰው ከአየሩሳሌም ወደ ኢየሪኮ ወረደ፤ በወንበዴዎችም እጅ ወደቀ፤ እነርሱም ደግሞ ገፈፉት፤ ደበደቡትም፤ በሕይወትና በሞት መካከልም ትተውት ሄዱ። ... አንድ ሳምራዊ ግን ሲሄድ ወደ እርሱ መጣ፤ አይቶም አዘነለት፤ ቀርቦም ዘይትና የወይን ጠጅ በቀስቀሱ ላይ አፍሰሶ አሰራቸው፤ በራሱ አህያም ላይ

ወይን ሰውን ደስ ያሰኛል። ይኸንን በተመለከተ ነቢዩ እግዚአብሔር ዳዊት፡- «ወይን የሰውን ልብ ደስ ያሰኛል፤» ብሏል። ይህም ስለ ክርስቶስ ደም የተነገረ ቃለ ትንቢት ነው። በመስቀል ላይ የሚፈሰው የክርስቶስ ደም ሰውን ደስ ያሰኛል ማለት ነው። ምክንያቱም የአዳምና የልጆቹ ሐዘን ወደ ደስታ የተለወጠው ወይን በተባለ በክርስቶስ ደም ነውና። ጠቢቡ ሰሎሞንም፡- «ለጥፋት ለቀረበው ሰው ብርቱ መጠጥ ስጡት፤ ነፍሱ ለመረረውም የወይን ጠጅ ስጡት፤ ይጠጣ፤ ድኅነቱንም ይርሳ፤ ጉስቆልናውንም ከእንግዲህ ወዲህ አያስብ።» ብሏል።

አስቀምጦት ወደ እንግዶች ማደሪያ ወሰደው፣ ጠበቀውም፡፡ በማግሥቱም ሁለት ዲናር አውጥቶ ለባለቤቱ ሰጠና፡- ጠብቀው፣ ከዚህም በላይ የምት ከስረውን ሁሉ እኔ ስመለስ እክፍ ልሃለሁ አለው፡፡» ይላል፡፡ በዚህ ጽሑፍ፡- «አንድ ሰው በወን በደዎች እጅ ወድቆ ቆሰለ!» የተባለው አዳም ነው፡፡ «ወንበደዎች» የተባሉት አጋንንት ናቸው፡፡ «አይቶ አዘነለት፣ ቀርቦም ዘይትና ወይን በቀሰሎቹ ላይ አፈሰ ሰለት፤» የተባለው ጌታ ነው፡፡ ይህም አዳምን ከቀሰሰ ሕይወቱ ለመፈወስ ወይን የተባለ ደሙን በመስቀል ላይ ማፍሰሱን ያመለክታል፡፡ «የእንግዶች ማደሪያ» የተባለችው ቤተ ክርስቲያን ናት፡፡ «ሁለት ዲናር የተቀበለው» ደግሞ ብሉይ ኪዳንና አዲስ ኪዳን የተሰጣቸው መምህራን ናቸው፡፡ «ከዚህ በላይ የምትከስረውን ሁሉ እኔ ስመለስ እክፍልሃለሁ፡፡» ማለቱ ደግሞ መምህራን ሁለቱና ዲናር /ብሉይ ኪዳን እና አዲስ ኪዳን/ መሠረት አድርገው ገድላትን፣ ድርሳናትን፣ ተአምራትን እየጻፉ ቢያስተምሩበት በዕለተ ም ጽአት ዋጋ እንዳላቸው የሚገል ጽ ኃይል ቃል ነው፡፡ ሉቃ.10፥

ሐቀርያው ቅዱስ ጳውሎስም በመንፈሳዊ ትምህርት ለወለደው ለልጁ ለጠሞቴዎስ ሲጽፍለት፡- «ስለ ሆድ ህና ስለ በሽታ ህዘት ጥቂት የወይን ጠጅ ጠጣ እንጂ፣ ወደ ፊት ውኃ ብቻ አትጠጣ፡፡» ብሎታል፡፡ 1ኛጢ.፳.5፥23፡፡ በዚህም ወይንና ውኃ ቀላቅሎ እንዲጠጣ መክርታል፡፡ በሽታው የአፍአ ሳይሆን የውስጥ ነባርና፡፡ የአዳምን ሕይወት የአፍአ ሳይሆን የውስጥ ነባር፡፡ በብሉይ ኪዳን ዘመን የአፍአው ሕይወት በጸሎትና በእን ስሳት መሥዋዕት ይሰረይ ነበር፡፡ ዘሌ.16፥20-22፡፡ የውስጥን ሕይወት ያስተወረደ መሥዋዕት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፡፡ ስለዚህ ወይን ለጠሞ ቴዎስ የውስጥ በሽታ መድኃኒት እንደ ሆነው ሁሉ የውስጥ ሕይወት ለተባለ ለአዳም ሕይወት መድኃኒት የሆነው ወይን የተባለ የክርስቶስ ደም ነው፡፡

እንግዲህ የክርስቶስ ደሙ በወይን መስጠቱ በዚህ ሁሉ ምክንያት መሆኑን ማስተዋል ያስፈልጋል፡፡ ወይኑም ተለውጦ ደመ መለኩት እንደ ሚሆን ማመን ይገባል፡፡ ዲያቆኑ ወይን ደሙን እየጸለየ በሚያ ዘጋጅበት ጊዜ ማስተዋል አለበት፡፡ ይኸውም ወይኑ ወፍ ያልመጠጠው፣ በጊዜው የደረሰ መሆኑን ነው፡፡ ምክንያቱም ጌታ ሰው የሆነው አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ሲፈጸም በጊዜው ነውና፡፡ ይኸንንም ሐቀርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡- « ነገር ግን የዘመኑ ፍጻሜ በደረሰ ጊዜ /አምስት ሺህ አምስት መቶ

ዘመን ሲፈጸም/ እግዚአብሔር ተቀዳሚና ተከታይ የሌለውን አንድ ልጁን ላከ፣ ከድን ግልም ተወለደ፤» ብሏል፡፡ ገላ.4፥4፡፡

ዲያቆኑ በጊዜው የደረሰውን ወይን ለደሙ በሚያዘጋጅበት ጊዜ ሁለት እጅ ወይን አንድ እጅ ውኃ ያደርጋል፡፡ ይህም ሁለት ሦስተኛው (2/3) ወይን አንድ ሦስተኛው (1/3) ውኃ ይሆናል ማለት ነው፡፡ ትርጉሙም እንደሚከተለው ነው፡፡ ሁለት እጅ ወይን መሆኑ ሁለት ጊዜ ደሙን እንዳፈሰሰልን ያጠይቃል፡፡ ይኸውም አንደኛው ከመሞቱ በፊት ሲሆን ሁለተኛውም ከሞተ በኋላ ንጉን በጦር በተወጋ ጊዜ የፈሰሰውን ትኩስ ደም ያመለክታል፡፡ አንድ እጅ ውኃ መሆኑ ደግሞ አንድ ጊዜ ከጉኑ ከደሙ ጋር ውኃ መፍሰሱን ያመለክታል፡፡

የክርስቶስ ሥጋና ደም የሚዘጋጀው በቤተሉኤም ነው፡፡ ከዚህ በኋላ ቄሱና ዲያቆኑ በመሰበ ወርቅ እና በጽዋ አክብረው፣ በጸሎት በማዕጠንት ወደ ቤተ መቅደስ ያመጡታል፡፡ ይህም በቤተ ልሔም የተወለደ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ለድኅነት ምእመናን፡- ቅዱስ ሥጋውን ለመቀረስ ክቡር ደሙን ለማፍሰስ ወደ ቀራንዮ መሄዱን ያመለክታል፡፡ በዚህን ጊዜ ቄሱ፡- «ነገ በግዑ ለእግዚአብሔር ዘየለትት ኃጢአት ዓለም፡፡ የዓለምን ኃጢአት የሚያስተሰርይ፣ የዓለምን በደል የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ እነሆ፤» የሚለውን ኃይል ቃል ይናገራል፡፡ ይህም የንስሐ መምህር የሆነ የመጥምቀ መለኩት ቅዱስ ዮሐንስ ስብከት ነው፡፡ ዮሐ.1፥29፡፡ ዲያቆኑ ኑም ቃጭል ያቃጭላል፣ ደውልም

ይመታል፡፡ ይህም የብሥራተ ገብርኤል ምሳሌ ነው፡፡ አንድም የሰበከተ ዮሐንስ ምሳሌ ነው፡፡ አንድም እመቤታችን በስደቱ ጊዜ ላለቀሰችው ልቅሶ ምሳሌ ነው፡፡ ይኸውም ከትዕማን ደጅ ቆማ በለመነች ጊዜ ክፉ ቃል ተናግረው፣ ልጁዋን ኢየሱስ ክርስቶስን ከመሬት ጥለው አላዝነዋታልና ነው፡፡

ቄሱና ዲያቆኑ ዕለተ ሰንበት ሲሆን ፡- «ኩሉ ዘገብራ ለጽድቅ፣ ጻድቅ ውእቱ ወዘያክብር ሰንበተ፤ ኢይበል ፈላሲ ዘገብአ ንበ እግዚአብሔር፣ ይፈልጠኒ፤ እምሐዝቡ፡፡ እውነትን የሚያደርግ ሁሉ ሰንበትንም የሚያክብር ጻድቅ ነው፡፡ ወደ እግዚአብሔር የተመለሰ መጻኑ ተኛ ከሕዝቡ ይለዩን ይሆንን? አይጠበል፡፡» የሚለውን፣ በዕለተ ቀዳሚት፣ ረቡዕና ዓርብ ሲሆን፡- «መስቀል አብርሀን በከዋክብት አሠርገው ሰማየ፣ እምኩሉሰ ፀሐየ አር አየ፤ መስቀል አበራ፣ ሰማይን በከዋክብት ሸለመ፣ /አስጌጠ/ ከሁሉም ይልቅ ፀሐይን አሳየ፤» የሚለውን፣ በዘወትር ሲሆን «እምነ በሐ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሥርጉት ዐረፋቴሃ በዕንቁጳዝዮን፤ እናታችን ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሰላም እንልሻለን፣ ግድግዳዎቿ በጳዝዮን ዕንቁታ ያጌጠች ናት፤» የሚለውን፣ በዓለ ገምሳ ሲሆን ደግሞ «ሃሌ ሉያ፣ ዮሴፍ ወኒ ቆዲሞስ ገነዝቦ ለኢየሱስ በሰንዳናት ለዘተንሥአ እሙታን በመንክር ኪን፤ ሃሌ ሉያ በሚያስደንቅ ምሥጢር ከሙታን ተለይቶ የተነሣውን ኢየሱስን ዮሴፍና ኒቆዲሞስ በድርብ በፍታ ገነዙት፤» የሚለውን እያዘመው ወደ ቤተ መቅደስ ይዘልቃሉ፡፡

ይቀጥላል

አዲስ መጽሐፍ በገበያ ላይ
 "420 ጥያቄና መልሶቻቸው"
 አላታሚና አክፋፋይ፡-
 በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ
 ማኅበረ ቅዱሳን
 ስልክ 23-45-29/22-86-01/13-81-30

ትምህርት ሃይማኖትና ትምህርት ክርስትና መጽሐፍን አንብበው መንፈሳዊ እውቀትን ይሸምቱ !!

በአዋጅ እና አካባቢው ነጠራዎች እንኳን ደስ አላችሁ !!

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን አዋጅ ቅርንጫፍ አቡነ ኅርኅርዮስ እጸደ ሕፃናት ከNursery እስከ Upper KG ለማስተማር ምዝገባ ጀመረ !! ልጅዎን በሥነ ምግባር ለማገፀ ይላኩ !!

ስልክ (06) 20-48-99 (09)827976 ማኅበረ ቅዱሳን

እርሱን ለማየት ወደ ተሰበሰበው ሕዝብ ድምፁን ከፍ አድርጎ እንዲህ አላቸው፡- «እኔ ይህን ሥቃይ የታገ ሥኩትና በልቤም ልቀበለው የተዘጋ ጀሁት የክብር ባለቤት በሆነ በጌታዬ በፈጣሪዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ፍቅር ተሰቤ ነው። አሁንም እነዚህ አንበ ሶች እንደ ስንዴ ይፈጩኝ ዘንድ ነፍሴ ወደደኝ፤ የክብር ባለቤት ወደ ሆነው ጌታዬ ኢየሱስ ክርስቶስ ልትሔድ ነፍሴ ሽታለችና» አላቸው።

አላዊው ንጉሥ የቅዱስ አግኖ ጥዮስን የጽናት ንግግር በሰማ ጊዜ አደነቀ። በልቡም ፍርሀት አደረበት። እንዲሁም አለ፡- «እነዚህ ክርስቲያኖች ትዕግሥታቸው ምን የበዛ? ከኔ ወገን እንዲህ ያለ ጣዖት አምላኪ የሚታገስ ማን አለ» በማለት ተናገረ።

እነዚያ የተለቀቁት አንበሶች ወደ ቅዱሱ በቀረቡ ጊዜ ደንግጠው ቆሙ። አንዱ፣ አንበሳ እጁን ዘርግቶ ያዘው፣ ቅዱሱም ደስ ብሎት ነፍሱን በፈጣሪው ክርስቶስ እጅ ሰጠ፤ ልመናውን ተቀብሎ ፈጽሞ ለታለፈ። ነገር ግን የተራራ አንበሳች እንደ ማንኛውም ሰው የቅዱሱን ሥጋ ሲበላ ይዳስሱት ዘንድ አልተቻላቸውም፤ እስከ ምጽአት ተጠብቆ ይኖር ዘንድ ከከተማው ውጪ ቀበሩት።

ቅዱስ አግኖጥዮስ ስለ ምስጢረ ሥላሴ የተናገረው አንቀጽ

ስለ አንድነት ሦስትነት ሲያብራራ በህልውና፣ በባሕርይ፣ በመለኮት አንድ የሆነ እግዚአብሔር ሦስትነቱ በስም በአካል በግብር የሚሠለስ የሚቀደስ የዘላለም አምላክን እንደ ሚከተለው ይገልጻል፡-

«ፍጥረታትን ሁሉ የፈጠረ እግዚአብሔር ለፍጥረቱ ሁሉ ሹመትና መዓርግ መስጠት የሚቻለው በመልክ በገጽ ፍጹም በሚሆን በሦስት አካል በጌትነቱ ዙፋን ተቀምጦ ሁሉን የሚገዛ ነው» በማለት ፍጥረቱን ሟሚ ሸላሚ የሆነው አምላክ በአንድነት በሦስትነት ፈጥሮ የሚገዛ መሆኑን ያመለክተናል። በዚህም ትምህርቱ ነቢዩ ኢሳይያስን ይመስለዋል። እንዲህ እንዳለ፡- «እግዚአብሔርን በረጅም ዙፋን ላይ ተቀምጦ አየሁት..... እንዲሁም ለአንዱ ቅዱስ፣ ቅዱስ፣ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች.....» ኢሳ 6፥1-3 በማለት እንደገለጸው። 1/ደ. አቡ.11፥1/።

ይህም ሦስትነት አንድ ሥልጣን እንዳለው ቅዱስ አግኖጥዮስ በትምህርቱ እንደ ሚከተለው ይገልጻል፡-

ልጠዋል፡-

«አንዲት አገዛዝ፣ አንዲት ፈቃድ፣አንዲት ኃይል፣ አንዲት መንግሥት፣ አንዲት ስግደት፣ አንዲት ምስጋና፣አንዲት ክብር፣ አንድ ጽንዕ ቅድስት ለሥላሴ ይገባል፤ አንዲት ምክር፣ አንዲት ሥልጣን፣ አንድ ክብር፣ አንድ ጽንዕ፣ አንድ አድናር፣አንድ ፈቃድ ለሥላሴ ቅዱስ ነው። ይህም ትምህርቱ «እስራኤል ሆይ፥ ስማ አምላካችን እግዚአብሔር አንድ እግዚአብሔር ነው።» አንዳለ ዘዳ.፮፥፱ ። ከብሉይ ኪዳን የተስተካከለ ነው። ቅዱስ ጳውሎስ በኤፌሶን መልእክቱ፡- «አንድ ጌታ አንድ ሃይማኖት» /ኤፌ. 4፥5/ እንዳለ።

ይህ አባት በምሥጢረ ሥላሴ ላይ ያለውን የህልውና ትምህርት «አብርሃም በሚያደርገው አገልግሎት በአንድነት በሦስትነት ሲያነጋግር እንዲስተዋል ሁሉ እርሱም « በአብ በመንፈስ ቅዱስ ህልው እንደ ሆነ እናምናለን፤ ይህች ሦስትነት የተካከለች ናት» በማለት ያስረዳናል።

በዚሁ ትምህርቱ ቅዱስ አግኖ ጥዮስ የአካል፣ የሰም፣ የግብር ሦስትነት እንዳይፋለስ፣ ዐላዋቂዎች አይሁድ መናፍቃን «እግዚአብሔር አንድ ገጽ ነው» የሚሉትን ትምህርታቸውን ያፈርስባቸዋል። ሦስትነት በአንድነት፣ አንድነት በሦስትነት ጸንቶ እንደ ሚኖር ሳይረዱ፣ አንድነት ሦስትነቱን ሲገልጽ፡- «አብም አብ ነው እንጂ ወልድን መንፈስ ቅዱስን አይደለም፤ መንፈስ ቅዱስም መንፈስ ቅዱስ ነው እንጂ አብን ወልድን አይደለም።» በማለት የአካል፣ የሰም ተፋልሶ በቅድስት ሥላሴ ዘንድ እንደሌለ በትምህርቱ አብራርቷል።

በተጨማሪም የአካል፣ የግብር ውላጤ እንደ ሌላቸውም መናፍቃን የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ሳይጠረዱና ሳይገባቸው «የአካላት ፍልሰት አለ» ለሚሉ የማያዳግም የትምህርቱን ኃይል ቃለ እንዲህ በማለት ገልጸታል። «አብ፥ ወልድን መንፈስ ቅዱስን ወደ መሆን አይለወጥም፤ ወልድም አብን መንፈስ ቅዱስን ወደ መሆን፣ መንፈስ ቅዱስም፥ አብን ወልድን ወደ መሆን አይለወጥም።» ከዚህ ኃይል ቃልም የምንረዳው ይህ ቅዱስ ሊያብራራ የፈለገው አብ በተለየ ስሙ በተለየ አካሉ በተለየ ግብሩ ቅድመ ዓለም የነበረ፣ ዛሬም ያለ፣ ዓለምን አሳልፎ የሚኖር፣ ስሙ፣ ግብሩ፣ አካሉ ወደ ወልድነትና መንፈስ ቅዱስነት የማይለወጥና ፍልሰት የሌለበት መሆኑን እንዲሁም ወልድና መንፈስ ቅዱስ በስም በግብራቸው ያለ ተለውጦ ጸንተው እንደሚኖሩ ያስረዳናል። ነገር ግን ከላይ እንደ ገለጽነው

ሦስትነታቸውን በጠቀሰ ቁጥር አንድ ነታቸውን ሳይገልጽ አያልፍም።

«እኚህ ሦስቱ አካላት በጌትነት በክብር ፍጹማን ናቸው፤ በአንድ መለኮት አንድነትም አንድ ናቸው» እያለ በተጨማሪም፡- «ይኸውም ሦስትነት ከእርሱ የሚገኝ አንድ ብርሃን ነው፤ በዓለሙ ሁሉ ምሉዕ ነው፤ ከምድርም በታች ላሉት ያበራል። በሰማይም በምድርም ምሉዕ ነው» በነቢዩ ኢሳይያስ፡- «በሲኦልም ያሉ ጌትነቱን አዩ» ኢሳ. 66፥1-3 ተብሎ እንደ ተጻፈ በማለት የእግዚአብሔር አንድነትን በሦስትነት ያለ አንድ ብርሃን ነው፤ ብርሃኑም በሁሉም ምሉዕ መሆኑን በመግለጽ እግዚአብሔር ምሉዕ በኩለሂ እንደ ሆነ በብርሃን ምላሴ ያስረዳናል።

2. ስለ ምሥጢረ ሥጋዌ የተናገረው አንቀጽ

ይህ አባት በሃይማኖተ አበው ምዕራፍ 11ና 12 ላይ በገለጠው ትምህርቱ ከሦስቱ አካል እንዱ አካል ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ማገፍን ባደረገ ጊዜ፣ ይህም ቃል ከሥጋ ተዋሕዶ አንድ አካል አንድ ባሕርይ የሆነው ወልድ እንጂ አብና መንፈስ ቅዱስ እንዳልሆኑ እንዲህ ይገልጠዋል፡- «ከሦስቱ አካላት አንዱ አካል በእመቤታችን ማገፍን አደረገ፤ ስለ መለኮት ተዋሕዶ በዚህ የምንናገርም በወልድ ያለውን ነው። ስለ አብ ስለ መንፈስ ቅዱስ አይደለም። ፍጹም አብ መንፈስ ቅዱስ ሰው ለመሆን በድንግል ማገፍን አደረገ አንልም። ከሦስቱ አካላት አንዱ አካል ወልድ ብቻ ከእርሷ ተወለደ እንላለን እንጂ» እያለ ያብራራዋል።

በትምህርቱ ም እነ ልዮናውያንን ሁለት አካል ሁለት ባሕርይ የሚሉትን ትምህርታቸውን ያፈርስባቸዋል። ዕድል ፈንታቸውን ከከሐድያን አይሁድ መሆኑን እንዲህ በማለት ይገልጻላቸዋል፡- «ወልድ ዋሕድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን የሚከፍሉት፣ አንድ አካል አንድ ባሕርይ ሲሆን በኋላ ሁለት አካል ሁለት ባሕርይ የሚያደርጉት፣ ሰው ስትሆን ራሱን እግዚአብሔርን ታደርጋለህና ስለ መሳደብህ ነው እንጂ ስለ በሃ ሥራህ ልንጣህ የምንወድ አይደለም» ብለው በመገኘት ከሚናገሩ፣ አምላክን ከሰቀሉ ከአይሁድ ጋር ይቆጠራሉ። እንዲሁም፡- «በወልድ እግዚአብሔር ድካም ሕጻጽ አለበት» «የሚሉ ሁለት ባሕርይ፣ ሁለት አካል የሚያደርጉትም ዕድል ፈንታቸው ከከሐድያን

ከመናፍቃን ጋር የተካከለ ነው» በማለት ከርትዕት እምነት የተለዩ መሆናቸውን ይገልጻሉባቸዋል።

ቅዱስ አግኖቶስ በዘመኑ የነበሩ፣ የእግዚአብሔር ጠላቶች ተብለው የሚጠሩ መናፍቃንን በጥቅል ስማቸው «ታአማጎሊስ»ን ትምህርታቸውን ይነቅፍባቸዋል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፈጣሪ እንደ መሆኑ እርሱ ባወቀው ከድንገል ከሥጋዎ ሥጋን፣ ከነፍሷ ነፍሱን ነስቶ የተዋሐደውን እነርሱ ለይተው ተዋሕዶው ነፍስ የሌለው እንደ ሆነ፣ መለኮትም ስለ ነፍስ ፈንታ እንደ ሆነው ይናገራሉ። እርሱም ወንጌልን ጠቅሶ የወልደ እግዚአብሔር ተዋሕዶ ቃል ከሥጋ፣ ከነፍስ ጋር እንደ ሆነ እንደ ሚከተለው ሐሳባቸውን ይገልጻሉ። - « በውኑ መለኮት ከሥጋ ፈጽሞ ተለዩን? ሥጋስ ለዘለዓለም ፈርሶ በስብስብ ቀረገ? ነፍስ አልነሳም የሚል እንዲሁም የሚክድ ሰው ነፍሱ እስከ ሞት ድረስ አዘነች ያለውን የጌታችንን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል ሰምቶ እንዲህ ይፈር፣ አቤቱ ይህን መናፍቅ በማን ላይ ነው? በኛስ አይደለም፣ በሚጠፉት ወገኖች ላይ ነው እንጂ» በማለት በማስረጃ ገልጸዋል።

ይህ አባት ጌታችን በምድር ላይ በተዋሕዶ መገለጹን፣ ከኃጢአት በቀር ለሰው ልጅ የሚገባውን እንዳከናወነ እንዲህ ይላል። «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእውነት ተወለደ፣ በእውነት አደገ፣ በእውነት በላ ጠጣ፣ በእውነት ተሰቀለ፣ በእውነት ታመመ፣ ሞተ፣ ተቀበረ፣ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ።» ካለ በኋላ፡- «ይህን በፈቃዱ ያደረገ እርሱ ለሌላው ሰጪ አድራጊ ነው። በመሰቀል የተሰቀለ፣ ኃጢአትንም ይቅር የሚል እርሱ ነው። በመቃብር ያደረገ ሙታንንም የሚያነሣ እርሱ ነው። ከመቃብር አፍክ ነው፣ ከመቃብርም ሰበኩን /መግነዙን/ ትቶ ተነሣ፣ እርሱ ሐዋርያት ወደ አለብት በዝግ ደጅ ገብቶ ሰላምን ሰጣቸው» ይለናል።

«መለኮት በባሕርይ ታመመ» ለሚሉትም፣ «መለኮት በባሕርይ ታመመ፣ ሞተ» የምትል አንተ የኛን ነገር ሰምተህ እፈር፣ እኛ ግን የባሕርይ አምላክ ክርስቶስን ሰው እንደ መሆኑ በሥጋ እንደ ታመመ፣ በመለኮት እንዳልታመመ እናምናለን። በሥጋ ሞተ፣ በመለኮት አልሞተም። እግዚአብሔር ቃል ስለ እኛ እንደ ታመመ፣ እግዚአብሔር ለእኛ ቤዛ ሆኖ እንደ ሞተ ብትሰማ እኛ መለኮትን ከትሰበክት ጋር አንድ አካል አንድ ባሕርይ አድርገን ለእግዚአብሔርነቱ በሚገባ በዚህ

አንድ ስም ክርስቶስ በሚል እንድንጠራው እውቅ» እያለ ሐሳባቸውን ያፈርስባቸዋል።

ይህ አባት ለዚህም ትምህርተ የሰውን ልጅ በምሳሌነት አቅርቦ ለትምህርቱ ማብራሪያ ይሰጣል። የሰው ልጅ ከሁለት ባሕርያት፡ - ከባሕርይ ሥጋና ከባሕርይ ነፍስ ተሠርቶ አንድ ባሕርይ አንድ ስም ተሰጥቶት ይኖራል። አንድ ተብሎ ይጠራል። ይህም የሰው ልጅ ነፍስ እንኳ መለኮት ሳትሆን በባሕርይዎ አትሞትም። ስለዚህ ብንችል ለነፍሳችን ክብርን ልንሰጥ፣ ሁሉን አሳልፈን ለእርሷ ልንከፍል እንወዳለን። ይኸውም ነፍሳችን ሕያዊት በመሆኗ ነው።

ከላይ እንደ ጠቀስነው ስለ ነፍሳችን እንዲህ ከሆነ በማለት ይህ ቅዱስ ለክርስቶስ መለኮታዊነት የምንሰጠውን ታላቅነትና ክብርን እንደ ሚከተለው ይገልጡልናል።

«በጌታችን ላለ ላንዱ ለሥላሴ ባሕርይ፣ ክብር ለተሰጠው እንደምን አትወድ? መለኮት ሞተ

ካልክ ሦስቱ ሞቱ እንዲሰኙብህ፣ የጌታችን ሥጋ በመቃብር ውስጥ እንደ ሙታን በድን እንዳ ደረገኸው፣ ከመለኮቱም እንደ ለየኸው አታውቅምን? የሥላሴ ባሕርይ አንድ ነውና፣ ይኸውም አንድ መለኮት ነው።

እንዲህ ካሳሰብህ፣ እንዲህ ካላመንህ ወይም መለኮት በባሕርይው ይታመማል የምትል ከሆነ እንግዲህ ሞትን ድል የነሳው ሲኦልን የማረከው ወዲት አለ? ከየት የመጣው የትኛው ነው ልትል ይሆን? እንደ አንተ ሐሳብ ከሆነማ ኃይል እንደሌለው አንድ ተራሰው አላደረግኸውምን? ጽንዕ አጥተው ከማይንቀሳቀሱ ሙታን ጋር አልቆጠርከውምን?» በማለት በመጠይቅ መለኮት በሥጋ ተዋሕዶ ያለውን አነዋወር በዝርዝር ያገናዝባል።

የቅዱሳን አምላክ የቅዱስ አግኖቶስን በረከት ያሳድርብን። አሜን።

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰንበት ት/ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ማገበረ ቅዱሳን

- ባሱት ማከፈፈያዎች የሚከተሉትን መንፈሳዊ ስገገሎቶች ያገኛሉ:-
- ☞ ሐመር መጽሐፍት
- ☞ ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣ
- ☞ ቅዱሳት መጻሕፍት
- ☞ ቤተፕ፣ በቪዲዮ፣ በሲዲዲና በቪ.ሲ.ዲ የተዘጋጁ የመዝሙርና የስብከት ካሴቶች
- ☞ የካህናት አልባሳት፣ የመዘምራን የኒፎርም እና ሌሎች ንዋያተ ቅድሳት
- ☞ የተለያዩ ቅዱሳት ስዕሎች፣ ፖስተሮች፣ ፖስት ካርዶች እና የሥጦታ ዕቃዎችን በጅምላም ሆነ በችርቻሮ ያገኛሉ። ይጎብኙን !!

ቅርንጫፎቻችን:-

አዲስ አበባ 22 86 01 /ቅ/ማርያም ቅርንጫፍ/	ሆላዕና ቅርንጫፍ /06/ 55 17 28
56 67 88 /ንዋያተ ቅድሳት ማምረቻና ማከፈፈያ/	ደሴ ቅርንጫፍ /03/ 11 75 45
13 81 30 /ቅ/ራጉኤል ቅርንጫፍ/	ወልድያ ቅርንጫፍ /03/ 31 22 57
56 34 45 /ቅ/ጊዮርጊስ ቅርንጫፍ/	ጅማ ቅርንጫፍ /07/ 11 86 34
መቀሌ ቅርንጫፍ /04/ 40 97 61	ናዝሬት ቅርንጫፍ /02/ 12 33 77
ጎንደር ቅርንጫፍ /08/ 20 44 44	አሰላ ቅርንጫፍ /02/ 31 58 08
ባሕር ዳር ቅርንጫፍ /08/ 11 62 40	ድራደዎ ቅርንጫፍ /05/ 12 04 93
ደ/ማርቶስ ቅርንጫፍ /08/ 71 39 61	አርባ ምንጭ ቅርንጫፍ /06/ 81 15 97
ፍቼ ቅርንጫፍ 35 11 99	አዋሳ ቅርንጫፍ /06/ 21 02 87
አሰላ ቅርንጫፍ /07/ 75 12 22	ሻሸመኔ ቅርንጫፍ /06/ 10 47 95
ነቀምት ቅርንጫፍ /07/ 61 43 22	

የቃሉን ወተት አሁኑኑ ይመገቡ!!

ሱባዔ ፡ ምንነቱ? ሥርዓቱ?

ይነስም ይብዛ ብዙዎቻችን ምእመናን ውስጣችንን የምንመረምርበት፣ እግዚአብሔርንም ቸርነቱን የምንጠይቅበት የሱባዔ ጊዜ እንደሌለን። ጊዜውም ይሁን ትጋቱ ጠፍቶ ይህንን መልካም ተግባር ለማድረግ የማንችል ብንኖርም ስለ ሱባዔ የምናሰበው ብዙዎች ነን። በመሆኑም አባቶች ብዙ ሰላተረፉበት ሱባዔ ይት መጣና ጥቅሙ እንዲሁም በዚህ ዙሪያ ልናውቃቸው በሚገቡ ተያያዥ ነጥቦች ዙሪያ ሰፊ ያለ ትምህርት ብትሰጡን መልካም ነው።

ፍቅርተ ሥላሴ /አ/አ/

በዚህ ርዕስ ዙሪያ ዝግጅቶችን እንድናቀርብ በየጊዜው በርካታ አን ባብያን በደብዳቤ ጠይቃችሁናል። በዚህም መሠረት ወቅቱን ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት በዚህ እትም ሰፊ ያለ ዝግጅት እናቀርባለን። መልሱን አቀናብሮ ያቀረበልን መ/ር ኃ/ማርያም ላቀው ነው።

ሥርዓተ ሱባዔ

ሱባዔ ምንድን ነው? ሱባዔ በሰዓብዎቹ ትርጉሙ ሰባት ማለት ነው። ሱባዔ በመንፈሳዊ አተረጓጎም አንድ ሰው ከዚህ ቀን እስከዚህ ቀን በጸሎት ከፈጣሪዬ እገናኛለሁ ብሎ የሚያቅደው መንፈሳዊ ዕቅድ ነው። ሰባት ቁጥር በእስራኤላውያን ዘንድ በሥራም በቃልም የሚገለጥ ፍጹም ቁጥር ነው። ለምሳሌ፡- ፈጣሪ ዓለማት እግዚአብሔር በሰባተኛው ቀን ሥነ ፍጥረትን ከመፍጠር ማረፊ፣ ለጸሎት የሚተጉ ምእመናን በቀን ለሰባት ጊዜ ማመስገናቸው የሰባት ቁጥርን ፍጹምነት ያመለክታል። ዘፍ. 2፡2፣ መዝ118፡164። ከዚህ አንጻር አንድ ሰው ለሰባት ቀን ቢጸም «አንድ ሱባዔ ጸም» ይባላል። ለዐሥራ አራት ቀን ቢጸም «ሁለት ሱባዔ ጸም» እያለ እየጨመረ ይሄዳል።

መጭ ተጀመረ?

ሱባዔ የተጀመረው ከውድቀት በኋላ በመጀመሪያው ሰው በአዳም ነው። ቅዱሳን መላእክት አዳምን ጸሎት መጸለይን እንዳስተማሩት የመጽሐፍ ቅዱስ ሊቃውንት ይናገራሉ። «መላእክት ለአዳም ጊዜያትን አስተምረውት ነበር።» ቅዱሴ ማርያም ትርጓሜ። አዳም ጥፋቱን አምኖ ከባሕር ውስጥ ሱባዔ በመግባቱና በመጸለዩ እግዚአብሔር በማይታበል ቃሉ «ከእምስት ቀን ተኩል በኋላ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድን ኅሊሁ» ሲል ቃል ኪዳን ገብቶለታል /መጽሐፈ ቀሌምጦንስ አንቀጽ አራት/።

ሱባዔ ስምን?

የሰው ልጅ ኃጢአት በሚሰማ ማው የሥጋ ሰውነቱ ዘወትር ፈጣሪውን ይበድላል። በፈጸመው በደል ኅሊናው ይወቅሰዋል። ይጸጸታል። በመጀመሪያ ደፍሮ በሠራው ኃጢአት በኋላ ይደጠ ነግጣል። ይህ በማንኛውም ሰብአዊ ፍጥረት ኅሊና ውስጥ የሚፈራረቅ ክስ ተት ነው። በዚህ ጊዜ የፈጣሪውን ይቅርታ ለማግኘት ያስባል፤ ይተክሃል። «በውስጡ ሰውነቴ በእግዚአብሔር ሕግ ደስ ይለኛል፣ ነገር ግን በብልቶቼ ባለ በኃጢአት ሕግ የሚማርከኝ ሌላ ሕግ አያለሁ። እኔ ምንኛ ጉብጫ ሰው ነኝ! ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?» እንዳለ ቅዱስ ጳውሎስ። ሮሜ.7፡22-25።

ሰው በደፋርነቱ የኃያሉን አምላክ ትእዛዝ ተላልፎ ትክክ ዓለም ሲ ያስጨንቀው ሽክሙን የሚያቃልልበትና የሚያስወግድበት መንፈሳዊ ጥበብ ከቸፋ ፈጣሪ ተሰጥቶታል። ይኸውም በጥቂት ድካም ሥጋ ያልተወሰነ ጸጋ እግዚአብሔር የሚያገኝበት ሥርዓተ ሱባዔ ነው። ከጥንት እስከ ዛሬ አንድ ሰው በትክክ ዓለም መንፈሱ ሲታወክ የነፍሱና የሥጋ ጸጥታውን ለመመለስና ለማስከበር መጸምና መጸለይ ግድ ይሆንበታል። በዚህ ጊዜ አመክሮ /ሱባዔ/ ይገባል።

እግዚአብሔርን ስመማፀን

ሰው ሱባዔ ከሚገባቸው መሠረታዊ ጉዳዮች አንዱ እግዚአብሔርን ለመማፀን ነው። ማንኛውም ሰው ሱባዔ ሲገባ በቁርጥ ወደ ፈጣሪው የሚያቅርበው ተማሳኝ ሊኖረው ይገባል። ምንም የምንጠይቀው /የምንማፀነው/ ነገር ሳይኖር ሱባዔ ብንገባ የምናገኘው መልስ አይኖርም። ያለ ምንም ቅድመ ሁኔታና ዝግጅት ሱባዔ የሚገቡ ሰዎች ከሱባዔ በኋላ ምን እንደ ተመለሰላቸው የሚያውቁት ነገር ስለ ማይኖር ሱባዔ በመግባታቸው የሚያገኙት ነገር የለም።

ስለዚህ ሱባዔ ከመግባታችን በፊት፡- «ሱባዔ የምገባው ለምንድን ነው?» በማለት ራሳችንን መጠየቅ

ይኖርብናል። ለምሳሌ አንድ ክርስቲያን በግል ሕይወቱ ዙሪያ ስለ ሀገሩ ሰላም፣ ስለ ጓደኛው ጤና ወዘተ ጉዳዮች ላይ ፈጣሪውን ይማፀናል። በዚህ ጊዜ በግል ሕይወቱም ሆነ በሀገሩ ጉዳይ ለገባው ሱባዔ ወዲያውኑ መልስ ሊያገኝ ይችላል፤ እንዲሁም መልሱ ሊዘገይ ይችላል። በዚህ ጊዜ ከተሐራ ማው ትዕግሥት /መታገሥ/ ይጠበቅበታል፤ «ለምን ላቀረብኩት ጥያቄ ተሎ መልስ አልተሰጠኝ?» በማለት ማረፊና እግዚአብሔርን መፈታተን ተገቢ አይደለም። እግዚአብሔር ሥራውን የሚሠራበትና ለሚማፅ ነውም መልስ የሚሰጥበት የራሱ ጊዜ አለው። ለምሳሌ በጓደኛው ውድቀት ምክንያት ሱባዔ ገብቶ በአንድ ሳምንት ይስጥ መልስ ያገኘ የአንድ ገዳም አገልጋይ ታሪክ መመልከት ተገቢ ነው።

«አጋው ለተልእኮ በወጡበት አንዱን ድቀት አግኝተት አድሯል። በነጋው «ወንድሜ እኔ ድቀት አግኝተኛልና እንግዲህ ወዲህ ተመልኼ ከዚያ ገዳም አልሔድም፤ ዓለሙን መስዬ እኖራለሁ» አለው። «እኔም እንጂ አግኝተኛል፤ ይልቁንስ ሔደን ኃጢአታችንን ለመምህረ ንስሐችን ነግረን፤ ቀኖናችንን ተቀብለን እንደ ቀደመው ሽኑን እንኖራለን» ብሎ አጽናንቶ ይዞት ሔደ። ሔደው ለመምህረ ንስሐቸው ነግረው ቀኖናቸውን ተቀብለው ፩ /አንድ/ ሱባዔ፤ ቀኖና እንዳደረሱ «ሰረይኩ ለከ በእንተ ዘኢገብረ እኩክል፤ ኃጢአት ስላዳደረገው ወንድምህ ይቅር ብዬሃለሁ» የሚል ድምፅ አሰምቶታል። /ዜና አበው/።

ከላይ ታሪካቸው የሰፈረው የገዳም አገልጋዮች ለአገልግሎት በተላኩበት አገር አንዱ ድቀት አግኝተው በዘሙት ሲወድቅ ጓደኛው እንደ እርሱ ድቀት እንዳገኘው አድርጎ ጓደኛውን በማጽናናት ወደ ገዳም በመመለስ አንድነት ሽኑ ሱባዔ ይገባሉ። አንድ ሱባዔ /ሰባት ቀን/ እንደ ጨረሱ ከእግዚአብሔር ዘንድ «ኃጢአት ሳይሠራ ለአንተ ብሎ ሱባዔ ስለገባው ወንድምህ ስል ይቅር ብዬሃለሁ» የሚል ፈጣን መልስ አገኝቷል። ስለዚህ ሱባዔ በግል ሕይወቱም ሆነ በጓደኛችን ሕይወት ዙሪያ ስንገባ ፈጣን ወይም ዘዘየ መልስ ሊሰጠን ስለሚችል በትዕግሥት መጠባበቅ ይኖርብናል።

የቅዱሳንን በረከት ስመሳተፍ

ቅዱሳን አባቶችና ቅዱሳት እናቶች የተጋደሉትን ተጋደሎ በማክከር ቃል ኪዳን በተሰጣቸው ገዳማትና አድባራት የሚገባ ሱባዔ የቅዱሳንን በረከት ተካፋይ ያደርጋል። ቅዱሳን በሚጋደሉበት ቦታ «ከወንዶችና ከሴቶች ልጆች ይልቅ የሚበልጥ ስም እሰጣቸዋለሁ፤ የማይጠፋ የዘላለም ስም እሰጣቸዋለሁ» /ኢ.ሳ.56፡6/ በማለት እግዚአብሔር ቃል ኪዳን ስለ ገባለ

ቸው ሱባዔ በመግባት በረከታቸውን መሳተፍ ይቻላል። በጾመ ነቢያት የነ ቢያትን በረከት ለመሳተፍ፣ በጾመ ሐዋርያት የሐዋርያትን በረከት ለመሳተፍ፣ በጾመ ፍልሰታ የእመቤታችንን በረከት ለመሳተፍ ሱባዔ መግባት የነበረና ወደ ፊትም የሚኖር የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ነው። ዛሬ ይህን ሥርዓት በመከተል የተለያዩ ቅዱሳንና በረከት ለመቀበል /ለመሳተፍ/ የቅዱሳን ዐዕም ካረፈበት ገዳም በጾም፣ በጸሎት፣ በጉልበትም ገዳማትን በማገልገል የቅዱሳንን በረከት ደጅ የሚጠኑ ምእመናንና መናንያን በየገዳማቱ እጅግ በርካታ ናቸው። ይኸውም በመጽሐፈ ነገሥት ካልዕ በምዕራፍ 2+9 እንደ ተመለከተው ነቢዩ ኤልሳዕ መምህሩን ኤልያስን በማገልገል የኤልያስ በረከት በእጥፍ በኤልሳዕ ላይ አድርጎታል። ይህን አብነት በማድረግ በየገዳማቱ በትሕርምት የሚኖሩ መናንያንን ያገለገሉበትን ገዳም አባት በረከት በእጥፍ እየተቀበሉ ለሌሎችም የሚያቀብሉ አባቶች በየገዳማቱ አሉ። ይህ በእንዲህ እንዳለ ሆኖ በሰመ ገዳማዊ የምእመናንን ገንዘብ የሚዘርፉና የእውነተኛ መነሳትንና መናንያንን የተቀደሰ ሕይወት የሚያጉድፉ መኖራቸውን መገንዘብ ያስፈልጋል።

የተሰወረ ምሥጢር አንዲ ገሰጥልን

በዘመነ ብሉይ እግዚአብሔር ለአንዳንድ ነገሥታት ራእይ በማሳየት ምሥጢሩን ይሰውርባቸው ነበር። ለምሳሌ የግብፁን ፊርዖን፣ የባቢሎንን ናቡከደነፆርንና በልጣሶርን መጥቀስ ይቻላል። ዘፍ.41+14-36። ዳን.4+9፣ ዳን.5+4። እነዚህ ነገሥታት በግል ሕይወታቸውም ሆነ በመላው ዓለም ወደ ፊት ሊፈጸም የሚችል ራእይ ቢያዩም ቅሉ ራእዩን በትክክል ተረድተው «እንዲህ ይሆናል» የማለት ብቃት አልነበራቸውም። ስለዚህ በዘመናቸው ይኖሩ የነበሩትን ነቢያት ሱባዔ ገብተው የሕልማቸውን ትርጉም እንዲነግሩአቸው ይማግቡ ነበር። ነቢያትም ሱባዔ በመግባት ነገሥታቱ ያዩትን የምሥጢር ሥጋዊ ነገርና የመንግሥታቸውን አወዳዳኝ ገልጸው ይናገሩ ነበር። ዳን.5+28።

እንዲሁም ቅዱሳን በየራሳቸው ያዩት ራእይ ምሥጢር ሲከደንባቸው የራእዩ ምሥጢርና ትርጉም እንዲገለጥላቸው ሱባዔ ይገባሉ። እግዚአብሔርም በንጽሕና ሆነው የገቡትን ሱባዔ ተመልክቶ ምሥጢር ይገልጥላቸዋል። ለምሳሌ ነቢዩ ዕዘራ የመጻሕፍትን ምሥጢር እንዲገልጥለት ሱባዔ ቢገባ የጠፉትን የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ዳግም መልሶ ለመጻፍ ችሏል። መዝ.8+1።

በዘመነ ሐዲስ በሰፊው የሚ

ወሳዎ ቅዱሳን ሐዋርያት ከነሐሴ 1-14 የገቡት ሱባዔ ነው። ይህ ሱባዔ ተሰወር የነበረውን የቅድስት ድንግል ማርያምን ትንሣኤ ተረድተው በረከቷን ለመሳተፍ አብቅቷቸዋል።

«እመቤታችን ያረፈችው ጥር 21 ቀን 1950 ዓመተ ምሕረት ነው። ሐዋርያት ሊቀብሯት ወደ ጌቴ ሰማይ ይዘዋት ሲሄዱ አይሁድ በታተቸው። በዚህ ጊዜ ቅዱሳን መላእክት የእመቤታችንን ሥጋዋን ወስደው በገነት ከዕፀ ሕይወት ሥር አነረውታል።» /ተአምረ ማርያም፣ ስንክሳር ነሐሴ 16 ቀን/። በዚህ ጊዜ እነርሱ ተደናግጠው ስለ ተበታተኑ የእመቤታችን የዕረፍቷ ያስጨንቃቸው ነበር።

«ቅዱስ ዮሐንስ በተመስጠ እየሄደ ሥጋዋን ያጥን ነበር። ለሐዋርያት ይህን ይነግራቸዋል። ለዮሐንስ ተገልጣ ለእኛ ሳትገለጥ ብለው በነሐሴ ሱባዔ ገቡ። ሁለተኛው ሱባዔ ሲፈጸም በ14ኛው ቀን መልአክ ሥጋዋን አምጥቶ ሰጥቶአቸዋል። ቀብረዋታል። በሦስተኛው ቀን ነሐሴ 16 ቀን ተነሥታ ዐርጋለች። /ተአምረ ማርያም፣ ስንክሳር ነሐሴ 16 ቀን/።

እንግዲህ ለቅዱሳን ሐዋርያት የእመቤታችን የዕረፍትና የዕርገት ምሥጢር የተገለጠላቸው በሱባዔ ነው። ይህን መሠረት በማድረግ ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን የእመቤታችንን የዕርገቷን በረከት ለማግኘት ትጽግላች። በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ይህን የሱባዔ ወቅት ሕፃናትም ሳይቀሩ ይሳተፋታል።

ሱባዔ ነቢያት

እግዚአብሔር ለአዳም የገባውን ቃል ኪዳን መሠረት በማድረግ ቀደምት ነቢያት በተነሡበት ዘመን ቅደም ተከተል ስለ አያሱስ ክርስቶስ ሰው መሆንና ዳግም መምጣት ትንቢት ተናግረዋል። ሱባዔም ቆጥረዋል። ኢሳ.7+14። መዝ.49+3። ዘካ.13+6። ዘካ.14+1። የአንዱ ነቢይ ትንቢታዊ ንግግርና ሱባዔ በአነጋገርና በአቆጣጠር ከሌላኛው ነቢይ ጋር ይለያያል። ምክንያቱም እግዚአብሔር ትንቢቱን ሲያናግር ምሳሌውን ሲያስመስል ጉዳዩው ለየቅል በመሆኑ ነው። «ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ዓይነትና በብዙ ጉዳዩ ለአባቶቻችን በነቢያት ተናገረ።» እንዲል። ዕብ.1+1። የአቆጣጠር ስልታቸውና የሱባዔ መንገዳቸው ቢለያይም ዓላማና ግባቸው ግን አንድ ነው።

ሱባዔ አዳም

አዳም ትንቢት በመናገርና ሱባዔ በመቁጠር የመጀመሪያውን ሥፍራ ይይዛል። ምክንያቱም በገነት ሰባት ዓመት ከአንድ ወር ከዐሥራ ሰባት ቀን በተደላና በደስታ ከኖረ በኋላ ሕግ በማፍረሱና የፈጣሪውን ቃል

በመጣሱ ያለምንም ትክክና ጉብቀልና ከሚኖርበት ዔደን ገነት ተባሯል። ዘፍ.3+24። እርሱም ፈጣሪው እንዲታረቀው፣ በዐይን ምሕረት እንዲጉበኘው፣ ቅዝቃዜው ሰውነት ከሚቆራርጥ ባሕር ውስጥ በመቆም ለሠላሳ አምስት ቀን /አምስት ሱባዔ/ ሱባዔ ገብቷል። በባሕርዩ የሰውን ልጅ እንግልት የማይወድ ችሩ ፈጣሪ የአዳምን ፈጽሞ መጻጸት ተመልክቶ «በኅመስ ዕለት ወበመንፈቃ ለዕለት እትወለድ እምወለተ ወለትከ ወእድ ኅክ ውስተ መርሀብከ ወእቢዝወክ በመስቀልየ ወበሞትየ። በአምስት ቀን ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድንገላሁ» ብሎ ተሰፋውን ሰጠው። አዳም የተሰጠውን ተስፋ ይዞ በዓለም ሥጋ ለዘጠኝ መቶ ሠላሳ ዓመት ከኖረ በኋላ መከራና ችግር ከባዛበት ዓለም በሞት ተለይቷል።

በወንጀል ተከሶ በወገኒ የተፈረደበት ሰው ከእስር የሚፈታበትን ዕለት በማውጣት በማውረድ ወራቱንና ዓመታቱን እንደሚቆጥር፣ አዳምም ቢለይም በሲኦል የነፍስ ቅጣት ካለበት ሥፍራ ይኖር ስለነበር የተሰጠውን ተስፋ በማሰብ ሱባዔውን እየቆጠረ፣ የተናገረውን የማያስቀር የማያደርገውን የማይናገር ጌታ። «እነሆ አድንገላሁ» ብሎ የገባልን ዘመን ተፈጸመ፤ ሰዓቱ አሁን ነው፤ እያለ ሲያወጣ ሲያወርድ ችሩ አምላክ ሰውኾኖ ሥጋ ለብሶ፣ በአካል ነፍስ ወደ ሲኦል ወርዶ። «ተንሥኡ ለጸሎት፣ ለጸሎት ተነሡ፤ ሰላም ለኩልክም፤ ሰላም ለእናንተ ይሁን» በማለት አዳምን ከነልጅ ልጆቹ ነጻ አውጥቶታል። አዳምን በመከተል ልጆቹም አበው ቅዱሳን ነቢያት ሱባዔ በመግባት የተሰፋን ዘመን በመቁጠር በመልካም ግብር ተከትለውታል። በዚህም መሠረት በርካታ ነቢያት በተለያዩ ስልት ሱባዔ ቆጥረዋል፤ እኛም ሱባዔ ከቆጠሩ ነቢያት የተወሰኑትን በዚህ ጽሑፍ እንደ ሚከተለው እናቀርባለን።

ሱባዔ ሔኖክ

ጳድቁ ሔኖክ፣ የያሬድ ልጅ ሲሆን፣ በትውልድ ከአዳም ሰባተኛ ነው። እርሱም በሕይወቱ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ቤት ንብረቱን በመተው በሱባዔና በትሕርምት እግዚአብሔርን አገልግሏል። ፍጹም አካሔዱን ከእግዚአብሔር ጋር ያደረገ ሰው በመሆኑ በብሉይ ኪዳንም ሆነ በሐዲስ ኪዳን መልካም ግብሩ ተመስክሮለታል። «ሔኖክም አካሔዱን ከእግዚአብሔር ጋር አደረገ።» ዘፍ.5+22። ይህም በመሆኑ እግዚአብሔር የሱባዔውን ዋጋ ቅዱስ መንፈሱን በረድኤት ስለ አሳደረበት ትንቢት ተናግሯል፤ ሱባዔ ቆጥሯል። በሰማይ ተሰውሮ ሳለ ስለ

ቅዱሳን መላእክት፣ ስለ መሲሕ ኢየሱስ ክርስቶስ፣ ስለ ፀሐይና ጨረቃ አመላለስ /ዑደት/ የሚተርክ በስሙ የተሰየመውን መጽሐፍ ጽፏል። ዘፍ. 5÷21-24። ይሁዳ ቁ.14። ሔኖክ 1÷9።

ሱባዔ ሔኖክ የሚባለው ነቢዩ ሔኖክ በመስፈርት የቆጠረው ሱባዔ ነው። መስፈርቱ /ማባዣ ቁጥር/ 35 ሲሆን 35×19 ሲሆን በውጤቱ 685 ዓመት ይሆናል። 685×12 ስናባዛው 7980 ይሆናል። ይኸውም ሐሳብ የሚያስረዳው ስለ ክርስቶስ ምጽአት ነው።

ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ አሁን የደረሰንበት ዘመን 7497 ይሆናል። ይህን ለማረጋገጥ በ5500 ዓመት ላይ 1997 ዓመትን መደመር ነው። በዚህን ጊዜ ከላይ ያስቀመጥነውን 7497 ዓመት ይሰጠናል። በነቢዩ ሔኖክ አቆጣጠር መሠረት ምጽአት ክርስቶስ በ7980 ይሆናል። ከላይ ሔኖክ የቀመረውን ቁጥር ይዘን ከ7980 ዓመት ላይ አሁን ያለንበትን ዘመን /1997/ ስንቀንስ 483 ዓመት እናገኛለን። ስለዚህ በሔኖክ ሱባዔ መሠረት ምጽአት ክርስቶስ ሊሆን 483 ዓመት ይቀራል።

ሱባዔ ዳዊት

ነቢዩ ዳዊት ከእስራኤል ነገሥታት ሁሉ ታላቅና ተወዳጅ ንጉሥ ነበር። ዘመነ መንግሥቱ 1011-971 ከክርስቶስ ልደት በፊት እንደ ነበር ይታመናል። ነቢዩ ዳዊት ልብ አምላክ እንደ መሆኑ ትንቢት ተናግሯል። ሱባዔ ቆጥሯል። ይኸውም ቀመረ ዳዊት በመባል ይታወቃል። «እስመ ዐሠርቱ ምእት ዓመት በቅድሚክ፣ ከመ ሰለት እንተ ትማልም ኃለፈት፣ ሺ ዓመት በፊትህ እንዳለፈች እንደ ትላንት ቀን»። /መዝ.89÷4/ የሚለውን መምህራን ሲቆጥሩት 1140 ዓመት ይሆናል። ይኸውም በኔታ ዘንድ 1140 ዓመት እንደ አንድ ቀን እንደ ሆነ ነቢዩ ዳዊት ተናግሯል። ይህም ለዳዊት ሱባዔ መቆጠሪያ /መሥፈሪያ/ ሆኖ አገልግሏል፤ 1140×7= 7980 ዓመት ይሆናል። ይህም ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ በ7980 ዓመት ክርስቶስ ዳግም እንደ ሚመጣ የሚያመለክት ነው።

ሱባዔ ዳንኤል

ነቢዩ ዳንኤል ምድቡ ከዐበይት ነቢያት ነው። እስራኤል ወደ ባቢሎን ሲሚረኩ ተማርኮ ወደ ባቢሎን ወርጷል። እርሱም ስለ ክርስቶስ መምጣት ትንቢት ተናግሯል፤ ሱባዔ ም ቆጥሯል። «ሰብአ ሰንበታተ አድጋሙ ለሕዝብክ፣ ሰባ ሰንበት ወገኖችህን ቅጠራቸው።» ይኸውም ክርስቶስ ከ490 ዓመት በኋላ ሰው መሆኑን የሚያመለክት ትንቢት ነው። እንዲሁም «እስከ ክርስቶስ ንጉሥ ትትሕነፅ መቅደስ ወእምዝ ትትመዘበር፤ እስከ ንጉሥ ክርስቶስ ንጉሥ ድረስ መቅደስ ትታነፃለች፤ በኋላም ትፈርሳለች» ሲል ተናግሯል። የአቆጣጠር ስልቱም በዓመት ሲሆን ይኸውም ሰባቱን ዓመት አንድ እያሉ መቆጠር ነው። ይኸውም ሱባዔ ሰንበት ይባላል። ዳንኤል ሱባዔ ከቆጠረበትና ትንቢት ከተናገረበት ጀምሮ ክርስቶስ እስከ ሚወለድ 490 ይሆናል። መስፈርቱ /ማባዣው/ ሰባት ስለሆነ 7X70 ስናባዛው 490 እናገኛለን። ይኸውም ነቢዩ ሱባዔ ከቆጠረና ትንቢት ከተናገረ ከ490 ዓመት በኋላ የክርስቶስን መወለድ ያመለክታል።

በአጠቃላይ ከላይ የተመለከትናቸው ቅዱሳን ነቢያት አካሄዳቸውን ከእግዚአብሔር ጋር በማድረግ ሱባዔ ገብተው በትሕርምት በመኖራቸው ድንቅ የሆነውን የክርስቶስን ልደትና ዳግም ምጽአት ለመተንበይ ችለዋል። ሱባዔ መግባት የራቀን ለማቅረብ፣ የረቀቀን ለማጉላት ብቃትን ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚያስገኝ መንፈሳዊ ጥበብ መሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው።

የሱባዔ ዓይነቶች

የግል ሱባዔ /ዘግ ሱባዔ/

የግል ሱባዔ አንድ ሰው ብቻውን ሆኖ በቤትና በአመቺ ቦታ የሚይዘው ማንም ሰው ሳያየው በግሉ የጸሎት በአቱን ዘግቶ በሰቂላ ጎሊና ሆኖ ፈጣሪው ብቻ እንዲያየው፣ እንዲሰማው በገቡዕ የሚፈጽመው ሱባዔ ነው። ማቴ.6÷5-13። በዚህ ዓይነት መልክ አንድ ሰው ሱባዔ ሲገባ ዘጋ ይባላል። ዝግ ሱባዔ የያዘ ሰው የሚያስፈልገውን ነገር ይዞ ወደ በአቱ ከተከተተ በኋላ ሱባዔው እስኪፈጸም ድረስ ከሰው አይገናኝም። መዝ. 101÷6-7።

የማንበር ሱባዔ

የማንበር ሱባዔ የሚባለው ካህናት፣ ምእመናን ወንዶችና ሴቶች፣ ሽማግሌዎችና ወጣቶች በአንድ ሆነው በቤተ ክርስቲያንና አመቺ በሆኑ ቦታዎች ሁሉ ተሰብስበው የሚገቡት ሱባዔ ነው። በብሉይ ኪዳን የነበሩ ምእመናን ወደ እግዚአብሔር በመሄድ ይጸልዩ ነበር። 1ኛ ሳሙ.1÷9፤ መዝ.121÷1፤ ሉቃ.18÷10-14።

በሐዲስ ኪዳንም የሐዋርያት

ተከታዮች የኾኑ መነኮሳት፣ ካህናትና ምእመናን በገዳማት፣ በአድባራት፣ የሰንበት ት/ቢት ተማሪዎች፣ የጽዋ ማገበርተኞች ስለ ማገበራቸው ጥንካሬና ከማገበርተኞቹ መካከል አንዱ ችግር ሲገጥመው የማገበር ሱባዔ ይያዛል።

የዐዋጅ ሱባዔ

የዐዋጅ ሱባዔ በአገር ላይ ድንገተኛ አደጋ፣ አባር ቸነፈርና ጦርነት ሲነሣ እንዲሁም ለማገበር ምእመናን አስጊ የሆነ መቅሰፍት ሲከሰት፣ እግዚአብሔር መጻፍትን በምሕረት ቁጣውን በትዕግሥት እንዲመልስ የሚያዝ የሱባዔ ዓይነት ነው። ለዚህ ዓይነቱ ሱባዔ የነጭ ሰዎችና በፋርስ በስደት ይኖሩ የነበሩ እስራኤላውያን ተጠቃሾች ናቸው። የነጭ ሰዎች የዮናስን ስብከት ሰምተው ከሊቅ እስከ ደቂቅ ለሦስት ቀን ከመብል ከመጠጥ ተከልክለው በመጸጸም በመጸለይ እግዚአብሔር መጻፍትን በምሕረት፣ ቁጣውን በትዕግሥት እንዲመልስ አድርገዋል። ሌላው በፋርስ በስደት ይኖሩ የነበሩ አይሁድ በአስቴር ትእዛዝ የያዙት ሱባዔ ተጠቃሽ ነው። በዚያን ዘመን አርጤክስስ አይሁድ በያሉበት እንዲገደሉ በማዘዙ ከዚህ የጅምላ ጭፍጨፋ ለመዳን አይሁድ በዐዋጅ ሱባዔ ገብተዋል። አስቴር ገብታ ንጉሡን ስታናግረው ሌላው ሕዝብ በውጭ ዐዋጅ ዐውጀው ሱባዔ ገብተው ፈጣሪያቸውን ተማፀነዋል። አስቴር 4÷16 - 28።

በአገራችንም ይህን የመሰለ የዐዋጅ ሱባዔ በዐፄ ምኒልክ ዘመነ መንግሥት ተደርጓል። ፋሽስት ጣልያን አገራችንን በመውረር ኢትዮጵያን ቅኝ ተገዥ ለማድረግ ድንበሯን አልፎ በመጣበት ወቅት ንጉሡ ነገሥት ምኒልክ፡- «ጉልበት ያለህ በጉልበትህ ጉልበት የሌለህ በጸሎትህ ርዳኝ» በማለት የዐዋጅ ሱባዔ መያዛቸው ይነገራል። በዚህም መሠረት በየገዳማቱ ምሕላ ተይዟል፤ ንጉሡም ታቦተ ጊዮርጊስን ይዘው ዓለምን እጅግ ያስደነቀ፣ ጥቁሮችን ለነጻነታቸው እንዲነሣሱ የሚያስችል ፋና ወጊ የሆነ ድል አግኝተው አገራችንን ለቅኝ ግዛት ያሰበውን ፋሽስት ጣልያንን ማሸነፋቸው በከፍተኛ ስሜት የምናስታውሰው ነው።

ቅድመ ዝግጅት

ሱባዔ መግባት የሚፈልግ ምእመናን ቅድመ ዝግጅት ማድረግ ይኖርበታል። ያለምንም ዝግጅት ሱባዔ መግባት ለፈተና ያጋልጣል።

ስለዚህ ቅድመ ሱባዔ /ሱባዔ ከመግባት አስቀድሞ/፣ ጊዜ ሱባዔ / በሱባዔ ጊዜና ድጎረ ሱባዔ /ከሱባዔ በኋላ/ ዝግጅት አስፈላጊ ነው።

ቅድመ ሱባዔ /ሱባዔ ከመግባት አስቀድሞ/

በመጀመሪያ ሱባዔ የምጠንገባበትን ምክንያት ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። አንድ ሰው ሱባዔ የሚገባበትን ዓላማ ለይቶ ካስቀመጠ ከሱባዔ በኋላ የሚጠበቀውን ነገር ማግኘት አለመግኘቱን ይረዳል። ይህ ሳይሆን ሱባዔ ቢገባ ከሱባዔው በኋላ የጠየቀው ነገር ስለሌለ ትርጉም ያጣል። ስለዚህ ሱባዔ ከመግባታችን በፊት ለምን ሱባዔ ለመግባት እንዳሰብን ለይተን ማወቅ ይኖርጠብናል።

ሱባዔ ለመግባት የወሰንበትን ምክንያት ከለየን በኋላ ምክንያታችንን ይዘን የንስሐ አባታችንን ማማከር ያስፈልጋል። ምክንያቱም በምክረ ካህን መጓዝ መጀመር ክርስቲያናዊ ግዴታ ነው። ከዚህ ባሻገር በአባትነታቸውና በሕይወት ልምዳቸው ምን ማድረግ እንደሚገባን ምክር ለማግኘት እገዛ ያደርግልናል። ቅድመ ሱባዔ ከንስሐ አባት ጋር መመካከር ተገቢ ይሆናል። ለምሳሌ አንድ ሰው በሱባዔ ወቅት የተለያዩ ፈተናዎች ቢያጋጥሙት የተሰጠውን ምክር በመጠቀም ፈተናውን ለመቋቋም ይችላል። እንዲሁም የንስሐ አባቱ በሱባዔ ወቅት በጸሎት እንዲያስቡት መማከሩ የራሱ የሆነ ድርሻ አለው።

ሱባዔ ለመግባት ስናስብ ለምን ያህል ቀናት መቆየት እንዳለብን መወሰን ያስፈልጋል። ሱባዔ ከዚህ እስከዚህ እቆያለሁ ብለን ዕቅድ የምንይዝበት ነው። እንደ አቅማችንና እንደ ችሎታችን ከዚህ ቀን እስከዚህ ብለን በመወሰን ሱባዔ መግባት ተገቢ ይሆናል። ለምሳሌ፡- ምንም ዓይነት ልምድ ሳይኖረው አንድ ሰው «በዋሻ እዝ ጋለሁ» ቢል ከጥቅሙ ጉዳቱ ሊያመዘን ይችላል። ምክንያቱም በሱባዔ ወቅት ፈተና ስለሚበዛ የሚመጣበትን ፈተና መቋቋም ባለመቻል ሱባዔው ሊቋረጥ ይችላል። ስለዚህ ቅድመ ሱባዔ ዐቅምንና ችሎታን አገናዝቦ መወሰን ተገቢ ነው።

ሌላው ቅድመ ሱባዔ ለሱባዔ ተስማሚ የሆነ ወቅትና ቦታ መምረጥ ተገቢ ነው። በቤተ ክርስቲያን በአብዛኛው ሱባዔ የሚገባው አጽዋ ማትን ተከትሎ ነው። ስለዚህ ሱባዔ የምንገባበት ወቅት የጸም ወቅት መሆን አለመሆኑን መለየት ያስጠ

ፈልጋል። በአጽዋማት ወቅት የሚያዝ ሱባዔ ለተሐራሚ ጠቀሜታው እጅግ የጉላ ነው። ምክንያቱም በአጽዋማት ወቅት ብዙ አባቶች ሱባዔ ስለሚይዙ ከአባቶች ጸሎት ጋር ልመናችንና ጸሎታችን ሊያርግ ይችላል። ስለዚህ ወቅትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል።

እዚህ ላይ «ከወርኃ አጽዋ ማት ውጭ ሱባዔ አይያዝም» የሚል አቋም ለመያዝ አይደለም። አንድ ሰው ፈተና ከአጋጠመው በማንኛውም ጊዜ ሱባዔ ሊገባ እንደሚችል እዚህ ላይ ለመጠቀም እንወዳለን። ከዚህም ባሻገር ሱባዔ የምንይዝበትን ቦታ መምረጥ አለብን። ለሱባዔ የምንመርጣቸው ቦታዎች ለፈተና የሚያጋልጡ መሆናቸውን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ይኸውም ሱባዔ ከተገባ በኋላ ኅሊናችን እንዳይበተን እገዛ ያደርጠንልናል። ጫጫታና ግርግር የሚበዛበት ቦታ በስቂል ኅሊና ለመጸለይ አያመችም። ስለዚህ ሱባዔ የምንይዝባቸው ቦታዎች ከከተማ ራቅ ያሉ ገጽማትና አድባራት ተመራጭ ናቸው።

ጊዜ ሱባዔ /በሱባዔ ጊዜ/

በጸሎት ሰዓት ዓምድና ግድግዳ ሳይደገፉ መቋሚያ ሳይዙ በሁለት እግር ቀጥ ብሎ በመቆም መጸለይ ይኖርብናል። እንዲሁም ፊትን ወደ ምሥራቅ መልሶ መቆም ወዲያና ወዲህ፣ ወደ ግራ ወደ ቀኝ አለመዟዟር በሰፊሐ እድ በስቂል ኅሊና ኸኖ መጸለይ ይገባል። መዝ.5÷3፤ መዝ.133÷2፤ ዮሐ.11÷41።

በሱባዔ ወቅት በቅድም ተከተል መጸለይ አለብን። መጀመሪያ «በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አኣትብ ገጽየ ወኩለንታየ በትእምርተ መስቀል።

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አንዱ አምላክ መላ ሰውነቴን በትእምርተ መስቀል አማትባለሁ» እያለ ሰጊድን ከሚያነሣው ሲደርስ መስቀልን ከሚያነሣ ላይ ስንደርስ ማማተብ ይገባል።

በማስከተል አቡነ ዘበሰ ማያት፣ መዝሙረ ዳዊት፣ ውዳሴ ማርያምና ሌሎች በመዝገበ ጸሎት የተካተቱትን መጻለይ፣ ቀጥሎ አቡነ ዘበሰማያት፣ ጸሎተ እግዝእትነ ማርያምን፣ ጸሎተ ሃይማኖትን ከጸለይን በኋላ አቡነ ዘበሰማያት መድገም፣ ከዚያ 41 ጊዜ ኪርያላይሶን ይባላል። ሌላው በሱባዔ ጊዜ ከተሐራሚ የሚጠበቀው ነገር ኃጢአቱን እያሰበ ማዘን ማልቀስ ነው። ሲያለቅስም ለእያንዳንዱ በደል እንባ ማፍሰስ ያስፈልጋል።

በመጨረሻም ሱባዔ የገባ ሰው ሱባዔውን ሳይጨርስ ወይም ሱባዔውን አቋርጦ ከማንም ሰው ጋር ፈጽሞ መገናኘት የለበትም።

ጭኅረ ሱባዔ /ከሱባዔ በኋላ/

ለቀረበ ተማገፅና እግዚአብሔር የሚያደርግልንን ነገር መጠበቅ ይኖርብናል። እግዚአብሔር ላቀረብንለት ምልጃና ጸሎት እንደ ልባችን መሻት እንደ እርሱ ቸርነት እርሱ በወደደ ጊዜ ያደርግልናል። ሱባዔ የገባ ሰው ሁሉ ራሳይ ሳይይ ይችላል። ምክንያቱም የእግዚአብሔር መልስ አስጣጥ ለማንም ግልጽ አይደለም። ከሱባዔ በኋላ መጀመሪያ የምናገኘው የኅሊና ሰላምን ነው። ይህ ትልቅ የአምላክ ስጦታ ነው። ከዚህ ባሻገር ሱባዔ ገብተን ያሰብነውን ካላገኘን ዳግመኛ ተዘጋጅተን እስከ መጨረሻው ሰዓት መማፀን፣ መጽናት ይኖርብናል።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

የሱባዔ ነት እና የዜማ መሣሪያዎች ትምህርት ደማቂ

የሚሰጠት የትምህርት ዓይነቶች፡-

1ኛ/ የግእዝ ቋንቋ	2ኛ/ ንባባ /ቆጠራ/	3ኛ/ ዜማ
4ኛ/ ቅኔ	5ኛ/ በገና	6ኛ/ መሰንቆ
7ኛ/ ዋሽንት	8ኛ/ ቅዳሴ ተሰጥኦ	

ትምህርቱ የሚሰጥበት አድራሻ፡-
ደብረ ጽጌ ቅዱስ ዑራኤል ቤተ ክርስቲያን ወረድ ብሎ አዲስ አበባ ጤና ቢሮ አጠገብ አቡነ ጎርጎርዮስ የትምህርት ማዕከል

ስዕክ 51 06 59/ 09- 65 95 84
የመሬጡትን ደማቂ ዘንድ ስቡኑን ደመዝዝቦ!!
ማኅበረ ቅዱሳን

«አባ ነዋል»

ታኅሣሥ 29/ 1997 ዓ.ም
እንደ ኢትዮጵያ አቆጣጠር።

ትዕግስት ታፈረ

ኢየሱስ ክርስቶስ ምድርን ነበረ። ክርስቲያኖች የሚሰበሰቡበት ቤት በሰዎች ተሞልቷል። ካህናት ባለ ልደቱን ያወድሳሉ። ምእመናን ይቀበላሉ። ጧፍ ያሳበሩ በጣት ቢቆጠር ነው። ካህናትና ዲያቆናት ዐይን በሚሰብ ካባ፣ ምእመኑ እንደ ወተት በጠፋ አልባሳት ደምቀዋል። በተለይ በግቢው ዙሪያ ዓመታትን ካስቆጠሩት የጥድ ዛፎች ስር የተኮለከሉት ነጭ ለባሾች ከጧፍ ከሚወጣው ብርሃን ጋር ሲታዩ ግቢውን ከትልልቅ ዛፍ በተሠሩ /የገና ዛፎች / ያሾበረቀ አስመስለውታል።

«ቅዱስ እግዚአብሔር ቅዱስ ኃያል ቅዱስ ሕያው ዘኢይመውት ዘተወልደ

እም ማርያም ቅድስት ድንግል

ተማለኝ እግዚአ... » እያሉ ካህናት ከልደቱ ጀምረው ስለ ሥነ ስቅለቱና ትንሣኤው እያነሡ ምስ ጋናቸውን ይደረድራሉ።

በተጠራበት መርሐ ግብር እንደሚቀርብ በቃና ዘገለገለ ሰርግ ቤት ያስመሰከረው ክርስቶስ የራሱን ልደት በደመቀ ሁኔታ እያ ከበሩ፣ ስሙን ሰያወድሱ፣ ለከብሩ ሲዘምሩና በክብር ሲጠሩት በመካከላቸው ለመገኘት አፍታ አልቆ የም። ከአነርሱም ጋር ደስ አለው። መላእክት ከምእመናኑ ጋር ከ1997 ዓመት በፊት በግርግም ኢየሱስ ክርስቶስ ሲወለድ እንዳደረጉት አመሰግኑ።

ይኼ ቀን በመላው ዓለም ተከብሮ እንደሚወልድ ሲያውቅ በእርሱ ዘንድ የማይቻል የለምና ዓለም እንዴት ልደቱን እንደ ሚያከብርለት ለመጥፋት ሂደት። እዚህም አለ። በስሙ በየቤታቸው «ድል» ያለ ድግስ ያዘጋጁ የአውሮፓ ውያን፣ የእስያ፣ የአሜሪካና የእስራኤል ሕዝቦችም ወገኖቻቸውን ታጥቀው ዕለቱን የደመቀ ለማድረግ ደክመዋል። ፊልም ቤቶች የአዳዲስ ፊልም ማስተዋወቂያዎችን ይለቃሉ። ሙዚቀኞች በዓሉን ምክንያት በማድረግ ስለት ማውጣታቸውን ይጽፋሉ። ተዋናዮች የሲኒማውንና የቴአትሩን ገበያ ለማጥለቀቅ ይታተራሉ። የሰፊው ሕዝብ ለማድ ይኼው ነው።

ከሁሉም ግን የክርስቶስን «ግርምት» እጥፍ ያደረገው በትውልድ ሀገሩ በአንድ ከበርቱ ምእመን ቤት በተገኘ ጊዜ ነው። በዚህ ታላቅ ሰው ቤት ውስጥ ሁሉ ነገር ሙሉ ነው። ከእንግዳ መቀ በያው ክፍል መሃል ላይ ትልቅ ክሬም ኬክ ጉብብሎ እነ ከረሜላና ቼኮላት አጅበውታል። ባለ ልደቱን ግን የጠራው የለም። እንዲሁ ገብቶ ጥግ ይዞ ቆሟል። ፊት ለፊቱ ትልቅ የጥድ ዛፍ በግርግ ሞገስ ተተክሏል። ከስር ዙሪያውን ዘር የተዘራባቸው ሰህኖች ከበውታል። ክርስቶስ ማንም ባይነግረውም ከሁለት ሳምንት በፊት የተተክለ አዝዕርት እንደ ሆኑ አላጣውም። እስራኤላውያን ጌታ ሲወለድ ሁሉ ነገር መለምለሙን የሚያመለክቱበት ምሳሌያቸው ነው።

ዙሪያውን እየቃኘ ጥጉን አለቀቀም። በቤቱ ውስጥ ያሉ ሰዎች ዐይናቸውን እንኳን አላሞሱትም። በምትኩ ሙሉ ትኩረት የተሰጠው የቤቱ ጥቁር እንግዳ አለ። በቀይ ልብስ ተሸልጦ፣ ረጅም ነጭ ጽሕፈት አንገርግሳ በክብር ተቀምጧል። «አባ ነዋል» ይሉታል እስራኤላውያን፤ ሌሎቹ ደግሞ « አባ ገና»። ክርስቶስ ለመንግስቱ ቀናኢ ነውና ቀና።

ከአሁን አሁን ቀልጣቸው ለኔ ይገዛል ብሎ በትዕግሥት ብዙ ጠበቀ። የእርሱ መኖር ቀባቸው አልነበረም። ኬኩም ተቆረሰ። ሻምፓኝ ተከፈተ። ብርጭቆ ከ«አባ ነዋል» ጋር ለጤናችን ተብሎ ተጋጩ። የጤንነት ባለቤቱ ግን ለፍርፋሪ አልታጩም። ችርነታቸው ወደ «አባ ነዋል» ጉረፈ። ቀጥሎም በሚያብረቀርቅ ወረቀት የተጠቀለለ ስጦታ ልጆቻቸው ከአባ ነዋል እጅ እንዲወስዱ አስረከቡ።

ከሌላ ክፍል የሕፃናት ድምፅ ይሰማል። ኢየሱስ ክርስቶስ እነርሱን ናፈቀ። የወደደውን እንደሚሰጡት አልተጠራጠረም። ሕፃናት እንደ ርግብ የሞሃች ናቸው። ይባላል። ወላጆቻቸው «የአባ ነዋልን» መምጣት ጠርተው አበሠሯቸው። በደስታ እየፈነጠዙ እየቦረቁ ክፍሉን ሞሉት። ክርስቶስ ሕፃናቱን ሲያይ ባለበት መርጋት አላስቻለውም። እንደ ምስኪን ጥጉን ይዞ ከቆመበት ተላወሰ። ልጆቹ ባልጠበቁት ትዕይንት ተገርመው ዐይናቸውን ተከለቡት። እጆቻቸውን ዘረጋላቸው። ፈገግታው በገዱ ላይ ሞላ «ሕፃናት ወደኔ ይምጡ» ብሎ ለእስራኤል ሕዝብ በራሱ አንደበት እንደ ሰበከ እያስታወሰ «ኑ ወደ እኔ» እያለ እጆቹን እንደ ዘረጋ ቀረባቸው። የሁሉም ልጆች

ች ዐይን እጆቹን ፈተኹ። በብርቅርቅ መጠቅለያ የተጠቀለለ ስጦታ አልያዘም። ወዲያው ዐይኖቻቸውን ከክርስቶስ ወደ «አባ ነዋል» ሲመለሱ ግን የፈለጉትን አላጡም። ክርስቶስ በቀረባቸው ቁጥር እያፈገፈጉ ሸኹ። ተከተላቸው። ሊቀርቡት አልወደዱም። ሁሉም በ«አባ ነዋል» ስር ተኮልኩ ከለው አንጋጠጡ። ለእያንዳንዳቸው የተዘጋጀው ስጦታ ተበረከተላቸው። በርግጥ እርሱም በሕፃንነቱ ሰብአ ሰገል ስጦታ አበርክተውለታል። ይኼ ግን ከዚያ ተለየበት።

በመዋዕል ሥጋዊው እያለ፡ - «እውነት እውነት እላችኋለሁ። እንደ ሕፃናት ካልሆናችሁ መንግሥቱን አትወርሱም» ብሎ በባሕሪው ንጹሕ የሆነ ኢየሱስ ክርስቶስ የመሰከረላቸው ልጆቹ ከእርሱ ፍቅር በአብረቅራቂ ወረቀት የተጠቀለለው ስጦታ ላቀባቸው። እጅግ እያዘነ ለስጦታ ያቀረበውን ራሱን ሳይቀበሉት ካልተጠራበት ልደቱ ወጣ።

በተጠራበት የልደቱ ክብር በዓል ተመልሶ ታደመ። ድርውንም ነበር፤ ስሙ ይጠራል። ይከበራል። ይወደሳል። ክብር ስጦታውን ምእመናን አክብረው ተቀብለዋል። እንደ ገና ፍሥሐ ሆነ። ቀይ ለባሾን ሰው ግን አልረሳውም። በአብረቅራቂ ወረቀት በተጠቀለለ አላቂ ስጦታ አክምርአቸውን በርዘበታል። የበለጠ ስጋት ላይ የጣለው ደግሞ ይኼው ቀይ ለባሽ ከጥቂት ዓመት ወዲህ በዚህች አዳጊ ሀገር ውስጥም መታየቱ ነው። እዚህ ስሙ « አባ ገና » ነው። ግብሩ በየመንገዱ ቆሞ ንግድ ቤቶች ያዘጋጁትን የማስታወቂያ ወረቀት መበተን ቢሆንም ኢየሱስ ክርስቶስ አልተረጋጋም። ስጦታውን ራሳቸውን ዝቅ አድርገው በአክብርት የተቀበሉት የዚህች ሀገር ምእመናን ኮራጆች ናቸው። ብዙ ጊዜ የሠለጠነው ዓለም ባሕል፣ እምነትና ሥርዓት ገላናና ልባቸውን ሲሰርቃቸው ታዝቧል። ለ30 ዓመት ውድ ስጦታውን እንዲቀበሉ ላንቃው ከጉሮሮው እስኪጣጋ ነግሯቸዋል። የሰማው ቢገኝ እንኳን ያዳመጠው ብዙ አይደለም።

እናም ይኼን ቀይ ለባሽ እዚህ ማየት አላስደሰተውም። ምናልባት ነገ እነዚህን አማኞችም በብርቅርቅ ስጦታው አባብሎ የተቀበሉትን ዘላለማዊ ስጦታ ያስጥላቸው ይሆናል። «ራሱን ለሰጠ አምላክ የሚገባውን ንጹሕ ልቡና «አባ ገና» እንዳይነግሥበትም ፈራ... እጅግ ፈራ...»

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

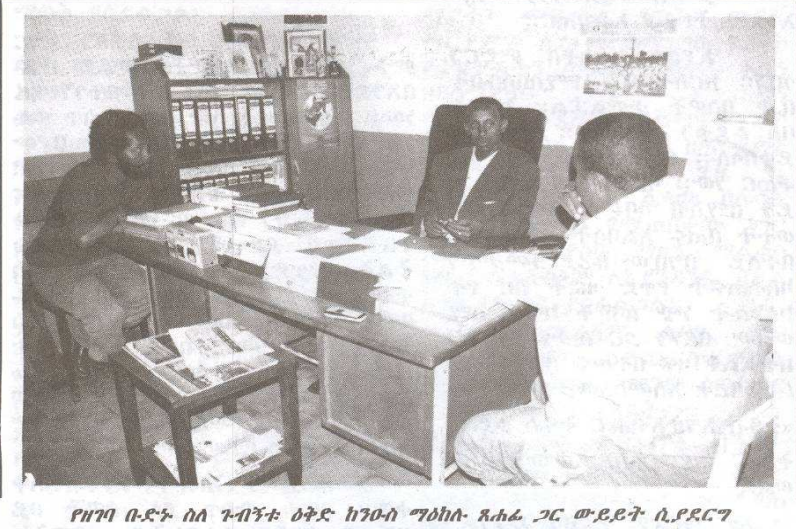
<ዑደት> ቅዱሳት መካናት በትግራይ አድያማት

«በመንፈስም ጌታ ኢየሱስን ወደ ምድረ በዳ ወሰደው፤ አርባ መዓልት አርባ ሌሊት በጫካ ተቀመጠ፤ ስይጣንም ይፈትነው ነበር፤ ከአራዊት ጋርም ተቀምጦ ነበር።» /ማር. 1፥13/።

ከካቲት 28 ቀን፥ የዐቢይ ጾም መግቢያ፥ ጀምሮ በሦስት የትግራይ አህጉረ ስብከት በሚገኙ ገዳማት፤ አድባራትና ታሪካዊ ቦታዎች ለማከናወን የታሰበው የጉዞ ዘገባ በተለያዩ ምክንያቶች ዘግይቶ የመጋቢት ወር በባተኝኛ አንደኛው ቀን ላይ እንገኛለን። እንደ ማኅበራችን አገልግሎት መዋቅር የወዲህና የወዲያው መሰናዶ /ቅድመ ዝግጅት/ ከተጠናቀቀ በኋላ በዚህ ቀን ወደ መንገድ ለመግባት ቁርጥ አሳባችን ኾነ። ዑራኤል መልአክ የዶሮውን ክንፍ በሚያማታበት ከሌሊቱ 11:00 በዙም ሳይዘገይ የሥራ መሣሪያዎቻችንንና የግል ዕቃዎቻችንን ሸክፈን አውቶብስ ተራ ደረስን። ቆርጠን ባደርነው ትኬት መሠረት «መቼለ አንደኛ» በሚለው ካቻማሌ አገር አዳራጭ አውቶብስ ገብተን። በደረሰንበት ተቀመጠን። የጉዞውን መጀመር መጠባበቅ ያዘን። «አገር አድራሽ እንጂ ተጓዥ ልብ /ሐሳብ/ ነው» እንደ ሚባለው ጋራ ቀልቀለቱ ሳያሰናክለው ከአውቶብሱ ቀድሞ ትግራይ በገባው ሐሳባችን ምናባዊ ጭው ውት ጀመርን።

ለጉዞው ከተዘጋጀነው ሦስት የቡድኑ አባላት መካከል ለትግራይ በተለይም ደግሞ ለመቼለ ከተማ እንግዳ የኾነ የለም። እኔና ዲያቆን መርሻ ከመቼለ ባናልፍም የፎቶና የቪዲዮ ካሜራ ባለሞያችን የትናየት እንዳያፍሩ ግን በአካግራት - ደብረ ዳሞ ገዳምን፤ በአክሱም - ርእሰ አድባራት ወገዳማት አክሱም ጽዮንን፤ በውቅሮ - የአብርሃ ወአጽብሐ ውቅር ቤተ ክርስቲያንን፤ በሽሬ እንዳሥላሴ ደግሞ የቆየ ለቡነ ሳሙኤል ገዳምን የማየት ዕድል ገጥሞታል። የአሁኑ ጉዟችን ከቀድሞው የሚለየው ጊዜ ወስደን፤ ከከተማ ወጥተን፤ ወደ ገጠር ገብተን፤ ቆላውን ወርደን፤ ደጋውን ወጥተን በዚያው ውለን እያደርን በቁጥር በርከት ያሉ ጥንታውያን ገዳማትን፤ አድባራትንና ታሪካዊ ቦታዎችን በስፋት የምንቃኝበት በመኾኑ ነው።

የገዳማቱና አድባራቱ አተካክል ቅድመ ታሪክና የታሪክ ጊዜያት፤ የሕንጻ አብያተ ክርስቲያናቱ ዐቅድና የእስተዳዳሪቸው ሥሪት አጥጋቢ ጥናትና ትንታኔን ይጠይቃሉ። ቅዱሳት መካናቱና ታሪካዊ ቦታዎቹ

የዘገባ ቡድኑ ስለ ጉብኝቱ ዕቅድ ከገገሱ ማዕከሉ ጸሐፊ ጋር ውይይት ሲያደርግ

በገጸቸው፤ በከርሳቸውና በዙሪያቸው አካባቢው ለትውልድ ያቆዩአቸው መንፈሳዊና ቁሳዊ ሀብቶች በጥልቀት መታየት። በቅርበት መደመጥና መዳሰስ ያስፈልጋቸዋል። በዘመን ርቀት፤ በመረጃዎች መውደም፤ መጥፋት ወይም ተቆፍረው ያለ መውጣት የተነሣ በቃለ አፍ እየተነገሩ በእምነት በሚቀበሉትና በምርምር በሚገለጹት መካከል ያለውን ክፍተት ለማቀራረብ፤ ሕዝብ ማንነቱንና ታሪካዊ ቅርሶቹን አንብቦ ለመረዳት፤ ለመከባከብና ለመጠበቅ ብቃት ይኖረው ዘንድ እንዲህ ያሉት ጋዜጣዊ የዘገባ ዕቅዶች እንደ ማሟያ፤ እንደ ማነጻጻሪያም ያገለግላሉ የሚል እምነት አለን። ከምድር በላይና በታች በሚገኙ ታሪካዊ ቅርሶች፤ በጥንታዊ የሃይማኖትና የመንግሥት ማዕከልነቷ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊነት መሠረትና ከፍተኛ ትርጉም ያላት ትግራይ ደግሞ ለዚህ ተግባር ዓይነተኛ መነሻና ምን ጊዜም የማይቀንስ መስራብነት ያላት ናት።

አሳባችን ከተግባራችን እየቀደመ እንዲህ ቢያወጣና ቢያወርድም ገብተን የተቀመጠንበት አውቶብስ ሞተሩን እያሞቀ በሚያወጣው ጭስ ከሚያፍነን በቀር ለመንቀሳቀስ አልፎ ቀደም። የተጓዥ ጭንቀትና ጥድፈት ቁብ የሰጠው አይመስልም። ከጠዋቱ ሁለት ሰዓት ሊሆን «ፍርቅ ሰዓት» /30 ደቂቃ/ ቀርቶታል። ትዕግሥ

ታቸው የተሟጠጠና ቀደም ብለው ትኬት ያልቆረጡ ተጓዥች ሁለት ቀናት ለሚወስደው ጉዞ አስተማማኝ አውቶብስ ላይ «መሰቀል» እንዳለባቸው ወስነዋል። መናኸሪያውን ለቀው ለመውጣት ጥቂት ተጓዥችን ብቻ በመጠባበቅ ላይ በሚገኙት መቼለ ሁለተኛና ሦስተኛ አውቶብሶች ተሳፍረው ከዐይናችን ተሰወደ። ከጠዋቱ ሁለት ሰዓት ኾነ። ወንበር ይዞ ተደላድሎ የተቀመጠው ተሳፋሪ ሁሉ ለአውቶብሱ ሠራተኞች አቤቱታውን አቀረበ። ሁነኛው ምላሽ ዘግይቶ ተሰጠ። አውቶብሱ «ለግዳጅ» እንደ ሚፈለግ ተነግሮን ቀድመን ትኬት የቆረጥነው ተጓዥች ገንዘባችን ተመላሰን። ከዚህ በኋላ ያለው አማራጭ ጉዞውን በይደር ማቆየት አልያም በተገኘው አውቶብስ መሳፈር ነበር። በአኛ በኩል «አሳባችንን የቆረጥን» በመኾኑ ጉዟችንን ማሳደር አልፎ ለግንም፤ «ወፈር ወቅደም!» እንዲል።

በአውቶብሱ የኋላ ኪስና የውስጥ አካላት የተሸነጡትን፤ በፖርቶ መጋላው ላይ የታሰሩትን ጭነቶች አውርዶ ተተኪ መኪና ለማግኘት የነበረው መራወጥ አስቂኝም አሳዛኝም ትዕይንት ነበረው። የዘርና የቋንቋ ልዩነት ሳይገድበው በአጭር ጊዜ ተላምዶ ወግ ይዞ የነበረው ተጓዥ «ለግዳጅ» በተወሰደበት አውቶብስ ሳቢያ ትርምሱ ወጣ። በተጓዥ መካከል በቆይታ የተገኘው

ወዳጅነት ግን ለቅጽበት በተፈጠረው ትርምስ አልተሰረዘም። ለዚህም ዲያቆን መርኻና የትናየት ተቀያሪ አውቶቡስና ማለፊያ መቀመጫ ይዘው ሊቆዩኝ ሲሯሯጡ አንጻራዊ ብዛትና ክብደት የነበረውን የሥራ መሣሪያችንን በመጠበቅና በምትኩ ወዳገኘው አውቶቡስ በማዘዋወር የተራዱንን ሁለት ትግራዊ ወጣቶች በምሳሌነት ልጠቅሳቸው እወዳለሁ፤ ስማቸውን ጠርቼ ለማመስገን ባለመቻሌ ደግሞ አዝናለሁ።

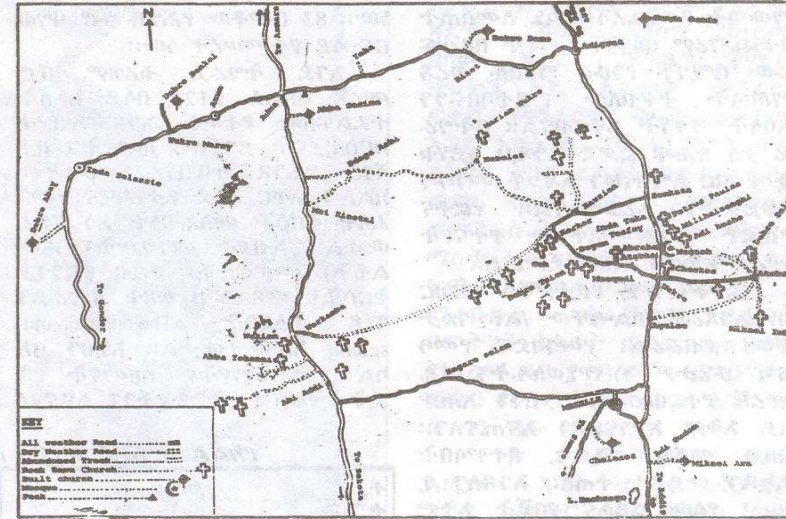
«ከመቅረት መዘግየት ይሻላል» /Better late than never/ እንዲሉ በቅያሪው ባገኘው አውቶቡስ የመጨረሻ ወንበር ላይ ለሰባት ተቀመጠን። ከጠዋቱ 2:30 ገደማ ከአዲስ አበባ አውቶቡስ መናኸሪያ ተንቀሳቀስን - የአባ ዳኛው ፈረስ «ወዳቀናበቱ» የትግራይ ማእከል መቅለ። ተጨናንቀን ብንቀመጥም አላዘንም። ሰውነቱ የዛለ በትና እንቅልፍ የሚያናውዘው ቢኖርም ራሱን መሸከም ያቃተው አንገቱን በንደኛው ትከሻ ላይ ዘንበል አድርጎ ለማረፍ አይከለከልም። ነቅቶ በዕውኑ ተቀምጦ የሚሄደውንም ሽነ ተኝቶ በእንቅልፍ ዕረፍት ያለውን የሚያውከው አንድ ነገር ብቻ ነበር። በአገራችን መንገዶች ሁኔታ በአገር አቋራጭ አውቶቡሶች የኋላ ወንበር ተቀምጣችሁ የሄዳችሁ ሁሉ የምታወቁት ነው- «የከፍታ ዝላይ»። በዚያውም ላይ የተሸከርካሪው እርጅና ሲታከል በት የተጓዣ ስጋት ያይላል። በተለይም አውቶቡሱ በሚንገጫገጭበት ወቅት እንቅልፍ ያሸነፋቸው ተጓዦች ከተደገፉት የብረት ቋሚና የመቀመጫ ወንበር ጋር ሲላተሙ ማየት ያላቅቃል - እንደ ዛፍ ላይ እንቅልፍ።

በተለዋጭ እንዲሁም ሙሉ እድሳትና ጥገና በሚጠይቁት አስፋልት መንገዶች ላይ ማግኘት የባለ ነበር። ይሁን እንጂ ለኢትዮጵያ መንገዶች ባለሥልጣንና ለሌላው መንገዶች ምስጋና ይድረላቸውና ከአዲስ አበባ እስከ መቅለ ካለው 778 ኪ.ሜ መንገድ ውስጥ ቀላል የማይባለው ርቀት በአዲስ መልክ የተሠራ በመሆኑ የአጠውቶቡሳችንን ድካም አግዛልናል። ያም ሆኖ ሐይቅ ከተማ ደርሰን ለማደር የቻልነው ከምሽቱ አንድ ሰዓት በኋላ ነበር፤ በየመሀሉ አውቶቡሳችን ቢያንስ ለዐሥርና ዐሥራ አምስት ደቂቃ በተደጋጋሚ እየቆመ መጠገን ነበረበትና። በተለይም በአርማኒያ ከተማ መውጫ ላይ ከግማሽ ሰዓት ያላነሰ ለመጠበቅ ተገደናል።

ሐመር-ሐምሌ/ነሐሴ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

በበነጋው ካረፍንበት ሐይቅ ከተማ ከማለዳው 11:00 ተነሥተን ቆይላይ ቁርስ ከተበላ በኋላ እስከ ረፋድ ድረስ በመልካም ሁኔታ ለመሄድ ቻልን። የራያ አዘቦ ወረዳ ከተማ ከሆነችው መሽኒ ለመድረስ ሁለት ኪ.ሜ ያህል እንደ ቀረን የሚንከባለል ብረት ድምፅ ተሰማ። የአውቶቡሱ መሽኒ ነው። ለመጨረሻ ጊዜ በሚመስል መልኩ አውቶቡሳችን ቆመ። ረዳት ሠራተኞቹና ሹፊሩ ለችግሩ መፍትሔ ለመስጠት ከአንድ ሰዓት

ም፥ ገጽ 88። ለእኔ የተከሰተልን አስገራሚ መመሳሰል ነው። የቀኑና የጉዟችን ሁኔታ መግጠም ብቻ ሳይሆን በማገበረ ቅዱሳን የመቅለ ንዑስ ማዕከል ጽ/ቤትና አባላት የተደረገልን አቀባበልም እንዲሁ ምቹት የተሞላበት ድካምን የሚያስረሳ፥ መንፈስን የሚያበረታ ነበር፤ በርግጥም እንግዳ ተቀባይ ከሆነው ሕዝብ የተገኘ፥ በመካከሉም የሚኖሩ በመሆኑ እኛን በቤታቸው ለመቀበል የነበራቸው መቀዳደም ብዙ ላያስገርም ይችላል። «.....ብዙ ሕዝ

በላይ ቢጥሩም ሳይሳካላቸው ቀረ። ከነአካቴው ሹፊሩ የተንደለ ዕቃ ለመግዛት ብሎ በአልፎ ኪያጅ ሎንቺና ወደ መሽኒ ከተማ አቀና። የአጠውቶቡሱ ውስጥ ወበቅ ከወጩ የፀሐይ ቃጠሎ ያልተሻለ ነው። እኛም እንደ ሹፊሩ የራሳችንን አግራጭ ወሰድን። ጓዛ ችንን ጠቅልለን በሌላ አውቶቡስ በመሳፈር መሽኒ ከተማ ገብተን ከሁነኛ ቦታ ዐርፈን ጠበቅነው። ከሰዓታት ቆይታ በኋላ አፍንጫውን ወደ እኛ ቀስሮ የጥርጊያ መንገዱን አባራ አንሥቶ ወደ ጎን እየተወ ካለንበት ደረሰ። በመጠናቸው የተለያዩ ሁለት አውቶቡሶችን አፈራርቀን። ገዛ በጀመርን በሁለተኛው ቀን፥ መጋቢት 22 ቀን 1997 ዓ.ም፥ 778 ኪ.ሜ ርቀት አካለን መቅለ ከተማ ገባን። ንጉሠ ጽዮን መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስም በአህያዮቱና በአህያዮቱ ግልገል በውርንጫዋ ላይ ተቀምጦ ከቤተፋጌ ወደ ኢየሩሳሌም የገባ በት፥ ቤተ መቅደሱን የዞረበት ጥንተ ዕለትም መጋቢት 22 ቀን ነበር። /መጽሐፈ ሥንክሳር+መጋቢት 22 ቀን 1993 ዓ.

ብም ልብሳቸውን በመንገድ ላይ አነጠፉ፤ ሌሎችም ከዕንጨቶች ጫፍ ጫፋን እየቆረጡ በመንገድ ያነ ጥፋ ነበር።» እንዳለ። ማቴ.21፥8-9። በማገበረ ቅዱሳን የመቅለ ንዑስ ማዕከል ጽ/ቤት ጋር በመሆን ከዛሬ ጀምሮ መቅለ ከተማ ውስጥ ለምንቆይባቸው ጥቂት ቀናት የመስተንግዶ ቅድሚያውን የወሰዱት በመቅለ ዩኒቨርስቲ እንደ ኢየሱስ ክርስቶስ መምህራን የሆኑት መምህር ደረጃ አሸብርና ባለቤታቸው ወ/ሮ ትዕግሥት አይታ፤ ዲያቆን ኃይሉ ተረፈ እና ዲያቆን ታደሰ አያሌው ናቸው። ከሞቀ መስተንግዶ ደአቸው ባሻገር ጉዟችንን ለማሳካት የሚረዱ አጠቃላይ አሳቦችን በመስጠት፥ ለሥራችን አግባብነት ከነበራቸው አካላት ጋር የነበረንን ግንኙነት በማቀላጠፍ በእጅጉ ስለ ተባበሩን በአንባብ ያን ስም ልናመሰግናቸው እንወዳለን። ይቅርታውና ቸርነቱ ለዘላለሙ በእኛ ላይ ይኑርና እንደ መጽሐፍ ሥንክሳር አገላለጽ ቀጣዩ መጋቢት 23 ቀን የአይሁድ ማገበረ ቤታችን ላይ ሊመክሩ በቀያፋ ቤት የተሰበሰቡበት

ነው። ሦስታችን የልዑካን ቡድኑ አባላት ግን በመቼለ ንዑስ ማዕከል ጽ/ቤት ከንዑስ ማዕከሉ ሰብሳቢ ዲ. ዶቆን ዳንኤል ገብረ መድኅን፣ ከንዑስ ማዕከሉ ጸሐፊ ዲ.ዶቆን የማነ ኃይሉ ጋር ረፋድና ምሽት ላይ የተሰበሰቡነው ከጠቅላይ ቤተ ክህነት ለሦስት አህጉረ ስብከት /ምሥራቃዊ፣ ምዕራባዊና ማዕከላዊ ትግራይ አህጉረ ስብከት / በተጻፈ ፊልን ደብዳቤ መሠረት ለመዘገብ በመነሻነት የያዘናቸውን የጉዞ ቦታዎች /ገዳማት፣አድባራት፣ ታሪካዊ ቦታዎች/ ዝርዝር ለይተን ቅደም ተከተል በ ማውጣት የመጨረሻ ውሳኔ ለመስጠት በተጨማሪም በዘገባችን ወቅት በየሥፍራው በሚገኙ የንዑስ ማዕከሉ ወረዳ ማዕከላት ተቀብለው የሚተባበሩንን አባላት ማግኘት ይኖርብናል። በትግራይ ያለ ጽሑፍ ፈቃድ እንዲህ ዓይነቱን ተግባር ለማከናወን አዳጋች መኾኑን በቆይታችን አረጋግጠናል። የፎቶና የቪዲዮ ካሜራ ባለሞያው የትናየት ሥራውን ከዚህ ስብሰባ ጀምሯል።

ዲ.ዶቆን የማነ የቦታዎችን ዝርዝር ከነ አንጻራዊ ብልጫቸው /ልዩ ገጽታቸው/ ያብራራል፤ የመንገድና የመገንጠያ ጉዞ ሁኔታዎችን የሚወስዱትን ጊዜ መረጃ ያቀርባል። እኛ ያለንን አጠቃላይ አቅም እያገናዘብን እናጤናለን። በዚህ መልክ ጥንቃቄ በተሞላበት አካሄድ ወይይቱ ቀጠለ። እንዳለን ጊዜ ፣ የሰው ኃይልና የበጀት አቅም መጠን በዘገባችን የምንሸ ፍናቸው ቦታዎች ዝርዝርና የአካሄድ ቅደም ተከተል ተወሰነ።

ዲ.ዶቆን የማነ በየሀገረ ስብከቱና ወረዳ ማዕከላቱ አስፈላጊ የኾኑ ሰዎችን ለማግኘት ስልኩን ደጋግሞ ይመታል። መለስ በሌ ከእኛ ጋር ሐሳብ ይለዋወጣል። እኛን ለደ ወላላቸው ሰዎች ያስተዋውቃል። በግል ማስታወሻው ሐሳቦችን ያስፍራል። ንግግሩን ሲቋቋም «ጨለ»፣ «የቅንባላ» ይላል። በአማርኛ «እሺ፣ ያቆይልኝ፣ ያሰንብትልኝ» ማለት ነው። እኛም እንዲሁ ዲ.ዶቆን የማነ ሃይሉንና የንዑስ ማዕከሉን ሰብሳቢ ዲ.ዶቆን ዳንኤል ገብረ መድኅንን ከነቤተሰቡ ልናመሰግናቸው እንወዳለን። በእነርሱ የላቀ ትብብር የተዘጋጀውን የጉዞ ዐቅድ ቅኝታችንን ከትግራይ ክልል ማዕከል መቼለ ከተማ ልንጀምር ነው። በነገራችን ላይ የትግርኛ ቋንቋን ለመናገር እንጂ ሰምቼ ለመረዳት እንደ ማይቸግረኝ ዲ.ዶቆን መርሻና የትናየት መዝግ በውልኛል - «ሠናይ ምክትታል ምስ ምድላዎትና» መልካም ቆይታ ከዝግጅታችን ጋር።

በሰሜናዊ የአገራችን ክፍል የሚገኘው የትግራይ ክልል በምሥራቅ የአፋር ስምጥ ሸለቆ፣ በደቡብ ምዕራብ ደግሞ የሰሜን ከፍተኛ ተራሮች መካከል ያለ ነው። ይህም ትግራይ ከ600 እስከ 3000 ሜትር ከባሕር ጠለል በላይ ያላቸው ልዩ ልዩ መልክአ ምድራዊ ገጽታዎች እንዲኖሩት አስችሎታል። የቆዳ ስፋቱ 53,638 ስዊድ ሩር ኪ.ሜ ገደማ ነው። ከ 3.6 ሚሊዮን የክልሉ ነዋሪ /ኩናማ፣ኢርብ፣ ትግራይ/ መካከል 95.5 በመቶው የአር ቶዶክስ ተዋሕዶ እምነት ተከታይ ነው። 83 በመቶው የሕዝቡ ኑሮ በግብርና ላይ የተመሠረተ ነው።

እንደ ትግራይ ቱሪዝም ቢሮ መረጃ በክልሉ ከ120 በላይ ከአለት ተፈልፍለው የተሠሩ ሕንጻ አብያተ ክርስቲያናት ይገኛሉ። ዘመናትን በተሻገረ የሕንጻ ጥበብና አሠራራቸው ክልሉን ቁጥር አንድ የታሪካዊና የመንፈሳዊ ቅርሶች መስራብነት አንናጽፈውታል። አብያተ መንግሥት፣ ሐውልቶች፣ መቃብሮች፣ ጥርብ የደንጊያ ቅርሶች፣ መጻሕፍት ወዘተ ትግራይን ገሃደ ትዕይንት «The open air museum» አሰኝ ተውታል። እነዚህን በአካል ተገኝቶ ማየትም ለዘመናት የኋሊት መልሶ የኢትዮጵያችንን ልዩና ዕድሜ ጠገብ ሥልጣኔ ቃላት ከሚገልጹት በላይ በጥልቀት ለመረዳት ያስችላል። የተወደዳችሁ አንባቢያን ሆይ፣ የኢትዮጵያ ሥልጣኔ መነሻ፣ የሃይማኖትና ቅርስ ማዕከል ወደ ሽነትና ትግራይ እንዲንደግግ፣ የሃይማኖትን ዝቅነት ትግራይ እንዲያደግግ።

ከዚህ በመቀጠል የቅኝታችን መጀመሪያ ወደ ሽነው በመቼለ ከተማ ወደ ሚገኘው የቅዱስ ፍሬምናጦስ አባ ሰላማ ከሃቴ ብርሃን መንፈሳዊ ኮሌጅ እንወስዳችኋለን። ይህ ኮሌጅ በረከታቸው ይደርብንና የብፁዕ አቡነ ዮሐንስ «ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዘኩ ሎን አድያማተ ትግራይ» /የአክሱምና የትግራይ አውራጃዎች ሁሉ ሊቀ ጳጳስ/ /1887 - 1983 ዓ.ም/ ትምህርት ቤትን የመሥራት፣ የማስፋፋትና ትምህርት ትንሙኒት የማዳረስ ጠንካራ ዓላማና ጽኑ ፍላጎት የተገለጸበት ነው። ስለ ብፁዕ ዊው ጳጳስ ዜና ሕይወትና ሥራዎች ተናግረው የማይሰለፍት የኮሌጁ አስተዳደርና ጠቅላላ አገልግሎት ሐላፊ ሊቀ ትጉሃን ላእከ ታሪቀና የኮሌጁ ሐዲስ ኪዳን መምህር ሊቀ ሊቃ ወንጌት ያሬድ ካሣ ያጫወቱ ትን እናወጋችኋለን።

ይቆያን።

የክልል ትግራይ አህጉረ ስብከት አጠቃላይ መረጃዎች

ተ.ቁ	ዝርዝር	መለኪያ ቁጥር	መጠን	ማስታወሻ
1	ቀሳውስት	ቁጥር	40,693	
2	ዲ.ዶቆናት		36,505	
3	መዘምራን		394	
4	የአብነት መምህራን		1775	
5	ልዩ ልዩ		5037	የሀገረ ስብከት ሠራተኛ
6	በሰበካ ጉባኤ የተመዘገቡ ምእመናን		2,176,260	
7	በሰበካ ጉባኤ ያልተመዘገቡ ምእመናን		140530	
8	በቅጽ 20 ያልተመዘገቡ ምእመናን		660571	በማረሚያ ቤቶች፣ በሐክምና ቤቶች፣ በሠራዊት ቤት ያሉ ምእመናን
	የምእመናን ጠቅላላ ብዛት		2,977,361	
9	ገዳማት		220	
10	አድባራት		493	
11	ገጠር አብያተ ክርስቲያናት		2242	
	የአብያተ ክርስቲያናት ጠቅላላ ብዛት		2955	
12	ሰበካ ጉባኤ የተቋቋመባቸው		2976	
13	ሰበካ ጉባኤ ያልተቋቋመባቸው		180	
14	ሰንበት ት/ቤት የተቋቋመባቸው		336	
15	ሰንበት ት/ቤት ያልተቋቋመባቸው		2819	
16	የካህናት ቤተሰብ ብዛት		318500	

ምንጭ፡- የ1986 ዓ.ም የትግራይ ሀገረ ስብከት መረጃ

አቡነ ፊልጶስ

«መንከር እግዚአብሔር በላዕ
 አለ ቅዱሳኒሁ፤ ልዑል እግዚአብሔር
 በቅዱሳኑ ላይ አድር ድንቅ ሥራውን
 ይሠራል» ብሎ ነቢዩ ዳዊት በመ
 ዝመር 67፥35 እንደ ተናገረው
 ቀድሞ በዘመነ ብሉይ በሙሴና በአ
 ሮን አድሮ ደጋጎቹን /እስራኤልን/
 ከግብጽ አወጣ። ክፉዎችን ግብጽ
 ውያን የቅዱሳን የሙሴንና አሮንን
 ቃል ያቃለሉ እነዚህን መናፍቃን
 አሰጠማቸው። ዛሬም በጻድቁ አባታ
 ችን አቡነ ፊልጶስ ላይ አድሮ ድንቅ
 ሥራ ሠርቷል። አቡነ ፊልጶስ አገራ
 ቸው ኢትዮጵያ ሲሆን የተወለዱት
 በሰላሌ ልዩ ስሙ ሙገር ይባላል።
 ቋንቋ አካባቢ የሚገኝ አገር ነው።
 አባታቸው አብርሃም እናታቸው ሣራ
 ይባላሉ። አባታቸውና እናታቸው
 በሕግ በሥርዐት ተጋብተው ይኖሩ
 ነበር። እነርሱ እግዚአብሔርን እንጂ
 ጣዖትን አያመልኩም ነበር፤ የሀ
 ገሩ ሕዝብ ግን ድንጋይንና እንጨ
 ትን፣ ባሕርንና ተራራን፣ ጨሌን፣
 ቃልቻንና ጠንቋይን እያመለኩ

ይኖሩ ነበር።
 ጻድቁ አቡነ ፊል ጶስ ዕድሜ
 ያቸው ለትምህርት በደረሰ ጊዜ
 በአካባቢው ባለው መንፈሳዊ ትምህ
 ሮት ቤት ገብተው ሲማሩ መንፈሳዊ
 መምህራቸው። «በስመ አብ ወወልድ
 ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ» ብሎ
 ሲያስተምር ሰምተው በስመ አብ
 ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ
 አምላክ ማለት ትርጓሜው ምንድን
 ነው ብለው ጠየቁ፤ እርሱም አንድነቱን
 ሦስትነቱንና በሰባቱ ዕለታት የተፈጠሩ
 22ቱን ሥነ ፍጥረታት ጭምር በሚገባ
 እያስረዳ አስተማራቸው፤ ሌሎች ሕ
 ፃናት ያልጠየቁትን ምስጢር በጠ
 የቃቸው ያ መምህር በጣም አድንቆ
 ስለ ቃልቻ ምንነት በሚገባ አስተማራ
 ቸው፤ በትምህርተ መስቀል እያማተቡ
 እየጸለዩ አጋንንትን ማውጣት እንደ
 ሚቻል በቃልቻ ላይ ጋኔን እያደረ
 እንደ ሚያስት ዐወቁ፤ ተረዱ፤ ከዚህ
 በኋላ አባታቸው አብርሃም ዲቁና
 ይቀበሉ ዘንድ ወደ ጳጳሱ አባ ዮሐንስ
 ዘንድ ወሰዱቸው። ከዚያ ዲቁና

ተቀብለው /ተኹመው/ ሲመለሱ ማድ
 ረግ ጀመሩ።
 ካደረጉት አንዱ ይህ ነው።
 ከእለታት በአንድ ቀን ቃልቻ በዓል
 በሚያደርግበት ተአምራት ዕለት ለአ
 ባታቸውና ለእናታቸው ሳይናገሩ
 ተደብቀው ከሰዎች ጋር ቃልቻ ቤት
 ሄዱ። ተቀምጠው ሲመለከቱ ያ
 ጋኔን ያደረበት ቃልቻ ከነዝክት
 ልትሉ ከነዙፋኑ ገባና ተቀምጦ
 በትምህት የጋለውን ብረት የሚልስ
 መስሎ ይዘይን ጀመር። ቁጭ ብድግ
 እያለ እየተከባለለ ያጓራ ጀመር፤
 ጻድቁ አቡነ ፊልጶስም ሠይጣን
 በሰው እያደረ ሕዝቡን የሚያስ
 ትበትን ዘዴ አይተው መንፈሳዊ
 ፍቅር መንፈሳዊ ቅናት ያዛቸው፤
 እንደ አዮስያስ /2ኛ ነገ.23፥1 ተመ
 ልክት/ አቡነ ፊልጶስ ከተቀመጡበት
 ብድግ ብለው «በስመ አብ ወወልድ
 ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ» በ
 ማለት ስመ ሥላሴን ጠርተው «ይት
 ነሣእ»ን መዝ.67፥1-4 እየደገሙ አ
 ማተቡበት። ቃልቻውም ለጊዜው
 በምትሃት ከእሳት ውስጥ ይጠብቀው
 የነበረው ዛር የተባለው ሠይጣን ቃል
 ቻውን ከእሳት ውስጥ ጥሎ እንደ ጢ
 ስ ብን ብሎ ጠፋ።
 ያ ቃልቻ የነበረው ሰውዬ
 እዚያው እሳት ውስጥ ተቃጥሎ
 እርር ኩምትር ብሎ ሞተ። ለዚያ
 ቃልቻ ሊሰግዱና ሊያመልኩ የመጡ
 ሰዎች በድንጋጤ ፈዘው ቀሩ። ከነዚ
 ያም 24 ሰዎች በጻድቁ አቡነ ፊልጶስ
 ድንቅ ተአምራት ንስሐ ገብተው
 ቄደር ተጠምቀው የክርስቶስን ቅዱስ
 ሥጋና ክቡር ደም ተቀብለው በሃይ
 ማኖት ፍጹማን ሆነዋል፤ የቃልቻው
 ልጅ በአጋንንት ቀራኝነት ተይዞ ሲ
 ያጓራ አቡነ ፊልጶስ የእመቤታችንን
 «ሰላም ለኪ» ጸልፎው ውጋው ላይ
 እፍ ብለው ቢረጨበት ያ የጠንቋዩ
 ልጅ ተፈውሷል። ጋኔኑም በውሻ
 ተመስሎ እየጮኸ ወጥቶ ሄዷል።
 ልዑል እግዚአብሔር በቅዱ
 ሳን ላይ አድሮ የሚሠራው ሥራ
 እጅግ ድንቅ ነው። ያን የጻነውን
 ልጅ አብነት አድርገው የቡድኑን
 በሽተኞች ወደ እርሳቸው እየመጡ
 ተፈውሰዋል። ከዚህ በኋላ አባታቸው
 ሚስት ያገቡ ዘንድ ጠየቋቸው። እር
 ሳቸውም «አላገባም» ብለው በዚህ
 ምክንያት ወደ ጌታ አመልክተው
 መልአኩ ቅዱስ ሚካኤል ወደ ደብረ
 ሊባኖስ እንዲሄዱ በሕልም ነገራ
 ቸው። በመልአኩ ቅዱስ ሚካኤል

መሪነት መንገድ ደብረ ሊባኖስ በ15 ዓመታቸው ገብተው ከጻድቁ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ሥርዓተ ምንኩስናን ተምረው በእኒሁ በመን ፈሳዊ አባታቸው እጅ መነኮሱ፤ ታላቁ ጻድቅ አቡነ ተክለ ሃይማኖት ከዐረፉ በኋላ ነሐሴ 25 ቀን ኤልሳዕ በአባታችን እግር ተተክተው ዕጩኔ ሁነው ተሹመው ሳለ ጥቅምት 24 ቀን ዐረፉ። ከዚህ በኋላ አባታችን አቡነ ተክለ ሃይማኖት የሞተውን ዲ ያቆን አሥነስተው «ፊልጶስ በእኔ እግር ይሾም፤ በእርሱ ዘመን በእርሱ ትምህርት ስሜ በዓለም ይታወቃል። እርቶደክስ ተዋሕዶ ሃይማኖት ት ጻናለች» ብለው ላኩ፤ የተነሳውም ዲ ያቆን ይህን ተናግሮ ተመልሶ ዐ ሮፎአል።

ጻድቁ አቡነ ፊልጶስ በደብረ ሊባኖስ ዕጩኔ ሁነው በሚያስተዳድሩ ስት ጊዜ ሥርዓተ ገዳምን በሚገባ አስተካክለው ሠርተው ሲያስተዳድሩ ኢትዮጵያን ከ12 ተካፍለው እርሳ ቸውና ከእርሳቸው ጋር የነበሩ 11ዱ ገቡራኝ እድ አባቶች ሀገራችን ኢ ትዮጵያን በትምህርታቸው ቀድሰ ሞታል፤ ሃይማኖትን አጽንተዋል፤ ሕ ዝቡን በሚገባ አስተምረዋል፤ በአቡነ ፊልጶስ ጊዜ የዐሄ ይኩኖ አምላክ ልጅ ጎጉሥ ዓምደ ጽዮን በደብረ ብርሃን ከተማ ነግሦ ሳለ ጠንቋዮች ተሰብስ በው ወደ ንጉሥ ዓምደ ጽዮን የእንጀ ሬ እናቱን አግብቶ እቴጌነት አድርሰላት ይዟት ሲኖር የኢትዮጵያ መምህራን ቢያስተምሩትና ቢመክሩት አልቀበልም ቢላቸው «የእግዚአብሔር ወዳጅ የሆነና እግዚአብሔርም ቃል በቃል የሚያናግረው ጻድቁ /ሰማዕቱ/ አቡነ ፊልጶስ በደብረ ሊባኖስ ገዳም እንዳለ ዝናውን ስለ ሰማን እርሱ መጥቶ ቢመክረውና ቢያስተምረው ይሰማል» ብለው ወደ እርሳቸው መል እክተኛ ላኩ። ጻድቁ አቡነ ፊልጶስም ስምተው በጣም አዘነ፤ ሳይፈሩ በቆራ ጥነት መጥምቀ መለኮት ዮሐንስ የተቀበለውን መከራ ሊቀበሉ በገዳሙ ከአሉ አባቶች ተሰናብተው በእርሳቸው ፋንታ ሌላ ዕጩኔ ተከተው ሰማዕ ትነት ሊቀበሉ ከሠላሳ ስምንቱ መንፈሳውያን ልጆቻቸው ወይም ደቀ መዛሙርቶቻቸው ጋር ንጉሥ አምደ ጽዮን ካለበት ደብረ ብርሃን ከተማ ሄዱ።

ንጉሥ ዓምደ ጽዮንን አስጠ ሮተው ለብቻው ቢመክሩት ቢያስተ ሙሩት የማይሰማቸው ሆነ። ከዚህ

በኋላ «በምድር ያሰራችሁት በሰማይ የታሰረ ይሆናል» የሚለውን በረቂቅ ሰንሰለት አስረው አውግዘው ለዩት። የማቴ.16፥19። ንጉሥ ዓምደ ጽዮንም ተቆጥቶ በአፋቸውና በአፍን ጫቸው ደም እስኪወጣ አስደ በደባቸው። እርሳቸውም የክር ስቶሰን ሕማማተ መስቀል እያሰቡ በደስታ መከራውን ይቀበሉ ጀመር፤ ንጉሥ ተቆጥቶ በብረት አለንጋ ቆዳቸው አልቆ ሥጋቸው አልቆ አጥንታቸው እስኪታይ ድረስ አስገ ረፋቸው። ከግርፍት የተነሣ በአንገ ታቸውና በጀርባቸው ላይ ያለው ቆዳ ተልጦ ወደ ታች ተንጠለጠለ፤ የሥጋ ቸውንና የቆዳቸውን ቅራፊ ደቀ መዛሙርቶቻቸው እና የደብረ ብርሃን ከተማ ሕዝብ ለበረከት እየወሰዱ ድውያንን ፈውሰውበታል፤ ሙታንን አሥነስተውበታል። መሬት ላይ የፈሰሰው ደማቸው እሳት ሆኖ 300 ወታደሮችን አቃጥሎ አባሯ ችዋል። እንደ ነቢዩ ኤልያስ /2ኛ ነገሥት 19፥15/ እነዚያን ተጠራ ጣሪዎች ወታደሮች በእሳት እንዳ ቃጠላቸው ጻድቁ አቡነ ፊልጶስም ደ ማቸውን በእግዚአብሔር ኃይል እሳት አድርገው 300 ወታደሮችን አላስቀርብ አሉ። ወታደሮቹም ወደ ንጉሥ ዓምደ ጽዮን ሄደው፡ - «ከአካላቸው የሚወጣ ደም እሳት ሆኖ እየነደደ አላስቀርብ አለን» ብለው ነገሩት፤ እርሱም «300 እንሥ ሬ ወስዳችሁ ውኃ ቀድታችሁ እሳተ ን በውኃ አጥፍታችሁ ቶሎ ግደሉልን» ብሎ አዘዛቸው፤ እነሱም ውኃውን ቀድተው ወስደው ቢ ያፈሱበት «ወተለአለ ነበልባሉ» እንዳለ የእሳቱ ነበልባል ከቀድሞው ይልቅ ከፍ ከፍ አለ፤ ጋዝና ደረቅ እንጨት እንደ ተጨመረበት ሆኖ ነበልባሉ ወደ አየር እስከ ደመና ድረስ ወጣ፤ ወታደሮቹም ሸሹ፤ ንጉ ሡም ከቤተ መንግሥቱ ወጥቶ ሸሸ። የእሳቱ ነበልባል ወደ ቤተ መንግሥቱ ሊገባ ነውና ጻድቁ አቡነ ፊልጶስ ወደ እግዚአብሔር ጸልየው እሳቱን እንዲጠፋ አደረጉ፤ እሳቱ ከጠፋ በኋላ ያ ልቡ እንደ ፈርዖን ልብ የደነደነው ንጉሥ ዓምደ ጽዮን ከነሠራዊቱ ከሸሸበት ተመልሶ ዙፋኑ ላይ ተቀምጦ አቡነ ፊልጶስንና እርሳቸውን ተከትለው የመጡትን ደጋጎች መነኮሳትን አስጠርቶ ልብሳ ቸውን አስወልቆ ራቁታቸውን ከእርሱና ከሠራዊቱ ከሕዝቡም ፊት

እንዲቆሙ አደረጋቸው።

የሀፍረተ ሥጋቸውን ፀጉር ሠራዊቱ እየነጨ በሕዝቡ ፊት እያዙሩ፡- «አንተ መነኮሴ ከአንተ ጋር አብረው ካሉ መነኮሳት ጋር አብረህ እፈር» ይሏቸው ነበር። ጻድቁ አቡነ ፊልጶስም «እኛ የያዝነውን እናንተም ይዛችኋል፤ ምን ያሳፍረናል፤ እናንተ እንጂ በመድኃኔ ዓለም ክርስቶስና በመላእክቱ ፊት ከመልካም ሥራ ራ ቁታችሁን ሆናችሁ በቆማችሁ ጊዜ እፈሩ እንጂ» ብለው መለሱላቸው። ራቁታቸውን አንድ ቀን ሙሉ ገበያና ከተማውን እያዙሩአቸው ውለው ማታ ራቁታቸውን ሳሉ አንበሳን የማይፈሩ ኃይለኞች ውሾችን ለቀቁባቸው፤ የጻድቁ አቡነ ፊልጶስ እጅ ታስሮ ነበርና ሥር ወድቀው ይሰግዱላቸው ጀመር፤ ለዳንኤል አንበሶች እንደ ሰገዱ። ዳን.6፥16-23። ተረፈ ዳንኤል ተመልከት/። እግዚአብሔር በቅዱሳን ላይ አድሮ የሚሠራው ሥራ ድንቅ ነው፤ ከዚህ በኋላ አባታችንን በጋለ ብረት ከግንባራቸው እስከ ሆዳቸው ከተባቸው፤ ከእርሳቸው ጋር የነበሩ ቅዱሳን መነኮሳትና መነኮሳዪያት አንላይም ብለው እንደ እርሳቸው ተከትበው ወደ ትግራይ በረሃ ተሰደው ሲሄዱ ከአሳደዳቸው ወታደሮች አንዱ አንድ ዐይና ነበርና እድናለሁ ብሎ አምኖ ከቀስላቸው የሚፈሰውን ደምና መግል ቢቀባ ዐ ይኑ በራለት፤ እርሱን አይተው ብዙዎቹ ከተለያዩ በሽታዎች ድነዋል፤ ከአጋንንት ቁራኛነትና ሽባነት፤ ከእውርነትና ከዲዳነት፤ ከተለያዩ ጭንቀትና ችግር ድነዋል፤ ዛሬም ብዙዎቹ ስማቸውን እየጠሩ፤ ዝክራቸውን እየከከሩ፤ በዓላቸውን እያከበሩ፤ ጠበላቸውን እየተጠመቁ፤ እምነታቸውን እየተቀቡ አምነው ከተለያዩ በሽታ የሚድኑ ምእመናን ብዙዎች ናቸው፤ «አስስ ጻድቅ ለበረከት ውእቱ፤ የጻድቅ መታሰቢያ ለበረከት ነው» ብሎ ጠቢቡ ሰሎሞን እንደ ተናገረው /ምሳ.10፥7/። ዛሬም ብዙዎቹ ምእመናንን የበረከት ዝክራ ቸውን ዘክረው በዓላቸውን አክብረው ቤትና ንብረታቸውን እንዲሁም ሕ ይወታቸውን ልጆቻቸውን በአባታችን በአቡነ ፊልጶስ አማላጅነት በበረከት በጤና በሰላም በፍቅር በደስታ ተጠ ብቀው የሚኖሩ ምእመናን ብዙዎች ናቸው።

ንጉሥ ዓምደ ጽዮን ከሞተ በኋላ ልጁ ወይዘራ አርአያ ነገሥት ሳለ በዘመነ ዮሐንስ የልደት በወል ዐ ማኑኦል ማክሰኞ ሆኖ በዓለ እግዚአ ረቡዕ፣ ዐማኑኤል ገሙስ ሆኖ በዓለ እግዚአ አርብ በሆነ ጊዜ በጠዋት ቀድሞ እንብላ ብሎ ንጉሥ ዓምደ ጽዮን አባታችን አቡነ ፊልጶስን ጠየቃቸው፤ እርሳቸውም «አይሆንም» አሉት። በዚህ ምክንያት ከ17 ልጆቻቸው ጋር ደራ ወደ ተባለ በረሃ ተሰደዱ። በዚያ የሚባሉት አጥተው ለሦስት ወር ሣር እንደ ሳም እየበሉ ቆይተዋል። ከዕለታት አንድ ቀን ያልተጠመቀ ሰው ጦር ቢወረወር ርባቸው ከእርሳቸው ጋር የተሰደደች አንዲት መበለት ጻድቁ አቡነ ፊልጶስ ከሚሞቱ እኔ ልሙት ብላ ሄዳ ከፊታቸው ብትቆም፤ የተወረወረው ጦር ልባን ቢወጋት ሞተች። በእርሳቸው ምክንያት ሰማዕ ትነት ተቀብላለች።

አባታችን አቡነ ፊልጶስ ጦር የወረወረባቸውን ሰውዬ ቢረገጡት ከሁለት ተሰንጥቆ ሞተ። «በጻድቅ ላይ ሽንገላን የሚናገሩ ከንፈሮች ድዳ ይሁኑ /መዝ.30፥18/። እንዲል። ከደራ በረሃ ተመልሰው ለሁለተኛ ጊዜ ወደ ዝዋይ ደሴት ተሰደው በደሴት ውስጥ እግራቸውን ታስረው ሳሉ በሽተኞችን ፈውሰዋል፤ በዚያ አካባቢ የሚኖር አንድ እስላም ልጁ ታሞበት በየጠንቋዩ ቤትና ባለመድኃኒተኞች ቤት ቢወስደው የማይደን ሆነ፤ በልጁ ያደረ ሰይጣን «ከጻድቁ አቡነ ፊልጶስ በቀር የሚያስወጣኝ የለም» ቢል አባቱ ሰምቶ እርሳቸውን ጠየቀ። እርሳቸውም «ታምናለህን?» አሉት፤ አዎን። አላቸው። የእጃቸውን እጣቢ ቢሰጡት ልጁ ያን ተጠምቆ ዳነ። አባቱ ሳያምን ቀረ፤ በዚህ ጊዜ ያ ሰይጣን ሰባት ጓደኞቹን ይዞ እንደገና በልጁና በቤተሰቦቹ ላይ አደረ፤ እንደ አውሬ ይነካከሱ ጀመር። ያ እስላም ለአባታችን ሄዶ ነገራቸው። «ለምን አላመንክም?» አሉት። «አምናለሁ» አላቸው፤ የእጃቸውንና የእግራቸውን እጣቢ ቢሰጡት ወስዶ ቢረጫቸው ድነውለታል፤ እርሱም በአባታችን በአቡነ ፊልጶስ ትምህርት ከነ ቤተሰቦቹ አምኖ ተጠምቆ ክርስቲያን ሆኗል፤ እኛህ አባት ከልዑል እግዚ አብሔር ብዙ ቃል ኪዳንና በረከት ተቀብለዋል። ኪዳን ተካየድኩ ምስለ ጎሩያንዩ፤ ከመርጥኳቸው ጋር ቃል

ኪዳን ገባሁ» ብሎ ክቡር ጻዊት ልዑል እግዚአብሔር ከቅዱሳን ጋር ቃል ኪ ዳን መግባቱን እንደ ተናገረ። መዝ.88፥3። እኛህ አባት 74 ዓመት ከ10 ወር በሆናቸው ጊዜ ሐምሌ 28 ቀን ከዚሁ ከመከረኛው ዓለም ዐ ርፈዋል። በዕረፍታቸውም ቀን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእርሱ ዘንድ የቅዱሳን ሞት የከበረ ነውና ቅዱሳን መላእክት እመቤታችንን፤ ነቢያት ሐዋርያትን፤ ጻድቃን ሰማዕታትን አስከትሎ መጥቶ ብዙ ቃል ኪዳን ሰጣቸው። ነፍሳቸውንም በእልልታ በዝማሬ መላእክት ወደ ገነት አስገቧት፤ «ክቡር ሞቱ ለጻድቅ በቅድመ እግዚአብሔር፤ የጻ ድቅ ሰው ሞት በእግዚአብሔር ዘንድ የከበረ ነው፤» እንዳለ። መዝ 115፥6። ጌታ ለአባታችን ለአቡነ ፊልጶስ እንዲ ህ አላቸው።

ስለ እኔ ተሰደሃልና። ብዙ መከራን ተቀብለሃልና ቤተ ክርስቲያንን የሠራ ያሠራ፤ ዝክርህን ያዘከረ፤ ለቤተ ክርስቲያን ዕጣን፤ ጧፍ፤ ዘቢብ፤ መገበሪያ ስንዴ የሰጠ ውን። ለተጠማ። በስም ቀዝቃዛ ውኃ ያጠጣውን። ለተራበው ያበላውን። ለታሪዝ ያለበሰውን። ያንተን መከራና ያንተን ስደት የሚናገር የገድላህን መ ጽሐፍ የጻፈውን የጻፈውን ሰው ከቅዱሳን። ከሐዋርያትና ጻድቃን ሰማዕ ታት ጋር ስሙን በመንግሥተ ሰማያት በቀለመ ወርቅ እጽፈዋለሁ፤ ሥጋህ ከተቀበረበት ቦታ ይቅርታዬ ቸርነቴ

በረከቱ በዚያ ይሆናል፤ እሁን የሚጎዳ በረደና ብርድ። አንበጣና የተለያየ ትል አይኖርም፤ ወዳጄ ፊልጶስ ሆይ። እነሆ ለአንተ ሰባት አክሊል አዘጋጅ ፍልሃለሁ። አንዱ ስለ ድንግልናህ። ስለ ቅድስናህ። አንዱ ስለ እኔ ብለህ መከራን ታግ ሠህ ሰማዕትነት ስለ ተቀበልህ፤ አንዱ ጣዖት ያመልኩ የነበሩትን ሕዝብ አስተምረህ በሃይማኖት ስለ አ ጸናኸልኝ፤ አንዱ ስለ እኔ ስትል ስለ ደረሰብህ ስደትና ሣር እስከ መብላት ስለ ደረሰብህ ችግርና መከራ፤ አንዱ ከልጅነትህ የተነሣ ሳትፈራ አማትህ ያን ቃልኛ ስለ አጠፋህ፤ አንዱ በን ጽሕፍ በቅድስና ቅዱስ ሥጋዬን ክቡር ደሜን ስለምታቀርብ ስለ ክህነትና፤ አንዱ ስለ ፍጹም ምንኩስ ናህ እንደ እንጠስና እንደ መቃርስ ፍጹም ኹነህ ስለ ተገኘህ ወዳጄ ፊልጶስ ሆይ። ይህን ቃል ኪዳንህን ሰምተው አምነው በስም መልካም ነገር ያደረጉ ሁሉ ከአንተ ጋር በመንግሥተ ሰማያት ይኖራሉ፤ ብዬ በራሴ ስም በእውነት ምዬልሃለሁ» ብሎ ቃል ኪዳን ገባላቸው። የጻድቀ - አቡነ ፊልጶስ ገድል ብዙ ነው። ከብዙ በጥቂቱ ከምሉዕ በክፍሉ ምእመናን አንብ በውና ተረድተው ከአባታችን በረከት እንዲቀበሉ ወይም እንዲያገኙ ይህን ጽፈናል።

... አንዳቶ ሳስጀመርን አስጀምርን ሳስፈጸመን ለልዑል እግዚ አብሔር ክብር ምሥጋና ይግባው። አሜን።

የሰይጣን ቀረርቶና ፉከራ

ዱር	እና	ዘንድር
እከሰዋለሁ ስል አምላኩን አስክጀ፤ ሰው ንስሐ ገባ ከጽድቅ ተወዳጄ። ወይ ገሃነሙ እሳት ወይ ሲዋ ሀገሬ፤ ብቻችን ልንቀር ነው እራ በሉ ዛሬ። ዘራፍ!!! ... ዘራፍ!!! ... ሲዋ የሞላች ሳላስመስላት፤ ጠላት ንስሐ ጦም አሳደራት።	በዘር በቋንቋ ሳይከፈሉ፤ መግቢያ ቀዳደው ሲጠፋኝ ውሉ፤ እንኳን አምላክ ሕይወት የሰጠኝ፤ ስመ ቅዱሳን አንቀጠቀጠኝ። በጸም በጸሎት ባይያዝ እግሬ፤ እጥለው ነበር አነባብሬ። ዘራፍ! የዚያለት የድብልቅልቅ፤ ወንድ ሴት ሳይሉ ትንሽ ትልቁ፤ አገኛቸው የል በዘር ሲወድቁ።	ሃይማኖት ተረሳ በቦታ ታሠረ ጭንቀታችሁ ሁሉ የዘር ሆኖ ቀረ። በሃይማኖት ቢያሥሩኝ እኒያ አባቶቻችሁ፤ የሚያቃጥል ፍቅሬን አሳድሬባችሁ፤ በዘር ተወልጄ እኔ አባት ሆንኳችሁ። ዘራፍ!!! ... ዘራፍ!!! ... ያደክበቱ ወንዙ ሲጠራ፤ እንዲያተኩስህ እያንጠራራ የለኩስሁል በደምህ እሳት፤ ላታወራ ነው የዚያን ዘር ክፋት!፤ ላትመኝ ኖሯል የዚያን ጥፋት!፤ በል ጨምርበት ግፍ ከሚሉቱ፤ ይህን ከመጥቀም ያን ከመገዳቱ፤ ሰፍቶ እንዲቆይ የሲዋ ቤቱ። ሲዋ ርስቱን ማን ይተዋታል!፤ በዘር ተሰቦ ይገባታል። የዘሩን ነገር ብነካለት፤ እየዘለለ ተከመረባት።

ዝግጅት ክፍል፡- ቤተ ክርስቲያን ክወጣት ምሁራን በቀዳሚነት የምት ፈልገው ሞያዊ ድጋፋቸውን እንደ ሽነ ይታመናል። ካለሀበት ግቢ ጉባኤ በመነሳት በአሁኑ ወቅት ወጣቶች በዘመናዊ ትምህርት ያገኙትን ዕውቀት ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት በማዋል ረገድ ያላቸውን እንቅስቃሴ እንዴት ትገመገመዋሉ? **ኃይለ ኢየሱስ፡-** እያንዳንዱ ክፍለ ትምህርት /ዲፓርትመንት/ የተለያየ ዕውቀትና ሞያ የምትቀስምበት ነው። የየራሱ የትውር ዕውቀትና ተግባራዊ አፈጻጸም ያለው ነው። ከዚህ አኳያ ባለሀብት ዩኒቨርሲቲ የሚሰጡት አካዳሚያዊ ትምህርቶች ቤተ ክርስቲያናችንን በልጆቿ በኩል በየዘርፉ ያሉ ጥበቦችና ባለሞያዎች ማዕከል የሚያደርጋት ነው። እኒህ ወጣት ባለሞያዎችም ከተማሩት ትምህርት አንጻር ብዙ ጠቃሚ <application> መሥራት ይችላሉ ማለት ነው።

ዝግጅት ክፍል፡- አንተ ይህን «የአቡ ሻሽር /ባሕረ ሐሳብ/ ሰፍት ዌር» ለመወጠንና ለማጎልበት ያበቃህ መንገድ ምንድን ነው?

ኃይለ ኢየሱስ፡- ማግባራትን ለግቢ ጉባኤያት ባዘጋጀው ሥርዓተ ትምህርት መሠረት «ነገረ ቅዱሳን» በምንማርበት ወቅት ስለ ግብፅ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ቅዱሳን ስናጠና ታሪካቸው እንዴት በሲዲ ተጠናቅሮ እንደ ቀረበ ተመለከትን። በዚያም መንፈሳዊነቱን በመሠረቱ ያለቀቀ፣ የገዳማቱን አተካክልና አደረጃጀት ዘመናዊነት አጤንን። ከዚህ አኳያ እኔም ለቤተ ክርስቲያኔ አንድ ነገር መሥራት አለብኝ ብዬ አመኝኩ። ወደ ተቋም ከመግባቴ በፊት የባሕረ ሐሳብን ትምህርት በድምጫም ቢሆን ለመማር የሞከርኩበት አጋጣሚ ነበር። የእኛ የዘመን አቆጣጠር ሲታይ ብዙ ምእመናን አጽዋማት መቼ እንደሚገቡና እንደሚወጡ እንዲሁም በዓላት መቼ እንደ ሚውሉ ለማወቅ ይቸገራሉ። በእኔ ሥራ ላይ እኛ በምንጠቀምበት የዘመን አቆጣጠር (Julian Calendar) ማንም ሰው ሊያውቀው በሚችለው መንገድ ተቀምጯል። ይህም ወደ አውሮፓውያኑ የነርሳራሳውያን አቆጣጠር ለመለወጥ በሚያስችል መንገድ ተቀምጧል። በመሆኑም የከበደ መስሎ የሚታየውን የስሌት ችግር ይፈታል ብዬ አምናለሁ።

ዝግጅት ክፍል፡- በጥንታዊውና ትውፊታዊው የባሕረ ሐሳብ ትምህርት አሰጣጥ ሥርዓት ላይ ከዘመኑ ትውልድ አቀባበል አንጻር መስተካከል ያለበት ችግር አለ ብለህ ታምናለህ? **ኃይለ ኢየሱስ፡-** በእኔ ሥራ ውስጥ ትኩረት የሰጠሁት በዓላትና አጽዋ

የባሕረ ሐሳብ <Soft Ware>

ወጣት ኃይለ ኢየሱስ እንግዳው ይባላል። በመቼለ ዩኒቨርሲቲ እንደ ኢየሱስ ካምፓስ የሦስተኛ ዓመት የኤሌክትሪካል ኢንጅነሪንግ ዲፓርትመንት ተማሪ ነው። የከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃ ተማሪ ሳለ በባሕር ዳር ደብረ ጽዮን ሰላም አድርገው ማርያም ቤተ ክርስቲያን በስንበት ት/ቤት ደረጃ የላቀ የመንፈሳዊ አገልግሎት ተሳትፎ የነበረው ተማሪ ኃይለ ኢየሱስ በ1995 ዓ.ም ወደ ተቋሙ ከገባ በኋላ በግቢ ጉባኤው የተጠናከረ አገልግሎቱን ቀጥሏል። በዚህም ብቻ ሳይወሰን በአካዳሚያዊ ትምህርቱ ባካበተው ዕውቀት በቤተ ክርስቲያናችን «የቀጥር ትምህርት» የሚባለውን ባሕረ ሐሳብን በቀላሉ ለመማር የሚያስችል «ሰፍት ዌር» ለመሥራት ችሏል። የወጣቱ ጅምር ጥረት ለሌሎች አርአያ ይሆናል በሚል በዚህና በተጓዳኝ ጉጾች ዙሪያ አነጋግረናል። እንደ ሚከተለው አቅርቦናል። መልካም ንባብ።

ማት የሚውሉባቸውን፣ የሚገቡባቸውንና የሚወጡባቸውን ዕለታትና ቀናት ማንም ሰው በቀላሉ ማስላት እንዲችል ማድረግን ነው። የባሕረ ሐሳብን የተወሰነ ክፍል ነው የሸፈነው። ይህንን በነባሩ ሥርዓተ ትምህርትም ማስተማር ይቻላል። ይሁንና የእኔ ሥራ ከትምህርቱ ስፋት አኳያ ክብደቱን ለማቅለል የተሻለ አማራጭ ይሰጣል። ሁሉም ሰው ለመማር ይችላል ማለት ነው።

ዝግጅት ክፍል፡- ስለ ሥራው ይዘት ዘርዘር አድርገህ ብታስረዳን?

ኃይለ ኢየሱስ፡- እንደሚታወቀው ቤተ ክርስቲያናችን ብሎም አገራችን የምትጠቀምበት የዘመን አቆጣጠር - አቡ ሻሽር /ባሕረ ሐሳብ/ ይባላል። ቀመሩ የቅዱስ ድሚጥሮስ ነው። የፋሲካ በዓል እሁድ መዋሉ ቀርቶ እየተዛባ ሲያስቸግር በብዙ ሱባኤ ተገልጸለት ያወጣቸው ቀመሮች አሉ። እኔ ስሌቱን በሰፍት ዌር ለማቀናበር የጀመርኩት በየገዛው ዓመት ጎዳር ወር ላይ ነበር። ቀደም ሲል እንደ ገለጽኩት ትኩረቴም የበዓላት መዋያ ቀናት፣ የአጽዋማት መግቢያና መጫ ቀናት ላይ ነበር። በዚህ መሠረት እስከ ነነዌ

ድረስ ያለውን ለመሥራት ችያለሁ። በሥራው ሂደት በትምህርቱ ላይ የምንጠቀማቸውን ቃላት፡- ለምሳሌ ይኸን ያህል ቀን ይገደፋል፤ ይህን ያህል ይቀራል፤ የሚለውን ወደ ስሌቱ (calculation) ለማምጣት አስቸግሮኝ ነበር፤ አንድ ቀን ያህል የልኩበትና ተሳካልኝ። ከዚያ በኋላ ነው ሌሎችን ወደ ማስተካከል ሥራ የገባሁት። በባሕር ሐሳብ ላይ የምንነሳው ከዓመተ ምሕረቱ ነው፤ ዓመተ ምሕረቱን ወስደን ከዓመተ ፍዳ /ኮኔ/ ጋር በመደመር ዓመተ ዓለምን እናገኛለን። ከዚያ በኋላ ዓመተ ዓለሙን እያካፈልን፣ የሚደመሩትንና የሚቀነሱትን ቁጥሮች እየደመርንና እየቀነስን ነው አጠቃላይ ስሌቱን የምንሠራው። በ«ፕሮግራሚንግ» ውስጥ «ቫሪያብልስ» አሉ። «ቫሪያብል» በከምፕሪተር «ቋንቋ» መሠረት ለእያንዳንዱ ሐሳብ ውክልና የምትሰጥበት ሥርዓት ነው። «ለቫሪያብል» ቁጥር አለ። ለፓላይ፡ - <Year> የሚል «ቫሪያብል» ቢኖርህ በዚያ ውስጥ አስፈላጊው መረጃዎች ሁሉ እንዲያዙ (Stored) ይደረጋል። «ዓመተ ዓለም፣ መጠነ ራብዓት፣ መደብ...» የሚባሉት ነገሮች ማለት

ነው። እነዚህ «ሻራያብሎች» ወደ «ኮድ» ይለወጣሉ። ኮዶች ሲለወጡ ግን አብዛኛውን ጊዜ ማካፈል ላይ ቀሪው ስለሚወሰድ ቀሪው በሚያሳየው መጠን የሚጨመር፣ የሚቀነስ ነገር ይኖራል። ያን ጊዜ ነው በመጠኑ አስቸጋሪ የሚኾነው።

ዘግጅት ክፍል፡- ሶፍት ዌሩን የመሥራት ሂደት ተጠናቋል ለማለት ይቻላል? ወይስ ቀሪ ተግባራት አሉ? ተጠናቆ ከኾነስ ለገበያ በሰፊው አቅርቦ ለአገልግሎት ማዋል ይቻላል?

ኃይለ ኢየሱስ፡- እኔ ባሰብኩት መንገድ አሁን መሥራት የሚችለውን ያህል መሥራት ይቻላል። ለአገልግሎት መዋልም ይቻላል። ይሁንና ለገበያ ሥርዓት ከመዋሉ በፊት መደረግ ያለባቸው ነገሮች አሉ። እንዴት ነው መሠራጨት ያለበት፣ ከሚለው ጀምሮ የባለሞያዎች ተጨማሪ ግምገማዎች ያስፈልጋቸዋል። እኔ ይህን ያልኩት «ባሕረ ሐሳብ በርዥን -1» ነው። በበርዥን ማስተካከል ይቻላል። «ባሕረ ሐሳብ በርዥን - 2» ላይ አዳዲስ ገጽታዎችና ባሕርያት /features/ ጨምሮ ዳግም ማውጣት ይቻላል።

ዘግጅት ክፍል፡- በሥራው ሂደት ያጋጠመህ ጉልህ ችግሮች ምን ምን ናቸው? በተለይ ተማሪ እንደ መሆንህ መጠን...

ኃይለ ኢየሱስ፡- ከምጥቀር እንደ ልብ የማግኘት፣ ዶክመንቶቹ ከfloppy በላይ ስለሚሆኑ <drive> ከሰው የመለመን ሁኔታ የመሳሰሉት ችግሮች ነበሩ። በዲፓርትመንታችን ላብራቶሪ አለ፣ ከዚያ ከምጥቀር አገኛለሁ። በተጨማሪም «ሶታ» የሚባል የዲፓርትመንት ክለብ ስላለ በዚያ አንዳንድ ነገሮችን ማግኘት ተችሏል። ይህ ክለብ በግቢ ውስጥ ቴክኖሎጂዎችን የማስተዋወቅ ሥራ ይሠራል። በግል ከምጥቀር ካላቸውም ልጆች የተጠቀሙት ነበር።

ዘግጅት ክፍል፡- በዘግጅትህ የፊት ገጽ ላይ የብዕዕ አቡነ ነርነርዮስ ካልዕጮቹ ግራፍ አለ፣ ዘግጅቱን ለእርሳቸው መታሰቢያነት የሰጠኸው ነውን? ወይስ...

ኃይለ ኢየሱስ፡- አዎ! እርሳቸው በዘመናዊው የቤተ ክርስቲያናትን ታሪክ ብዙ ሥራ ሠርተዋል። የዘዋይ ካህናት ማሠልጠኛን ከፍተው በርካታ ሰባክያን ወንጌልን እንዲወጡበት አድርገዋል። ወጣቶችን ሰብሰበው በማስተማር በልባቸው ላይ ፍቅር ቤተ ክርስቲያንን በማተም አርአያነት ያለው ሥራ ሠርተዋል። በመሆኑም ይህን ተግባራቸውን በዚህ ላይ ማስታወስ ቢቻል መልካም ነው ብዬ ነው። ታሪካቸውንም በተወሰነ መልኩ ለማካተት ሞክራለሁ። በመሆኑም የሥራው ውጤት መታሰቢያነት ለእርሳቸው ነው።

ዘግጅት ክፍል፡- አንዳንድ ሰዎች ይህ ዓይነቱ ዘግጅት ትውልዱ በነገሩ የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት መሠረት የአበ ውን ትምህርትና ፍልስፍና እንዲያጠና ያደርገዋል ይላሉ? እዚህ ላይ ያለህ አስተያየት ምንድን ነው?

ኃይለ ኢየሱስ፡- ቴክኖሎጂውን ብቻ እንከተል ከተባለ ከቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ሊያስወጣን የሚችል ነገር ይኖር ይሆናል። ጥንቄቄ ያሻዋል። ከቤተ ክርስቲያን ትውልድዋ ሥርዓት ሳይወጡ የቴክኖሎጂው ተጠቃሚ ለመኾን የአባቶች ምዘናና አስተያየት፣ ምክርና ተግባር አስፈላጊ ነው። ይህ ከሆነ ሊፈጠሩ የሚችሉ ችግሮችን መገደብና በወቅቱ ማስተካከል ይቻላል። የእኔን ሥራ በተለይ ስመለከት ደግሞ የአጽዋማትና የበጎ ላት መውጫና መግቢያን እንዲሁም መዋደቅ ቀናትን ለማግኘት በነገሩ ሥርዓት ትምህርት የነበሩትን የሰሌት ደረጃዎች ወደ «Code» የመለወጥ ሥራ ብቻ ነው የሠራሁት እንጂ አዲስ ቀመር አልፈጠርኩም። በመሆኑም ሰው በቀላሉ እንዲያውቀው ምቹ ሁኔታን ይፈጥራል። በውጤቱም ሰዎችን ወደ መንፈሳዊ ሕይወት በመጥራቱ ረገድ አስተዋዕቅ ይኖረዋል።

ደግሞም ሰው ለመንፈሳዊ ሕይወቱ ጊዜ ያጠረው መስሎ ስለሚታይ ባለው ጊዜ በሚያመቸው ሁኔታ ለመማር ያስችለዋል። ተረጋግቶ ጊዜ ባገኘበት ሁኔታ ደግሞ በነገሩ ሥርዓት ትምህርት መሠረት ለማር ይችላል። ይገባልም። አሁን እዚህ በግቢ ጉባኤዎችን በሥርዓተ ትምህርታችን በተወሰነ መልኩ እንግራለን። እኔ የሠራሁት «ሶፍት ዌር» ጅምር ነው። ለወደፊቱ ሌሎች ባሕርያትና ገጽታዎች /features/ ጨምሮ በሰፊው መሥራት ይቻላል። ለምሳሌ፡- ሰውዬው የሚፈልገውን ዓመተ ምሕረት እያሰገባ፣ እያካፈለ «interactive» በኾነ መንገድ ለመጠቀም የሚያስችሉ «applications» እንዲኖሩት ማስቻልን የመሰሉ ነገሮች ማለት ነው።

ዘግጅት ክፍል፡- በአገራችን በአጠቃላይና በቤተ ክርስቲያናትን በተለይ ሰፈጠራ ውጤቶችና ግኝቶች የባለቤትነት መብት ጥበቃ ማድረግ ላይ ግዙፍ ችግሮችና ክፍተቶች አሉ፣ ይህ ሁኔታ እንደ አንተ ዓይነት ግኝት ሳላቸው ባለሞያዎች ምን ተጽዕኖ ያሳድራል ትላለህ?

ኃይለ ኢየሱስ፡- መቼም በሰፊው ካየነው የሚሠራው ሥራ ብዙ ወጪ የወጣበትና የተለፋበት ነው። የፈጠራ ውጤት ጥበቃ ያስፈልገዋል። እንደ እኔ ካለው የሥራ ውጤት አካያ ጥቅሙ መንፈሳዊ እንደ መሆኑ መጠን በሚገኘው ገቢ ቤተ ክርስቲያንን ለመርዳት፣ ተጨማሪ ሥራዎችንም

ለመሥራት ይጠቅማል ከሚለው ማዕዘን ብቻ እንጂ ያን ያህል ተጽዕኖ ያሳድራል ብዬ አላሰብም። በርግጥ ቤተ ክርስቲያንን አስመልክተው በስምዎ በሚወጡ ነገሮች ላይ ቤተ ክርስቲያን ቁጥጥር ማድረግ ይኖርባቸዋል። የእርስዎ በኾነው ነገር የግል አስተሳሰባቸውንና ኑሩቄያቸውን አሥርገውና አስመስለው የሚያስገቡ አይጠፉም ቁጥጥር ማድረግ ይገባቸዋል።

ዘግጅት ክፍል፡- ቅድም ይህን ጅምር ሥራ ሌሎች ገጽታዎችንና ባሕርያትን /features/ እየጨመሩ በሽርዥን ማስተካከል ይቻላል ብለሃል፣ ይህንንና ተጨማሪ ሌሎች ሥራዎችን ለመሥራት ታስባለህ?

ኃይለ ኢየሱስ፡- ለወደፊቱ በርካታ ሊሠሩ የሚችሉ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ ወደ ኮምፒዩተር አሠራር ያልተለወጡና ሊለወጡ የሚችሉ ጽሑፎች አሉ። በብራሩና የእጅ ጽሑፊት ያሉ ወደ «ድጅታል» ሊለወጡ የሚችሉ ማለት ነው። ይህ ከሆነ ብዙ ሰው ሊማርባቸው ይችላል። የባሕረ ሐሳብን ሶፍት ዌር የጊዜ መቀጠሪያ ካላንደር መደበኛ በኾነ መልኩ ለማዘጋጀት እንዲያስችል አድርጌ ለማውጣት ዕቅድ አለኝ።

ዘግጅት ክፍል፡- የማገበራችን መሠረቶች በየክፍተኛ ትምህርት ተቋማት ገቢ ጉባኤያት ያሉ ተማሪዎች ናቸው። ተምረው ከሚወጡባቸው በርካታ የሞያ ዘርፎች አንጻር መሬቷንም ስለሚገባቸው ነገር የምታስተላልፍላቸው መልእክት ካለህ...

ኃይለ ኢየሱስ፡- እንደ ክርስቲያንነታችን በተሰጠን ጊዜ የማያልፍ መልካም ሥራ እንሥራበት። ለቤተ ክርስቲያን ምን ዓይነት ሥራ ብሠጥን? ለውጥ አመጣሉ ብለን እንሰብ። በየሞያችን ልንሠራ የምንችለው በርካታ ነገር አለና። ማገበራችን በዚህ ረገድ የተደራጀ ድጋፍ መስጠቱን አጠናክሮ መቀጠል አለበት። እኔ ይህን ሶፍት ዌር በምሠራበት ወቅት የመቼል ዩኒቨርሲቲ እንዳየሱስ ካምፓስ ግቢ ጉባኤ /ሰንበት ት/ቤት/ ተከታታይ ድጋፍና ማበረታቻ አድርጎልኛል። በቅድሚያ አስልቼ ለማግኘት የቻልኩት ጸመ ነጭን ነበር። ታዲያ በዚያ ወቅት ሥራውን በመጀመሪያ ብቻ የልደትን በዓል አስመልክቶ በየዚህም ምሽት በተደረገው የግቢ ጉባኤው መርሐ ግብር ላይ የማበረታቻ ሽልማት ተሰጥቶኛል። ሠርቼ የደረሰኩበትን ነገር በየጊዜው በማሳወቅበት ወቅትም መጨመርና ማስተካከል ያለብኝን ነገር (Property) ይጠቁሙኝ ነበር። ይኸው ማበረታቻና እገባ ለሌሎችም ሊደረግ መልካም ነው እላለሁ።

መሐላ

ዲ/ን ያረጋጋ አበጋዝ

በሰዎች የሐሳብ ልውውጥ ሐደት ውስጥ አንዳንዶች የነገራቸውን እውነተኛነት ለማስረዳት ሌሎች ደግሞ እንዲሁ እንደ ልማድ ሆኖባቸው እየደጋገሙ ሲሆኑ ይሰማሉ። እነዚህም ከሁሉም በላይ ክብርና ገናና ከሆነው ከእግዚአብሔር ስም አንገሥቶ ከዚያ በመላ ስም የእመቤታችንን፣ የመላእክትን፣ የሰማዕታችንንና የሌሎችን ቅዱሳን ስም ሁሉ ማለፉን ሳይባሉ በነገራቸው መሐል አንድ አዝማች መሐላን ይጨምራሉ። አንዳንድ በጣም መሐላ የለመደባቸው ደግሞ ሐሳባቸውን ከሚገልጡበት ሃላፊና ሐረግ ይልቅ የሚደረግላቸው መሐላ ሳይባሉ አይቀርም። ለመሆኑ እንዲሁም የሚያስገድድና የሚጠይቅ በሌለበት ለወሬ ማድመቻና ለነገር ማሳመሪያ ይህን ያህል መሐላ መደር ደርጎ ምን አመጣው? የማይተማሙ ባልገደደች በየወገኑ የማማላሉ እንደ ሚባለው ገላናቸው እውነተኛ ያለመሆናቸውን እየመሰከረባቸው ይህንን ለማስተባበልና ለመቋቋም የሚያደርጉት ጥረት ይሆን?

መሐላ ለምን አስፈለገ?

መሐላ አንድ ሰው የሚናገረውን ነገር የሚሰሙት ሰማዕቶችን የነገሩን ተአማኒነት የሚጠራጠሩት ሲሆን ወይም በሙሉ እምነት ለመቀበል የሚቸገሩ ሲሆን በነገሩ ዙሪያ ያላቸውን ጥርጣሬ ለመቀነስና ብሉም ለማሳመን ለአጽንዖት ነገር የሚደረግ ነው። የሚሆነው ሰው መሐላውን የሚያለው ከእርሱ በሚበልጥ ነገር ነው። «ሰዎች ከእነርሱ በሚበልጠው ይምላሉና» እንዳለ ቅዱስ ጳውሎስ፡- ዕብ.6፡14። ይህም የሚሆንበት ምክንያት መሐላውን የሚፈጽመው ሰው ከእርሱ በላይ በሆነ፣ በሚፈራውና በሚያከብረው ስም ሲናገር የመጨረሻውንና ሲናገረው የሚገባውን ወይም የሚችሎውን እውነት ይናገራልና ነው። ከእርሱ በታች በሆነ፣ ሐሰት ብናገር ጉዳት ያደርስብኛል ወይም ያውቅብኛል በማለት ስም በምል ግን መሐላው መሐላ አይሆንም፤ ለሰማዕቱ ማስተማሪያ ሆኖ አያገለግልም። ስለሆነም ማንም ሰው ሲምል ከእርሱ በላይ በሆነ፣ ከማንም በላይ በሚወደውና በሚያፈቅረው እንዲሁም ሐሰትን ብናገር ያውቅብኛል ይፈርድብኛልም በሚለውና በሚፈራው ነገር ይምላል።

መሐላ በብለይ ኪዳን

ሰዎች እንደየእምነታቸውና ባሕሳቸው በሚያምኑበት ነገር የመማል ልምድ ነበራቸው። ጣዖት የሚያመልኩ ጣዖታውያን በእማልክቶቻቸው ይምሉ ነበር። ለምሳሌ፡- ንግሥቱቱ ኤልሳቤጥ ነቢያ ኤልያስ ነቢያተ ሐሰትንና ካህናተ ጣዖትን እንዳጠፋቸው አክላብ በነገራት ጊዜ «ነገ በዚህ ጊዜ ነፍሱን ከእነዚህ አንድ አንዲቱ ነፍስ ባላደርጋት፣ አማልክት ይህን ያደርጉብኝ።

ይህንም ይጨምሩብኝ» ብላ ወደ ኤልያስ መልእክተኞችን ላከች። 1ነገ.19፡1-2። እስራኤላውያን በግብፅ ሲኖሩ በጣዖታት ስም መማልን ያዩና ይሰሙ ነበር። ስለሆነም እነርሱን ከአሕዛብ ለይቶ በብዙ ተአምር ነጻ አውጥቶ ለእርሱ የተለዩ ሕዝብ ይሆኑ ዘንድ በጠራቸው ጊዜ ይህ በጣዖታት ስም የመማል ልምድ እንዳይገዛቸው መሐላ አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ብቻ ስመ እግዚአብሔርን ጠርተው እንዲምሉ አዘዛቸው። «በሰማይም በሐሰት አትማሉ» በማለት ቅዱስ ስሙን እውነቱን ሲናገሩ ብቻ እንዲመሰክሩ በት ተና ገረ። ዘሌ.19፡12።

በዚህ ላይ በመሐላ ሰበብ የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ እንዳይጠሩ ከዐሥሩ ትእዛዛት ውስጥ አንዱ በሆነው፡- «የእግዚአብሔርን የአምላካህን ስም በከንቱ አትጥራ» በሚለው ሕግ አዘዛቸው። የዚህንም ትእዛዝ ማለትም ስሙን በከንቱ መጥራት ለምን እንደ ሊለባቸው ከነምክንያቱ ነገራቸው፤ እንዲህ ሲል፡- «እግዚአብሔር ስሙን በከንቱ የሚጠራውን ከበደል አያገዳውምና» ዘጸ.20፡7። የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ መጥራት የሚሆነው በኃጢአት እየኖሩ፣ ሐሰት እየተናገሩ እንዲሁም በዘፈቀደ አለበታውና አለጊ ዜው ክብር የሆነውን ቅዱስ ስሙን በማይገባው ነገር ሁሉ መጥራት ከንቱ ጥሪ ነው። «የአምላካችሁን ስም በከንቱ አታርክሱ» የተባለው ለእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ነው። ዘሌ.19፡12።

በብሉይ ኪዳን ዘመን የተሰጠው ሕግ ማለትም በእውነት ነገር የእግዚአብሔርን ስም ጠርተው እንዲምሉ እግዚአብሔር መፍቀዱ ለጊዜው ሕጉ ከሚሠራላቸው ሰዎች ደካማነት አንጻር የተደረገ ነው። ምክንያቱም ገና ሰውና እግዚአብሔር ባልታረቀበት፣ ኃጢአትና ዲያብሎስ በሠለጠነበት፣ ምግባር ትሩፋት ቀርቶ የእግዚአብሔር ስም ራሱ ለሕዝቡ ገና እየተገለጠ በነበረበት በደንግገግነት ዘመን በኋላ ዘመን የሚታዘዘውን ፍጹሙን ሕግ ቢታዘዙ ኖሮ ሕጉን ከመጠበቅና እነርሱም በዚህ ከመጠቀም ይልቅ ስለሚከብዳቸው እነርሱም ሕጉን አይጠበቁትም፣ ነበር። ያልጠበቁት ሕግም ደግሞ ያስፈርድባቸው ነበር። ከአሕዛብ ሕይወት እንደ ለመዳገምና በዙሪያቸው ካሉትም እንደ ሚያደጉት እውነቱን መናገራቸውን መግለጽ ሲፈልጉ በእግዚአብሔር ስም መማል ባይፈቀድላቸው ኖሮ የግድ በጣዖታት ስም ወደ መማል ይሳቡ ነበር። ስለሆነም እግዚአብሔር ሕግ የሚሠራው ሕጉ የሚሠራለት አቅምና ችሎታ

ስለሆነ በብሉይ ኪዳን ዘመን እውነት በሆነ ነገር ላይ የእግዚአብሔርን ስም ጠርቶ መማል የተፈቀደ ነበር። ይህም የአሕዛብ አማልክትን ስም ወደ መጥራት፣ የእነዚህን ስም ከመጥራትም እነርሱን ወደ መፍራትና ማም ለክ እንዳይሄዱ ለመጠበቅ ነው።

መሐላ በሐዲስ ኪዳን

የወንጌልን መሠረታዊ ምንነት ከጥንቱ ሕግ አንጻር በገለጠበትና «የተራራው ስብከት» ተብሎ በሚታወቀው ትምህርት ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መሐላን በተመለከተ እንዲህ ብሏል። «ደግሞ ለቀደመት፡- በውሸት አትማል ነገር ግን መሐላ ምችህን ለጌታ ስጥ፤ እንደ ተባለ ስም ታችኋል። እኔ ግን እላችኋለሁ፤ ከቶ አትማሉ።» ማቴ.5፡33።

እንዲሁም በእግዚአብሔር አለመማል ብቻ ሳይሆን በሌላ ስምንም ነገርም ቢሆን መማል እንደማይገባ ሲያስረዱ፡- «በሰማይም አይሆንም የእግዚአብሔር ዙፋን ነውና፤ በምድርም አይሆንም የእግሩ መረገጫ ናትና፤ በኢየሩሳሌምም አይሆንም የታላቁ ንጉሥ ከተማ ናትና» አለ። ማቴ.5፡34-35። ይህንን የተናገረው የተናገረው አይሁድ በእነዚህ ነገሮች የመማል ልማድ ስለ ነበራቸው ነው። እርሱ ፍትኑን ፈሪሳውያንን በተለይ ልማድ አይሁድን በአጠቃላይ በሠጸበት ትምህርቱ እንዲህ በማለት እንደገሠዓ ቸው፡- «እናንተ ግን በቤተ መቅደስ የሚምል ምንም የለበትም ማንም በቤተ መቅደስ ወርቅ የሚምል ግን በመሐላው ይያዛል የምትሉ ዕውሮች መሪዎች ወዮላችሁ። ማናቸው ይበልጣል? ወርቁ ነውን? ወይስ ወርቁን የቀደሰው ቤተ መቅደስ? ደግማችሁም፡- ማንም በመሠዊድም የሚምል ምንም የለበትም፤ ማንም በላዩ ባለው መብዕ የሚምል ግን በመሐላው ይያዛል ትላላችሁ...» ማቴ.23፡16-22።

እነዚህን ነገሮች ማለትም ሰማይንምድርን፣ ኢየሩሳሌምን ያከበራቸውና «በእነዚህ አትማሉ» ያለው ከራሳቸው ተፈጥሮ (ባሕርይ) ሳይሆን እግዚአብሔር ከእነርሱ ጋር ካለው ግንኙነት የተነሣ ነው። ሰማይ «ውብና ድንቅ ስለሆነ» አላለም፣ ነገር ግን «የእግዚአብሔር ዙፋን ስለሆነ» አለ። ምድርንም «ጠቃሚና የሀብት ምንጭ ስለሆነ» አላለም፣ «የእግሩ መረገጫ» ስለሆነ እንጂ። ምድራዊቷ ኢየሩሳሌምም የሰማያዊቷ ኢየሩሳሌም አምሳል ናትና። በእነዚህ ነገሮች መማል ቢፈቀድ እነርሱን ማለትም ሰማይንና

ሐሙስ- ሐምሌ/ነሐሴ 1993 ዓ.ም.

ምድርን ወደ መፍራትና ማክበር ሊወስድ ይችላል ነበር። ሰው የሚምለው ከእርሱ በሚበልጠው ነገር ነው።

ከዚህም ሁሉ ጋር ሰው ከእርሱ በላይ ባሉ ነገሮች ብቻ ሳይሆን በራሱም እንዳይምል ታዟል። «በራሱም አትማል አንዲቱን ፀጉር ነጭ ወይም ጥቁር ልታደርግ አትችልምና» ብሏል። ማቴ.5፥36። ሰው የእግዚአብሔር እንጂ የራሱ አይደለምና። ስለሆነም የራሱ ባልሆነ ነገር ሊያዘበትና ሊምልበት አይችልም። በአጠቃላይ ክርስቲያን በምንም ነገር ሊምል አልተፈቀደለትም። በእግዚአብሔር በቅዱሳን ስም፣ በሰማይ፣ በምድር፣ በራሱ... በምንም ነገር ሊምል አይገባውም። እውነቱን መናገር ብቻ ነው። በቃ እውነቱን እውነት፣ ሐሰቱን ሐሰት ማለት ብቻ ነው የሚገባውን ጌታችን። «ነገር ግን ቃላቶች አምን አምን ወይም አይደለም አይደለም ይህን፣ ከነዚህ የወጣ ከክፋው ነው።» ብሏል። ማቴ.5፥37።

እዚህ ላይ መታየት ያለበት አንድ ዐቢይ ነገር አለ። መሐላ ከክፋው ነበር ወይ? ከክፍው ከሆነስ እንዴት በሕግ (በብሉይ ኪዳን) ተፈቀደ? የሚለው ነው። የተሠሩት ሕግጋት የሕጉን ተከታዮች ድካም ያገናከሱ ስለመሆናቸው ከላይ ለማየት ተሞክሯል። እዚህ ላይ ይህን በመጠኑ ሰፊ አድርጎ ማየት ያስፈልጋል። ምክንያቱም በብሉይ ኪዳን የተፈቀዱ በሐዲስ ኪዳን ግን የተከለከሉ እንዲያውም እንደ መሐላ ያሉት «ከክፋው ነው» እስከ መባል የደረሱ አሉና።

ለምሳሌ፡- ከጋብቻ በኋላ ፍቺ ከጥንቱ በእግዚአብሔር ዘንድ ያልተፈቀደ ብቻ ሳይሆን የተጠላም ነው። ሆኖም ግን መፈታት የተከለከለ ስለሆነ ሌላ ለማግባት የፈለገው ወገን ሕይወት እስከ ማጥፋት ድረስ እየሄደ ስላስቸገረ ለዚህ ድካማቸው ሙሴ እንደ ልቡናቸው ደንዳናናት መጠን የአስተያየት ሕግ ሠራላቸው። ይኸውም መፍታት የሚፈልግ የፍቺዎን ምክንያት ጸፎ በመስጠት እንዲፋቱ አዘዘ። ይህ ግን ስለ እነርሱ ደካማነት የተደረገ እንጂ የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዲህ ሆኖ አልነበረም። ስለሆነም በሐዲስ ኪዳን ጌታችን ፊሪሳውያንም ወደእርሱ ቀረቡና ሊፈትኑት። ሰው በሆነው ምክንያት ሁሉ ሚስቱን ሊፈታ ተፈቅዶ ሊታልን? አለት። እርሱ ግን መልስ እንዲህ አለ። ፈጣሪ በጀመሪያ ወንድና ሴት አደረጋቸው። ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል። ከሚስቱም ጋር ይተባበራል። ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናል የሚለውን ቃል አላነበባችሁም? ስለዚህ አንድ ሥጋ ናቸው እንኳ ያሰሙ ሲሆኑ ስጥተው እንዲፈቱ አት ስለምን አዘዘ? አሉት። እርሱም ሙሴስ ስለልባችሁ ጥንካሬ ሚስቶቻችሁን ትፈቱ ዘንድ ፈቀደ

ላችሁ፤ ከጥንት ግን እንዲህ አልነበረም። እኔ ግን እላችኋለሁ። ... ያለ ዝሙት ምክንያት ሚስቱን የሚፈታ ሁሉ አመንገራ ያደርጋታል። የተፈታችውንም የሚያገባ ሁሉ ያመነገራል። አለ። ማቴ.5፥31-32። በአራቱ ተፈቅዶ የነበረ መፈታት አሁን (በሐዲስ ኪዳን) ግን እንደ ዝሙት ተቆጠረ። «አመንገራነት ነው» ተባለ። መሐላም እንዲሁ ነው። በአራት ለጊዜው ወደ ፍጹምነት ዘመን መዳረሻ እንዲሆናቸው ከአቅማቸው አንጻር ሊሸከሙት የሚችሉትን ያህል ሠራላቸው፤ ያውም ለእውነት ነገር ብቻ የእግዚአብሔርን ስም ጠርተው እንዲሆኑ። በሐዲስ ኪዳን ግን ይህ ሁሉ ተከለከለ። ሕጉን አስቀድሞ እንዲህ ቀለል አድርጎ ባይሠራውና ከመጀመሪያው ጀምሮ ፍጹምና ሕግ ሠርቶ ቢሆን ኖሮ በሂደት ባላደገና ወደ ታላቅነት ባላደረሱ ነበር። የሕግጋቱ መሠረት አስቀድሞ በሰዎቹ ዐቅም መጠን ባይደረግ ኖሮ ያን ጊዜም ሰሚና ፈጻሚ አያገኝም። በኋላም ሲነገር በቀላሉ ተቀባይነት አይኖረውም ነበር። ስለዚህ በኋላ በራሱ መምህርነት ፍጹም ሆኖ ለሚሠራው ሕገ ወንጌል መንገድ ጠራጊዎች፣ አለማግኛችና አዘጋጆች ይሆኑ ዘንድ ቀለል ተደርገው ተሠሩ። አሁን ደግሞ በፍጹሙ ሕግ ተተኩ።

ብሉይ ኪዳን ወደ ሐዲስ ኪዳን የሚያደርስ መንገድ ነበር። አንድ ሕፃን እስኪያድግ ድረስ በሞግዚት ክብካቤ እንደሚያዘው ሁሉ የሰዎችም ሕይወት ወደ ፍጹም ሕግ እስኪደርስ ድረስ ሕግ ርያው «ሕግ ወደ ክርስቶስ የሚያመጣ ሞግዚታችን ሆኖአል። እምነት ግን መጥቶአልና ከእንግዲህ ወዲህ ከሞግዚት በታች አይደለንም» በማለት የገለጸው ይህንኑ ነው። ገላ.3፥24-25። የእናት ጡት ወተት ሕፃኑ እስኪያድግና ሌላ ምግብ መመገብ እስኪችል ድረስ ወሳኝና አስፈላጊ ነው። በኋላ ግን አስፈላጊነቱ ይቀራል። የሰውነት ሥርዓት ሂደትም ለእናት ጡት ወተት ሳይሆን ለሌላ ምግብ ዝግጁ ይሆናል። በጊዜው ጠቃሚና ወሳኝ የነበረው የእናት ጡት ወተት ጊዜ ሲያልፍ ደግሞ በሌላ ይተካል። የኋላው የፊቱን አያስነቅፈውም፤ የፊቱም የኋላውን እንዲሁ። ነገር ግን ሁሉም በተገባው ጊዜ መልካምና ተገቢ ነው። እንደዚሁም ሁሉ በዘመነ ብሉይ የሕፃንነት ዘመን መሐላ በገደብም ቢሆን ተፈቅዶ ነበር። በፍጹም የአእምሮ ጉልምስና በዘመነ ወንጌል ግን ምንም ዓይነት መሐላ አልተፈቀደም። እውነቱን እውነት፣ ሐሰቱን ደግሞ ሐሰት ከማለት ውጭ መሄድ «ከክፋው» ነው ተብሎ ተነግሮአል።

መሐላ ለምን ተከለከለ?

በዘመነ ኦሪት በሐሰት ለሚምሉ የቅጣት አንቀጽ ነበር። ይህም መሐላ በሐሰት መናገርንና መመስከርን ያስቀር ዘንድ ነው። በእምነት ላይ የተመሠረተው ዘመነ ወንጌል (ሐዲስ ኪዳን) ግን የመሐ

ላን አስፈላጊነት አስወግዶታል። ምክንያቱም የክርስቲያኖች ሕይወት ሁሉ በእውነት ላይ ተመሥርቶአልና ከእምነት በሚገኝ ጽድቅ ለሚኖሩ ክርስቲያኖች መሐላ አያስፈልጋቸውም። በክርስቲያኖች ዘንድ ምንጊዜም ቢሆን የሆነው ነው። ያልሆነው ደግሞ አይደለም። ስለሆነም ንግግራቸውና ተግባራቸው ሁሉ እውነት ነው።

እንዳንደች ያለ መሐላ እውነትን መግለጽና ሕግን መጠበቅ ያስቸግራል ይላሉ። ነገር ግን እንዲያውም በተቃራኒው መሐላ ካልተወገደ በሐሰት መማልንና መዋሸትን ማስወገድ ያስቸግራል። በሐሰት የማይመሰክርና የማይዋሸ ሰው መሐላ አያስፈልገውም። የሚምሉና የሚገዙቱ ሰዎች ብዙ ጊዜ መዋሸት የለመዱ ሰዎች ናቸው። ስለዚህም ነው ጠቢቡ፡- «ልጄ ለአፍህ መሐላን አታስተምረው። በእርሱ ውስጥ ብዙ ክፉ ነገር አለና» ያለው። ሲራ. 23፥9።

ብዙ መናገር የለመደበት ሰው ነገር ከማብዛት የተነሳ ተገቢ ያልሆኑ ነገሮችንም አብሮ የመናገር ልምዱ እንደሚጨምር ሁሉ ለእውነት ብሎ መማል የለመደ ሰውም ተገቢ ባልሆነውም ጊዜ ሁሉ መማል ይለምድበታል። ጠቢቡ እንደሚለው፡- «የማለኛ ሰው ኃጢአቱ ብዙ ነው» ሲራ. 23፥11። ስለዚህ ሁል ጊዜም ሆነ አንዳንድ ጊዜ የሚምል ዞሮ ዞሮ ተገቢ አይደለም። በመማል ምን ጥቅም ይገኛል? ሌላው የሚገኝ እውነትን ብቻ እንደምትናገር የሚያገኝ ከሆነ እንድትምልስ ይፈታል። አይፈልግም ነበር። ነገር ግን ሐሰትን ልትናገር እንደምትችል የሚያውቅ ከሆነ እንድትምልስ ይፈታል። ስለዚህ መሐላን የሚያመጣው በእውነት አለመጻፍት ነው። ንግግሩ ሕይወቱ ሁሉ እውነት ከሆነ የመሐላ አስፈላጊነት አይኖርም።

በምንም ሁኔታ ሐሰትን መናገር ያልተፈቀደን እና ቃላችን ራሱ እንደ መሐላ ሆኖ እስኪታመን ድረስ እውነተኛና ተአማኒ መሆን ያለበት ሲሆን መሐላ እንዴት ያስፈልጋል?

ስለዚህም ጌታችን በሐሰት መማልን ብቻ ሳይሆን መሐላን ፈጽሞ ከለክለ። ይህም፡- በቃላችን ሁሉ እውነተኛችን ልንሆን ሲገባን ስንምል ብቻ እውነቱን የምንናገር፣ በማንምልበት ጊዜ ግን መዋሸት ያን ያህል ያልተከለከለና የማይገባ እንዳልሆነ እንዳናሰብ ነው። ስለሆነም ጌታችን በመሐላችንና በማንኛውም ተራ ንግግራችን መካካል ልዩነት እንዲኖር አይፈልግም። በመሐላ ውስጥ ኢተአማኒነት መኖር እንደሌለበት ሁሉ በሌላው ቃላችንም ሐሰት ሊኖር አይገባውም። ስለዚህ እውነቱን የሚናገር ሰው ነገሩ ሁሉ እንደ መሐላ ነው። እውነትን መናገር ደግሞ የሰው ሁሉ ግዴታ

በመሆኑ ሌላ ድጋፍና አስረጅ ለመሆን መሐላ አያስፈልገም። ነገር ግን ሐሰትን ለመናገር የደፈረና ኅሊናውን ያዋረደ ሰው ሲምልም በሐሰት የማይምልበት ምክንያት አይኖርም። ስለዚህ ህዋናውና መሠረታዊው ነገር ሐሰትን ከመናገር መራቅ ነው። እንግዲህ እውነትን ብቻ የሚናገር ሰው ነገሩ ሁሉ በመሐላ ከተደገፈ ነገር ይልቅ ይበልጥ ተአማኒ ነው። እውነትንና ሐሰትን እየደባለቀ የሚናገር ግን ቢምልና ቢገዛትም ጥርጣሬን ይቀንስ እንደ ሆነ እንጂ አያጠፋም። ነቢዩ «መሐሰት ርእሰ አመፅ-ሐሰት የዓመፅ ሁሉ ራስ ነው» ያለውን ታላቁን ኃጢአት ሐሰትን ካልተጻዩ ያንን ሐሰት እውነት ለማስመሰል ከመማል ወደ ኋላ ይላል ብሎ ማሰብ ራስን ማታለል ነው። ነገር ግን ከመማል የሚታቀብ ከሆነ ከሐሰትና ከማይገባ ነገር ራሱን ያርቃል።

ከዘመነ ለራት ማለትም የጽሑፍ ሕግ በሙሴ አማካይነት ከመሰጠቱ በፊት በነበሩት አበው ዘመን መሐላ አልነበረም። በአብርሃም ዘመን ብዙ ቃል ኪዳን ተደረገ። መሥዋዕት ተሠዋ፤ ሆኖም ግን መሐላ የጽሑፍ አልነበረም። ነገር ግን ከፋት እየበዛ፣ ነገሮች እየተደባለቁ፣ አምልኮ ጣዖት እየተሰፋፋ በአጠቃላይ ሰዎች ለመታመን ብቁ አልሆነ እያሉ ሲመጡ ለነገራቸው አላማኝ ዋስ ወይም ማስረጃ ይሆናቸው ዘንድ እግዚአብሔርን እንደ ምስክር መጥራት ጀመሩ። መሐላ የሚመጣው የሰዎች እውነተኛነት ሊታመን የማይችል ሲሆን ነውና። ስለሆነም በመሐላ ውስጥ የሚምለው ሰው ኢተአማኒ ነው ማለት ነው። ይኸውም እግዚአብሔርን እንደ መያዣ እስኪጠራ ድረስ ሊታመን የማይቻል ሰው ነው ማለት ነው። መሐላ የሚያስምለው ሌላው ወገንም ሰውን ወይም ሌላ ነገርን ሳይሆን እግዚአብሔርን እንደ መያዣ እንዲጠራለት መፈለጉ ተገቢ አይደለም። ዓመድና ትቢያ የሆነ ሰው እግዚአብሔርን እንደ መያዣ መጠየቅ ሌላውንም ሰው (የሚምለውን) እንዲህ እንዲያደርግ ማስገደድ እግዚአብሔርን እንደ መናቅና ማቃለል ነው። ስለዚህም እንዲሁም በሚያስገድደው ሰው ላይ ፍጹም ውና ቅጣቱ የበለጠ ይሆናል። ማንም ሳይጠይቀው የሚምልም እንዲሁ ነው። «አንዳንድ የማይታወቁ ጉዳዮች አሉ ስለዚህ የእነዚህን እውነተኛነት ለማወቅ መሐላ ያስፈልጋል» የሚል ይኖራል። የማይታወቅ ጉዳይ ላይ ይህንን በሚገባ በመረዳት በጥንቃቄና በአግባቡ ማድረግ ነው። ነገር ግን በግዴል ሽነት ካደረግኸው የሚመጣውን እንደ ቅጣት ተቀበለው ትምህርትም ታገኝ በታለህ። የክርስቶስን ሕግ ከማፍረስ ኪሳራ ቢያመጣም ይህንን መቀበል ይሻላል።

«ካልማልኩኝ በስተቀር ሰዎች አያምኑኝም» የሚሉ ሰዎች አሉ። ነገር ግን እንዲህ ሳትሆን ማለትም ለሰው ሁሉ እንደማትምል አቋም ግልጽና ቁርጥ ያለ ቢሆንኝ ኖሮ ሺ ጊዜ ከሚምሉና ከሚገዙ ሰዎች ይልቅ ራስህን በማንቀሳቀስ ብቻ እንኳ ትታመን ነበር። ከሚምልና ከማይምል ሰው እስኪ የት ኛው ተአማኒ ነው? ማንም ሰው እንድትምል የሚያስገድድ ቢሆን «ክርስቶስ ተናግሯል። ስለዚህ ህም አልምልም» ማለት ይገባል።

ታላቁ አባት ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ በየገቢያውና በየቦታው ሁሉ ለትንሹም ለትልቁም ነገር ስመ እግዚአብሔርን እየጠሩ ለሚምሉ ሰዎች ይህን ልማዳቸውን በተመለከተ ካስተማረው ውስጥ የሐዋርያት ሥራን በተረገሙበት ድርሰት ውስጥ የሚከተለውን ብሏል፡- «ለዐሥር ምናን ስትሉ ትምላሳችሁ። እግዚአብሔር ዕለቱን መብረቅ ከሰማይ አውርዶ ስላጠፋችሁ። ትንሽ አትክልቶችን፣ ጥንድ ጫማዎችን፣ ትንሽ ገንዘብና የመሳሰሉ ቁሳቁሶችን ለማግኘት ስትሉ ብቻ እግዚአብሔርን ምስክር ትጠራላችሁ። ስላልተቀጣን ያልበደልን አይምሰለን። ይህ የእርሱ ቸርነት እንጂ የእኛ ጽድቅ አይደለምና። መሐላው በራሱ ላይ፣ በልጅህ ላይ ቢሆን፣ «ራሴን ያጥፋኝ» ወይም «ዐይኔ ይታወር» ማለት ትደፍራለህ? እግዚአብሔር ከአንተ ዐይንና ሕይወት ያስሳ ነገር ነውን? ክርስቶስ በራሳችን እንኳ እንዳንምል ቢያዘን እኛ ግን በሆነ ባልሆነው ስሙን በመጥራት ለእርሱ ክብር አንቆረቆርም። እግዚአብሔር በምን ዓይነት አንደበት ሊጠራ እንደሚገባው የክብሩን መጠን አታውቅም? ከስም ሁሉ በላይ የከበረውንና ቅዱስ የሆነውን ስሙን፣ አጋንንት ስምተው የሚንቀጠቀጡለትን እኛ እንዳገኘን እንጠራለን። በዚህ መጥፎ ልማድ ቅዱስ ስሙ ተራ እስከ መምሰል ደርሷል። አንድ ሰው በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመስቀል እንዲምል ቢደረግ መሐላው ከባድና አስፈሪ እንደ ሆነ ያስባል። ለምን እንዲህ ሆነ ታላቁንና ገናናውን የእግዚአብሔርን ስም እንዲሁ እንዳገኘን መጥራት ስለለመደብን ቤተ መቅደስንና መስቀልን ግን እንደዚህ ስላልተለመደ ነው። የእግዚአብሔር ስም ሲጠራ ልንፈራና ልንቀጠቀጥ አይገባንም?...Homillies of St. John Chrysostom on the Acts of the Apostles, Homily x. /ትርጉም- ከጽሑፉ አቅራቢ ገጽ 62/

በመሐላ ምክንያት ችግር ውስጥ የገቡ ሰዎች

1. ሄሮድስ፡- «ከሴቶች ከተወለዱት መካከል የሚበልጠው የለም» ተብሎ የተነገረለትን መጥምቀ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስን እስከ መግደል የደረሰው ስለመሐላው ሲል ነው። የሄሮ ድያዳ ልጅ በተወለደበት ቀን ባደረገው ግብር ላይ ዘፍና ደስ ስላሰኘችው «የምትወጅውን ሁሉ ለምኒኝ። እስጥሻ ለሁ የመንግሥቱ እኩሌታ እንኳ ቢሆን የምትለምኒውን

ሁሉ እስጥሻለሁ» ብሎ ማለት። እርሷም ይህንን በመሐላ የተደገፈ ተስፋ ይዛ እናቷን «ምን ልለምነው?» ባለቻት ጊዜ የመጥምቀን የዮሐንስን ራስ እንድትለምን ነገረቻት። እርሷም እንደ ተላከች ለንጉሡ ነገረች። «የመጥምቀ የዮሐንስን ራስ በወጭት አሁን ልትሰጠኝ እወዳለሁ» ብላ ለመነኘት። ንጉሡም በነገሩ እጅግ ቢያዘንም በመሐላ ቃል የገባውን ነገር መከልከል አልፈለገም። «ስለ መሐላው፣ ከእርሱም ጋር ስለ ተቀመጡት ሊነሳት አልወደደም» ይላል። ማር. 6፥26። ወዲያው ባለወግ ንጉሡ ልኮ የክርስቶስን መንገድ ጠራጊ፣ የታላቁን ነቢይና ሐዋርያ ራስ በወገኒ አስቆረጠ። ለዚህ ዓይነት ከባድ ወንጀል የተዳረገው በመሐላ በመታሰሩ ነው። በርግጥ ይህን ዓይነት አሰቃቂ ግፍ ከመፈጸም መሐላውን ሺ ጊዜ ቢያፈርስ በተሻለው ነበር። ሆኖም ግን በግብዝነት የራሱን መሐላ ለመጠበቅና ይህን መሐላዬን ባፈርስ ከእኔ ጋር ያሉት ይታዘቡኛል በሚል ከንቱ ሃሳብ ይህንን የመሐላ በደል ፈጽሞአል። ከጥንቱ ራሱን በመሐላ ባደርሰ ሮሮ ወደዚህ ሁሉ ባልደረሰ ነበር።

2. የገባዎን ሀገር ሰዎች በተገኙ ኩል ከሩቅ ሀገር የመጡ ለማስመሰል አሮጌ ዓይነትና ያረጅና የተቀደደ የጠጅ አቀማጸ በአሁንቻቸው ላይ ጭነው፣ ያረጅና የተሰፋ ጫማ በእግራቸው አድርገው አሮጌ ልብስ ለብሰው የደረቀና የሻገተ እንጅራ ስንቅ ይዘው አያሱ ከሕዝብ እስራኤል ጋር ወደ ሰፈረበት ወደ ጌልጌላ ሂደው ለእርሱና ለእስራኤል ሰዎች «ከሩቅ አገር ወጥተናል አሁንም ከእኛ ጋር ኪዳን አድርጉ» አሏቸው። ይህንን ያደረጉት እስራኤላውያን በአምላካቸው በእግዚአብሔር ኃይል በኃያላን ነገሥታት ላይ ያገኙትን ድል ስለ ሰሙ እነርሱ ከዚህ ይድኑ ዘንድ ነው። ገባዎናውያን የሰንቃቸውን መድረቅና መሻገት፣ የልብሳቸውን ማርጀት በማሳየት «ከሩቅ አገር የመጣን ነን» ሲሏቸው አይሉ ሱና እስራኤላውያን አመቸው። «አይሉ ሱም ከእነርሱ ጋር ሰላም አደረገ፣ በሕይወት እንዲተዋቸውም ከእነርሱ ጋር ቃል ኪዳን አደረገ፤ የማሳበሩም አለቆች ማሉላቸው።» አይሉ.9፥15። ነገር ግን ከማሉላቸውና ቃል ኪዳን ከገቡላቸው ከሦስት ቀን በኋላ በቅርብ ቦታ የሚኖሩ ጌራቤቶቻቸው እንደ ሆኑ ሰሙ።

3. ዐሥራ አንዱ የእስራኤል ነገድ ከብንያም ነገድ ጋር ተዋግተው ከተማቸውን አጥፍተው በተመለሱ ጊዜ «ከእኛ ማንም ሰው ልጁን ለብንያም ልጆች አያጋባ» ብለው ተማምለው ነበር። ነገር ግን ከጦርነቱ የተረፉት ጥቂት የብንያም ነገድ ሰዎች ሚስቶችን ሊያገኙ ባለመቻላቸው እንደገና ራሳቸው ተመልሰው ተጨነቁ። «የእስራኤልም ልጆች

ወደ ገጽ ፴፪ ዞሯል

ሐመር- ሐምሌ/ነሐሴ ፲፱፻፺፮ ዓ.ም.

የሥርዓት መፈጸሚያ መጻሕፍት በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፈ ክርስትና

ከዚህ በፊት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ለምእመናን የምትፈጽማቸው ምሥጢራት በየትም ቦታ አንድ ዓይነት እንዲሆኑ በመንፈስ ቅዱስ ገላጭነት አበው መምህራን ስለ ጻፏቸው የሥርዓት መፈጸሚያ መጻሕፍት ባሕርያት በመጠኑ ዳስሰናል። ከዚያም ከእነዚህ መጻሕፍት አንዱ የሆነውንና በ15ኛው መ/ከ/ዘ የደብረ ሊባኖስ ዕጩጌ በነበሩት አባ ፊልጶስ በተባሉ አባት እንደ ተዘጋጀ የሚነገርለትን መጽሐፈ ቄደርን አስተዋውቀናል። በዚህኛው እትም ደግሞ መጽሐፈ ክርስትና የተባለውን መጽሐፍ እናስተዋውቃለን።

አባታችን አዳም የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ስላፈረሰ በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍሱ፤ በርደተ መቃብር ርደተ ገሃነም /በመቃብር መውረድ ላይ ወደ ገሃነም መውረድ/ ተፈረደበት። ይህም ኩነኔ በልጆቹ ሁሉ ላይ አለፈ። ሮሜ.5÷15-25። ስለዚህ ሰው ሁሉ ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ ወደ መንግሥተ ሰማያት መግባት የማይቻል ስለሆነ ከውኃና ከመንፈስ ቅዱስ መወለድ ግድ አስፈለገ። ዮሐ.3÷5።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ልጆች በውኃና በመንፈስ ቅዱስ ተጠምቀን ከእግዚአብሔር የጸጋ ልጅነትን እንድናገኝ ምሥጢረ ጥምቀትን ባርኮ የሰጠን መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ሆነ ታምናለን፤ ታስተምራለን። የዘካርያስ ልጅ ዮሐንስ ለንስሐ የሚያበቃ ጥምቀት እያጠመቀ በነበረበት ወቅት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ዮርዳኖስ ወንዝ መጥቶ በትሕትና በተጠመቀ ጊዜ አብ «የምወደው ልጄ ይህ ነው» ብሎ መንፈስ ቅዱስም በርግብ አምሳል ወርዶ በራሱ ላይ ረቦ የባሕርይ አምላክነቱን መሰክረለት። ማቴ.3÷13-17።

በዚህ ዓይነት ጌታችን ራሱ በመፈጸም አርአያ ከሆነን በኋላ ደቀ መዛሙርቱ አሕዛብን ሁሉ እያስተማሩ እንዲያጠምቁቸውና የእርሱ ቤተሰቦች እንዲያደርጓቸው አዝዟል። ማቴ.28÷19። በጣዕም ስብከታቸው አማካይነት በክርስቶስ የባሕርይ አምላክነት አምኖ የተጠመቀ እንደሚድን፤ አምኖ ያልተጠመቀው ደግሞ እንደ ሚፈረድበት ተናግሯል። ማር.16÷16። ይህን አምላካዊ ትእዛዝ የተቀበሉት ደቀ መዛሙርተም በሁሉም የዓለም አቅጣጫ

ተበትነው አስተምረዋል። ሐዋ.2÷38፤ 10 ÷ 48 ፤ 22 ÷ 16 ፤ ሮሜ.6÷3፤1ቆሮ.12÷12፤ 1ኢጥ.3÷21።

ሐዋርያዊት ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችንም ይህን ትእዛዝ ተቀብላ የሐዋርያትን ሥልጣን በያዙ ካህናት ልጆቿ አማካይነት ምእመናንን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እያጠመቀች ሕዝብ እግዚአብሔርን ታበዛለች፤ መንግሥቱንም ታስፋፋለች። «ከሥጋ የተወለደ ሥጋ ነው፤ ከመንፈስ የተወለደ ግን መንፈስ ነው» እንዲል /ዮሐ.3÷6/ በሥርዓተ ጥምቀት ከእግዚአብሔር በጸጋ እንዲወለዱ ታደርጋለች። ለዚህም ቀሳውስት ውኃውን በብርት አድርገው ሥርዓቱን አድርሰው ሲባርኩት ጌታችን ተሰቅሎ ሳለ አንድ ወታደር «በሕይወቱ ነውን? ወይስ ሞተ?» ብሎ ጌቱን በወጋው ጊዜ ከጌቱ የወጣውን ውኃ ይሆናል ብላ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በጽኑነት ታምናለች። ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ይህን ረቂቅ ምሥጢር የምትፈጽምበት የጸሎትና የሥርዓት መጽሐፍ መጽሐፈ ክርስትና ይባላል። ይህ የሥርዓት መፈጸሚያ መጽሐፍ በ14 ኛው መቶ ክፍለ ዘመን ከግሪክ ቋንቋ ወደ ግእዝ እንደ ተተረጎመ ይነገራል። በዚህ እትም የዚህን መጽሐፍ ይዘት ጠቅለል አድርገን እናቀርባለን።

መጽሐፉ ካህኑ ሥርዓቱን በሚፈጽምበት ጊዜ ሊከተላቸው የሚገቡትን ሂደቶች በቅድም ተከተል ያቀርባል። በዚህም መሠረት ሥርዓተ ጥምቀቱን ሲጀምር ለሥርዓቱ የተመረጡትን የመዝሙራ ጳዊት ክፍሎችና ጸሎተ አኩቴት እየጸለየ ማጥመቂያ ቤቱን በዕጣን ካጠነ በኋላ የተጠማቂዎችን ስም ይመረምራል። የተጠማቂውን ስም ክርስትና ቤተ ሰቦቹ ካመጡ የእነርሱን፤ ካላመጡ ደግሞ ራሱ

ይሰይማል ማለት ነው። ለከበረች ጥምቀት ዝግጁዎች ይሆኑ ዘንድ ስለ እነርሱ ይጻፋል። ይህንን ካለ በኋላም ዲያቆኑ በሥርዓተ ጥምቀቱ ሊሳተፉ በጥምቀት ቤቱ ለተሰበሰቡት «ጸልዩ» ይላል በዜማ። በዚህ ጊዜ ካህኑ ስለ ሚጠመቁት ሰዎች ያቋረጠውን ጸሎት ይፈጽምና ተጠማቂዎቹ በሚቀቡት የዘይት ቅብጦት ላይ ይጻፋል። ከዚያም የተጠማቂዎቹን ደረቶቻቸውን፤ ፊታቸውን፤ ትከሻቸውን፤ የእጆቻቸውን መሐል፤ ውጭና ውስጥ እንዲሁም ጀርባቸውን «የእግዚአብሔር ማደሪያ በምትሆን በከበረች በአንዲት ቤተ ክርስቲያን ስም እቀባዋለሁ» እያለ በዘይቱ ይቀባቸዋል።

ከዚያ በመቀጠል ተጠማቂዎቹ «በሕይወታቸው ዘመን ሁሉ ለጣዖት መስገድንም ሁሉ ይክዱ ዘንድ እንለምንሃለን፤ በልባቸው ጉልበት ይሰግዱልሃል፤ እንሰግድልሃለን፤ ሰማያዊት መወለድን ሰጥተሃቸው በመንፈስ ቅዱስ አውነተኛ ልጆች ይሆኑ ዘንድ እንማግሳለን ወዘተ.» ሲል የተጠማቂዎቹን ጉልበት እያጠፈ ልዩ ልዩ ጸሎቶችን ይጻፋል። ዲያቆኑም በመካከል እያገባ «ጸልዩ» እያለ ያውጃል። ከዚያ በኋላ በተጠማቂዎቹ ላይ እጁን ጭኖ ተጠማቂዎቹ ከአጋንንት ክርኩሶትም ሁሉ ነጻ የወጡ ይሆኑ ዘንድ ጸሎት ካደረገ በኋላ ፊታቸውን ወደ ምዕራብ መልሶ የተጠማቂዎችን ልብስ ያወልቃል። የቀኝ እጃቸውን አንሥቶም ወደ ምዕራብ መልሶ የተጠማቂዎችን ልብስ ያወልቃል። የቀኝ እጃቸውን አንሥቶም ወደ ምዕራብ እንዲመለከቱ ያደርግና አካለ መጠን የደረሱ ከሆኑ ራሳቸው እንደ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት በ40ና በ80 ቀናቸው የሚጠመቁ ሕፃናት ከሆኑ ደግሞ በሚሞሱአቸው /ክርስትና በሚያነሡአቸው/ አማካይነት የሚከተለውን እንዲሉ ያደርጋቸዋል።

«ሰይጣንን ክጀሃለሁ፤ የረከሰ ሥራህንም ሁሉ አጋንንትህንም ሁሉ ክፉዎችን ሠራዊትህንም ሁሉ፤ መልእክተኞችህንም ሥርዓትህንም ሁሉ፤ መንጋዎችህንም ሁሉ፤ አሸክላህንም ጸብህንም ሽንገላህንም ሁሉ ክጀሐለሁ»

ቀጥሎም ፊታቸውን ወደ ምሥራቅ መልሶ እጃቸውን እንደ ቅድመ-እንዲያነሡ አድርጎ የሚከተለውን እንዲሉ ያደርጋቸዋል።

«ወልድ ዋሕድ አምላኬ ክርስቶስ በአንተ አምኛለሁ። መድኃኒታችን የሚሆን ሕግህንም መላክ ከትህንም የዘላለም ሕይወት የሚሰጥ ሥራህንና ሕግህንም ሁሉ

ሐመር- ሐምሌ/ነሐሴ ፲፱፻፺፯ ዓ.ም.

አምናለሁ።»

ከዚህ በኋላ ጸሎተ ሃይማኖትንና አቡነ ዘበሰማያትን ብሎ በቅደም ተከተል መዝ.50÷1-19፤ መዝ.68÷1-36፤ መዝ.113÷1-18፤ ቲቶ.3÷1-15፤ 1ኛዮሐ.5-12፤ ሐዋ.8÷26-40 ያሉትን የመጽሐፍ ቅዱስ ምንጣባት ካነበበ በኋላ የኪዳን ጸሎት እስከ መጨረሻው ያደርሳል። ከዚያም ዲያቆኑ መዝ.31÷1-3፤ ወይም መዝ.33÷5-7ና ወይም መዝ.50÷13-15 ያሉትን ይሰብክና ካህኑ በዮሐ.3÷1-20 ያለውን የወንጌል ክፍል ያነባል። ከዚህ ቀጥሎ ካህኑ «በእንተ ሰላም»ና «በእንተ ማኅበርን» የሚባሉትን «ከዱያን እስከ ንዑስ ክርስቲያን» ያሉ የጸሎተ ቅዳሴ ክፍሎችን ይጻፋል። ስማቸውን ስለ ሰጡም ሰዎች እጁን ጭኖ ይጻፋላቸዋል።

ከዚህ በኋላ ያለው የጸሎት ክፍል በውኃው ላይ የሚፈጸመው ነው። ካህኑ የተቀደሰውን ዘይት አንጎቶ ሦስት ጊዜ በመስቀል አምላል እያደረገ «ቡናክ እግዚአብሔር አብ አሜን። ቡናክ ወልድ ዋሕድ እግዚእን ኢየሱስ ክርስቶስ አሜን። ወቡናክ መንፈስ ቅዱስ ጳውሎስ ለሰላም አሜን» እያለ ውኃውን ይባርካል። ከዚያም «ሰማይን የፈጠረህ ሁሉንም ያደረግህ ቅዱስ ወደሚሆን ኃይልህ እንጮኻለን...» ብሎ ከጸለየ በኋላ በውኃው ሦስት ጊዜ እፍ ይልበታል።

ካህኑ ውኃውና ዘይቱ ለአዲስ መወለድና ለዘላለም ሕይወት ይሆኑ ዘንድ ጸልዮ ሲጨርስ ዲያቆኑ በዜማ «ሰዎች ሆይ ቁሙ፤ ወደ ምሥራቅ ተመልስቱ ፣ አድምጡም» ብሎ ያውጃል። ምእመናኑም ተነሥተው «ምሕረት ወሰላም ወጥምቀት ቅድስት፣ ምሕረትና ሰላም ቅድስት ጥምቀትም ናት» ይላሉ። ከዚያም ካህኑ ይጻፋል። ሕዝቡም «ቅዱስ፣ ቅዱስ ፣ ቅዱስ እግዚአብሔር ፍጹም አሸናፊ የምስጋናህ ቅድስና በሰማይ በምድር የመላ ነው» እያሉ እግዚአብሔርን ያመሰግናሉ። በዚህ ዓይነት ሁሉም የሚገባቸውን ጸሎት ካደረሱ በኋላ ካህኑ ከሚሮኑ በውኃው ላይ ሦስት ጊዜ ይጨምርና በመስቀል አሐዱ አብ ቅዱስ አሐዱ ወልድ ቅዱስ አሐዱ ውእቱ መንፈስ ቅዱስ ብሎ ይባርክዋል። ከዚህ በኋላ እግዚአብሔር ሥርዓቱ ይፈጸም ዘንድ ስለ ፈቀደ ካህኑ መዝ.150÷1-6 ባለው የነቢዩ ዳዊት የምስጋና መዝሙር ያመሰግናል።

የምስጋና መዝሙሩ እንደ ተጠናቀቀ በመስቀሉ የመጠመቂያውን

ውኃ ያማስለዋል። ቀጥሎም ተጠማቂው ሕፃን ከሆነ ዲያቆኑ፤ ዐዋቂ ከሆነ ግን ራሱ በአራቱ ማዕዘን ወደ ውኃው ይሰግዳል። ከዚያ ቄሱ ተቀብሎ ስመ ጥምቀቱን እየጠራ ሦስት ጊዜ «እገሌ በአብ ስም፣ በወልድ ስም፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጠምቅሃለሁ» እያለ ሦስት ጊዜ ብቅ ጥልቅ እያደረገ ያጠምቀዋል። ተጠማቂውም /ሕፃን ከሆነ በአንሺው አማካይነት/ «አሜን» ይላል። ከዚህም በኋላ ካህኑ በተጠማቂው መንፈስ ቅዱስን ተቀበል ብሎ እፍ ይልበታል። ከዚያም ካህኑ መስቀሉን ከውኃው አንጎቶ ያጥበዋል። እጁንም ይታጠባል።

ተጠማቂዎቹ ከተጠመቁ በኋላ ካህኑ ሚሮን ከመቀባቱ ማሕተም ከማተሙ በፊት በተጠመቁት ላይ እጁን ጭኖ በመጸለይ እግዚአብሔርን ያመሰግናል። ከዚያም ካህኑ የተጠማቂዎቹን ፊት፣ ዐይኖች፣ አፍንጫ፣ አፍ፣ ጆሮ፣ የእጅ ማዕከላዊና ውጭ፣ ደረት፣ ልብ፣ ጉልበት፣ ጭን፣ አግሮች፣ ብልቶች፣ የትከሻ መካከልና ፊት በመስቀል ምልክት እያደረገ ለየሰውነት ክፍሉ የሚገባውን ዐዋጅ እየነገረ በሚሮን ይቀባዋል። ተጠማቂውም በየዐዋጁ «አሜን» ይላል። ከዚያም ካህኑ በተጠማቂው ላይ እጁን ጭኖ ይጻፋል። በመጨረሻም «ለእሊህ ለባሮችህ ቅዱስ ሥጋህንና ክቡር ደምህን ይቀበሉ ዘንድ ስጣቸው» ብሎ ትእዛዙን ነግሯቸውና ባርካቸው «በሰላም ሂዱ» ብሎ የሰናብታቸዋል። ተጠማቂዎችም ከጥምቀት ቤቱ ወጥተው ወደ ቤተ መቅደስ በመሄድ ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን ይቀበላሉ። ይህ በአንድ ቀን ተጠምቆ ወዲያው መቀረብ ዛሬ በቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን በስፋት ሲፈጸም የሚታይ ነው። ወደ ፊት እትም ደግሞ በሌላ የሥርዓት መፈጸሚያ መጽሐፍ እንገናኛለን። ቸር ይግጠማን።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

አቡነ ጎርጎርዮስ አጸደ ሕፃናት እና አንደኛ ደረጃ ት/ቤት ከነርሰሪ እስከ ሦስተኛ ክፍል ምዝገባ ጀመረ !!

ባሉን ጥቂት ቦታዎች ቀድመው ይመዝገቡ

ስልክ 51-37-42/51-06-59

መሐላ ከገጽ ፴፪ የዞረ

ስለ ወን ድግግታቸው ስለ ብንያም ልጆች ተጸጸተው ዛሬ ከእስራኤል አንዱ ነገድ ጠፍቶአል። እኛ ልጆቻችንን እንዳን ድርሳቸው በእግዚአብሔር ምላናልና የተረፉት ሚስቶች እንዲያገኙ ምን እናድርግ? አሉ።" መላ. 21÷6-7። ከዚያም ይህን ሁኔታ ለመፍታት ሌሎች በኢየሱስ ዘገለገድ ያሉ ሰዎችን በሰይፍ ወደ መግደልና ወደ ሌሎች አስቸጋሪ ነገሮች ውስጥ እስከ ለመግባት ደርሰዋል።

4. በሰላም መሪነት እስራኤላው ያን ከፍልስጥኤማውያን ጋር ሱዋኑ ላለ ሳያል "ጠላቶቼን እስክበቀል እስከ ማታ ድረስ መብል የሚበላ ሰው ርጉም ይሁን።" ብሎ ሕዝቡን አማላቸው። ነገር ግን ሕዝቡ ሁሉ መብል አልቀመሱም ነበር። ሕዝቡ ወደ ዱር በገባ ጊዜ የሚፈልስ ማር ነበር፤ ሆኖም ግን መሐላውን ስለ ፈሩ ማንም ከዚያ ማር አል ቀመሱም። የናታን ግን አባቱ ሳያል/ ሕዝቡን ባማለ ጊዜ አልሰማም ነበርና ከዚያ ማር ወለላ በላ፣ ዐይኑም በራ። ከሕዝቡም አንዱ አባትህ ዛሬ መብል የሚበላ ሰው ርጉም የሁን ብሎ ሕዝቡን መሐላ አምሎአቸዋል" አለው። ሕዝቡ ግን ደከሙ። የናታንም "አባቱ ምድሪ ራቱን አስቸረ፤ ከዚህ ማር ጥቂት ብቀምስ ዓይኔ እንደ በራ እዩ። ይልቅስ ሕዝቡ ካገኙት ከጠላቶቻቸው ምርኮ በልተው ቢሆኑ የፍልስጥኤማውያን መመታት ይበልጥ አልነበረም? አሉ።" 1ኛሙ. 14÷24-30። በዚህ መሐላ መፍረስ ምክንያት ያት ሳያል «ፍልስ ጥኢማውያንን ልከተልን? በእስራኤልስ እጅ አሳልፈህ ትሰጣቸዋለህን? " ብሎ እግዚአብሔርን ሲጠይቅ በዚያን ቀን አልመለሰለትም። የዚህንም ምክንያት ማለትም በማን ኃጢአት እንዳልመ ሰለለት ለማወቅ ሕዝቡን ሰብስቦ ሲያጣራ በመጨረሻ ጥፋቱ የልጁም የናታን መሆኑ ታወቀ። የናታንም ያደረገውን ተናገረ፣ ሳያልም። - እግዚአብሔር እንዲህ ያደርግብኝ እንዲህም ይጨምርብኝ፤ የናታን ሆይ፣ ፈጽመህ ትሞታለህ" አለ። ነገር ግን ሕዝቡ ሳያልን። - "በውኑ በእስራኤል ዘንድ ታላቅ መድኃኒት ያደረገ የናታን ይሞታልን? ይህ አይሁን፤ ዛሬ ከእግዚአብሔር ጋር አድርጎአልና ሕያው ከእግዚአብሔርን ከራሱ ጠጉር አንዲት በምድር ላይ አትወድቅም አሉት። ሕዝቡም እንደ ይሞት የናታንን አዳነው።" 1ኛሙ. 14÷43-45። ይህ ሁሉ በሰላም ላይ የደረሰበት ስለ መሐላው ነው።

እነዚህ ሁሉ ከላይ የተገለጹት ራሳቸውን ለፈተናና ለችግር ያጋለጡት በመሐላ የተነሣ ነው። በአጠቃላይ መሐላ የሰ ይጣን ወጥመድ ነው። ስለሆነም ራሳችንን ከዚህ የሰይጣን ወጥመድ እናርቅ። «ምንም ፈጽሞ አትማሉ» ያለውን የጌታችንን ትእዛዝ እንፍራ፣ እናክብር። ሕይወታችንን ንግግራችን ሁሉ እውነት ይሁን። ከእውነተኛነታችን የተነሣ ነገራችን ሁሉ የማይጠረጠርና ተአማኒ ይሁን የእግዚአብሔርን ስም በከንቱ አንጥራ። በምንም ሁኔታ ቢሆን በስሙ አንማል። በእመቤታችን በቅድስት ድንግል ማርያም በቅዱሳን በመላእክት፣ በሰማዕታትና በጸድቃን ስም በማንም ቢሆን አንማል። ራሳችንን ከመሐላ ልማድ ነጻ እና ወጣ። ይህን ለማድረግ እንድንችል የእግዚአብሔር ቸርነት፣ የእመቤታችን አማላጅ ነት፣ የቅዱሳን በረከት ከሁላችን ጋር ይሁን። አሜን።

«ናሁ አነ ምስሌክሙ በኩሉ መዋዕል እስከ ኅልቀተ ዓለም»

እነሆ፡- «እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ። ይላል የእግዚአብሔር ቃል፤ / ማቴ.28፡20/።

ይኸውና ከሚያዝያ 23 ቀን 1997 ዓ.ም ጀምሮ ታላቁን የክርስትና በዐላችንን በዐለ ትንሣኤውን፤ በዐለ ፋሲካውን በማክበር ላይ እንገኛለን፤

በሃይማኖት ትምህርታችን ተስፋ አድርገን የምንኖረው ትንሣኤ ሙታን መኖሩን ነው፤ «ወንሴ፣ ትንሣኤ ሙታን፤ ወሕይወተ ዘይመጽእ ለዓለም ዓለም፤ የሙታንን መነሣት ተስፋ እናደርጋለን፤ የሚመጣውንም ሕይወት ለዘለዓለም» ይላል የሃይማኖት ምስክርነት መጽሐፋችን።

ሰው ሁሉ ከመንፈሳዊ ሕይወቱ አንጻር፤ የእርሱንም ሆነ፤ የዚህን ዓለም ክንቲነት ሊገነዘብ የሚችለው፤ ራሱን ክዶ መስቀለ ክርስቶስን ተሸክሞ የምሥጢረ ትንሣኤ ሙታንን ትምህርተ ሃይማኖት የማወቁ ብቃትና ችሎታ ሲኖረው ብቻ ነው።

በዐለ ስቅለቱ፤ በዐለ ትንሣኤውን በማስከተሉ የድል፤ የምሥራች፤ የድኅነት በዐለ መሆኑ ተረጋገጠ፤ ከሞት በኋላ ትንሣኤ ያለ፤ የሚኖር መሆኑንም የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ ያስተምረናል።

ከዚህም የተነሣ «ንዜኑ ሞተክ እግዚአ ወትንሣኤክ ቅድስተ፤ ነአ ምን ዕርገተክ ወዳግሙ ምጽአተክ፤ አቤቱ ፥ ሞትህንና ትንሣኤህን እና ምናለን፤ ወደ ሰማይ ማረጋገጥና ይህንም ዓለም ለማሳለፍ እንደገና መምጣትህን እናምናለን» በማለት በጸሎተ ቅዳሴያችን እግዚአብሔር አምላካችንን እናመሰግናለን።

ስለ ፋሲካ በዐለ አከባበር በምናስብበት ጊዜ፤ እስራኤላውያን ከ430 ዘመናት ከግብፃውያን የባርነት ኑሮ፤ በእግዚአብሔር ቸርነት፤ በመልእኩ ተራዳኢነት፤ በታላቁ ሙሴ መሪነት ባሕረ ኤርትራን ተሻግረው ተከታታይ ጠላቶቻቸው ፈርዖናውያን ሰጥመው በማየታቸውና ነጻ በመውጣቸው፡-

«ንሴብሐ ለእግዚአብሔር ስቡሐ ዘተሰብሐ፤ ፈረስ ወመስተዕዕነ

ወረወ ውስተ ባሕር»

«ፈረሱንና ፈረሰኛውን ወደ ባሕር ያሰጠሙ፤ አሸቀንጥሮ የጣለ፤ የተመሰገነ እግዚአብሔርን እናመሰግን ግነዋለን» በማለት በነጻነት አደባባይ በኤርትራ ባሕር ዳርቻ ወንዱም ሴተም ሕፃናቱም ሳይቀሩ እስራኤላውያን በአንድነት ሁነው በእግተ ሙሴ ማርያም ከበሮ ያኾኑት እግዚአብሔር አምላካቸውን አመ ሰግነዋል። /ዘጸ.15፡1-2/።

ከዚህ የምስጋና ነጻነት ክብረ በዐለ በፊት፤ እግዚአብሔር ውኃውን ወደ ደምነት መለጠሙ አንድ ተብሎ ተቈጥሮ፤ እስከ ዐሥረኛው እስከ ሞተ በኩር ድረስ የግብፃውያን የሰውና የእንስሳ ዝርያ የሆነውን በኩር ሁሉ በገደለ ጊዜ፡- «እኔ እግዚአብሔር ያደረግሁላችሁን ሁሉ በማስታወስ ይህ ቀን የሃይማኖት ክብረ በዐለ ይሁንላችሁ፤ ይህን የፋሲካ በዐለ በሚመጡት ዘመናት ሁሉ ታከብሩታላችሁ» በማለት እግዚአብሔር አምላክ ለእስራኤላውያን የነገራቸው የፋሲካ በዐለ አከባበር መነሻው በእስራኤላውያን መኖሪያ ቤት ደጃፍ መቃኖች ላይ የተቀባ የጠበት በግ ደም ሁኖ እስከ ዛሬ፤ ከዚያም እስከ ዓለም ፍጻሜ በከፍተኛ ሃይማኖታዊ ሥነ ሥርዓት ይከበራል ማለት ነው። /ዘጸ.12፡14/።

በብሉይ ኪዳን የሆነውን ወይም የነበረውን የቤተ እሥራኤልን ታሪክ አስቀድሞ መናገሩ ብሉይ ኪዳን መነሻ፤ ሐዲስ ኪዳን መዳረሻ በመሆኑ ለትምህርተ ወንጌሉ አሰጣጥ አመች ነው። ስለዚህም መቅድመ ትምህርቱን ብሉይ ኪዳን ማድረጉ ተገቢ ይሆናል በማለት ከላይ የተነገረውን እንደ መግቢያ ተጠቅመንበታል።

«አነ እሂሉ ምስሌክሙ በኩሉ መዋዕል እስከ ኅልቀተ ዓለም፤ እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» የሚለውን የእግዚአብሔርን ቃል መነሻ ርእስ አድርገናል።

ይህ ዘይቤ ከሙታን ተለይቶ የተነሣው ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ሰማይ ከሚረጉ በፊት ለደቀ መዛሙርቱ የተናገረው ቃል ነው።።

ሕግ የተሰጣቸው እነርሱ፤ ሕ

ግን መፈጸም ስለ ተሰናቸው፤ ሕጉም እነርሱን ማዳን ስለ ተሰነው፤ እግዚአብሔር አምላክ ሁለቱንም ወገኖች ለማዳን ተቀዳሚ ተከታይ የለለው አንድ ልጁን ወደ ዓለም ላከ፤ ከቅድስት ድንግል ማርያም ከሥጋዎ ሥጋን፤ ከነፍሷ ነፍስን ነሥቶ ሰው ሁኖ በዳዊት ከተማ ቤተ ልሔም ምድረ ኤፍራታ ተወለደ፤ አደገ፤ በሠላሳ ዘመኑ በእደ ዮሐንስ በፈለገ የርዳኖስ ተጠመቀ፤ ወደ ገዳመ ቅርንቶስ ገባ፤ አርባ መዓልት፤ አርባ ሌሊት ጸመ፤ ተራብ፤ ተፈተነ፤ ፈተናውን ድል አድርጎ ጸመ። ስብሌውን ፈጽሞ በወጣ በሦስተኛው ቀን በገሊላ አውራጃ በቃና ማንደር ከእናቱ ከቅድስተ ቅዱሳን ድንግል ማርያም፤ ከሐዋርያቱ ጋር በሰርግ ቤት ተገኝቶ ውኃውን ወደ ወይን በመለወጥ የመጀመሪያውን ተአምር በማድረግ የትምህርቱን የተአምራቱን ሥራ እያከናወነ መስቀሉን ተሸክሞ ወደ ማዕከለ ምድር ቀራንዮ ተጓዘ፤ ሥግው ቃል በማዕከለ ምድር ቀራንዮ በሥጋ ተሰቅሎ በሥጋ ሞቶ ሰው የሆነበትን የማዳን ሥራ ፈጽሞ ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት በክር ሠ መቃብር ውሎና አድሮ እንደ ተነሣ ለመጀመሪያ ጊዜ ደቀ መዛሙርቱን የተገናኛቸው «ሰላም ለኩልክሙ፤ ሰላም ለሁላችሁ ይሁን» በማለት ነበር።

ሃይማኖት ያለው ሕዝብ ሁሉ ሰላም ከእግዚአብሔር እንደ ሆነ ያውቃል፤ ሰላም ከእግዚአብሔር ለሰው ልጆች የተሰጠ ጸጋ መሆኑንም ይገነዘባል።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ ሞቶ ተነሥቶ ለአርባ ቀናት ሐዋርያቱን ያስተምራቸው፤ መመሪያን ይሰጣቸው በነበረ ጊዜ፡- «ሒዱና እስከ ዓለም ዳርቻ ድረስ አስተምሩ፤ በአብ፤ በወልድ፤ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥምቋቸው፤ ያዘዘኝሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው፤ እነሆም እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁሉ ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» /ማቴ.28፡19-20/ በማለት የሹመታቸው መታወቂያ፤ አካል ጉዳተኛውን የሚፈውሱበትን፤ ጋኔን የሚያወጡበትን፤ የተለያዩ ተአምራትን የሚያደርጉበትን፤ ጋጢ አትን የሚያስተሰርዩበትን፤ ማሰር፤

መፍታት የሚችሉበትን፤ ምድራው ያን አማልክት ሁነው ሰማያዊ ጸጋን የሚያድሉበትን ሥልጣን ሰጥቶ ከማዕከል ምድር አያሩሳሌም ወጥተው ወደ የክፍላተ ዓለም ሔ ደው እንዲያስተምሩ ሐዋርያቱን ላካቸው።

በዚህ መነሻነት ሐዋርያት ወደየአህጉረ ስብከታቸው ተጉዘው እነርሱ እንደ ተማሩ አስተማሩ፤ እነርሱ እንደ አመኑ ሽነው አሳመኑ፤ ያዩትን፤ የሰሙትን ሁሉ በመጽሐፍ ጽፈው ለቤተ ክርስቲያን ልጆች አስተላለፉ፤ ስለዚህ ሃይማኖት በነቢያት፣ በሐዋርያት ብቻ ተወስኖ ሳይቀር በመምህራን፣ በሊቃውንት እየተላለፈ እስከ እኛ ድርሷል፤ የሚቀጥለውም ትውልድ ከእኛ ይረከባል ማለት ነው፤ ወደፊትም በዚህ ዓይነት እስከ ዓለም ፍጻሜ እንደ ሚደርስ የታመነ ነው።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «አነ እሄሉም ስለክብር በኩሉ መዋዕል እስከ ኅልቀት ዓለም...፤ እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ከእናንተ ጋር እኖራለሁ» በማለት የተናገረው ነቢያትን፣ ሐዋርያትን እንደ ሾመ ሁሉ በየጊዜው መምህራንን፣ ሊቃውንትን እየሾመ ሲሠራ፣ ሲያሠራ ይኖራል ማለት ነው።

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡ - «እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን፣ እንዳንደቼን፣ አስቀድሞ ሐዋርያትን፣ ሁለተኛም ነቢያትን፣ ሦስተኛም አስተማሪዎችን፣ ቀጥሎም ተአምራት ማድረግን፣ በይቀጥላልም የመፈወስን ስጦታ፣ ርዳታንም፣ አገዛዝንም፣ የልዩ ልዩ ዓይነት ልሳናትንም አድርጓል፤ ሁሉ ሐዋርያት ናቸውን? ሁሉን ነቢያት ናቸውን? ሁሉን አስተማሪዎች ናቸውን? ሁሉን ተአምራትን ይሠራሉን? ሁሉን የመፈወስ ስጦታ አላቸውን? ሁሉን በልሳናት ይናገራሉን? ሁሉን ይተረጉማሉን? ነገር ግን የሚበልጠውን የጸጋ ስጦታ በብርቱ ፈልጉ፣ ደግሞም ከሁሉ የሚበልጥ መንገድን አሳያችኋለሁ።» ይላል። 1ቆሮ.12÷28-31።

በሌላውም ክፍል «እስከ ምድር ዳርቻም ድረስ ምስክሮቹ ትሆናላችሁ» ማቴ.28÷20፣ የሐዋ.1÷8። ይላል። በሁለቱም የተነገረው ሁለቱም አባባል ተወራራ ሽነት ያለው መሆኑ ግልጽ ነው።

ኢትዮጵያ ሀገራችን ዓለም ከተፈጠረ ዘመን ከተቆጠረ ጀምሮ እስከ ዘመን ሥጋዊ ድረስ በሕገ ልቡና፣ በሕገ ኦሪት ትመራ እንደ ነበርና ከዚያም የመጀመሪያው

መቶ ዓመት በሐዋርያት ዘመን የክርስትናውን ታሪክ መቀበሏን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። /የሐ.8÷26-40/።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከአምስቱ ኦርቶዶክስ ክርስቲያናት ጋር በትምህርተ ሃይማኖት አንድ የሆነች፤ የኢትዮጵያውያንን ህልውና በሃይማኖት፣ በነጻነት፣ በታሪክ፣ በተቀደሰ ባሕሪ፣ በትምህርትና በሥነ ጥበብ አንድ አድርጋ ጠብቃ የነበረች፤ ያለችና የምትኖር ጥንታዊት፣ ሐዋርያዊት፣ ታሪካዊት፣ ብሔራዊት እናት ቤተ ክርስቲያን ናት፤ የምትመራውም ቅዱሳን አበው ሐዋርያትና ቅዱሳን አበው ተከታዮቻቸው ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን በወሰኑት ፍትሕ መንፈሳዊና ቀኖና ቤተ ክርስቲያን ነው። በዚህ መሠረት በፓትርያርኩ ሰብሳቢነት ሊቃነ ጳጳሳት፣ ጳጳሳት፣ ኤጲስ ቆጶሳት በተወሰነ ጊዜ ቅዱስ ሲኖዶስ በማድረግ የአበው ሐዋርያትና የአበው ሊቃውንተ ቤተ ክርስቲያን ትምህርትና ቀኖና ቤተ ክርስቲያን እንዳይፋለስ፣ ምእመናን በምግባር፣ በሃይማኖት አንዳጸኑ፣ እግዚአብሔር የሚመሰገንበትን፣ ምእመናን የሚገለገሉበትን ሥርዓት ይወስናሉ።

የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በዓመት ለሁለት ጊዜያት እንዲሆን በፍትሕ መንፈሳዊ ተደንግጓል። ከዚያ ተያይዞ በመጣው ትውፊት፣ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ በየዓመቱ፣ በዓመቱ መጀመሪያ ጥቅምት 12 ቀንና ትንሣኤ በዋለ በኃያ አምስት ቀን ቀን በርክስ ካህናት ከሚያደርጋቸው መደበኛ ስብሰባዎች ሌላ በቤተ ክርስቲያናችን አሠራር ጊዜ የማይሰጥ ድንገተኛ ጉዳይ ሲያጋጥምም ቅዱስ ሲኖዶስ አስቸኳይ ስብሰባ በማድረግ ስለ ሀገራችንና ስለ ቤተ ክርስቲያናችን ደኅንነት፣ ስለ ሕዝብ ክርስቲያኑ አንድነት እየመክረ ውሳኔዎችንና መመሪያዎችን በማስተላለፍ ሲሠራ ቆይቷል፤ አሁንም በመሥራት ላይ ይገኛል።

በዚህ መሠረት የ1997 ዓ.ም የርክስ ካህናት ጉባኤ፣ ግንቦት 17 ቀን 1997 ዓ.ም በነገው ዕለት የሚጀመር በመሆኑ፣ ይኸው በመንፈስ ቅዱስ የሚመራውን የቤተ ክርስቲያኒቱን ጉባኤ ለማካሄድ ከመላ አህጉረ ኢትዮጵያና በውጭ ካሉትም አህጉረ ስብከት ተሰብስበን ሥርዓተ ዋዜማውን በመፈጸም ላይ እንገኛለን።

ከላይ እንደ ገለጽነው፣ ሐ

ዋርያት መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው የማስተማር ሥራቸውን የጀመሩት በይሁዳ ምትክ ማትያስን በቅዱስ ሲኖዶስ ከሾሙ በኋላ መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። /የሐዋ.1÷26/።

በሌላም በኩል ደቀ መዛሙርት እየበዙ ስለ ሔዱ ከግሪክ አገር በመጡትና በይሁዳ በነበሩት አይሁድ መካከል በአገልግሎት አሰጣጥ ችግር ተፈጠረ። ስለዚህም ዐሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ሁሉንም ጠርተው ለአገልግሎት የሚበቁትን ሰባት ሰዎችን በመምረጥ ሠይመው አገልግሎቱ በሥነ ሥርዓት እንዲመራ አድርገዋል። /የሐዋ.6÷1-15/።

ከዚህም በኋላ በአሕዛብ ምክንያት በሐዋርያትና ከቤተ አይሁድ በተመለሱት ክርስቲያኖች መካከል ልዩነት እንዳይፈጠር በማለት ሐዋርያትና ሌሎችም አርድአት የአይሁድን ሕግና ሥርዓት አልፎ አልፎ ሲሠሩበት ይታያ ነበር።

የአራት ሕግ ለድኅነት ብቁ አለመሆኑን እየደጋገመ በድፍረት ይሰብክ፣ ያስተምር የነበረው መምህረ አሕዛብ ቅዱስ ጳውሎስ እንኳ፣ አይሁድን ላለማስደንበር ሥርዓተ ኦሪትን ሲፈጽም ይታይ ነበር። /ሮሜ.11÷13/።

ለምሳሌ፡- በታናሽ እስያ በደርቤን ቅዱስ ጳውሎስ ያስተምር በነበረበት ጊዜ ጢሞቴዎስ የተባለውን ወጣት ለማስስተል ሲጠራው በኩራያው ብዙ አይሁድ ስለነበሩ እነርሱን ለማስደሰት ገዢ ማስክተሉን መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል። /የሐዋ.16÷3/።

ይሁን እንጂ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ መገዘርም ሆነ አለመገዘር ሁለቱም አንድ መሆናቸውን ይናገራል።

ይሁንና ክርስትናን የተቀበሉት አይሁድ የክርስትና ዓላማ ምሥጢሩ ስላልገባቸው በአረማውያን ላይ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ መውረድ ድንጋጤን አሳደረባቸው። /የሐዋ.10÷45/።

ዳሩ ግን በጊዜው፡- «መዳን የሚችሉት የሙሴን ሕግና ሥርዓት የፈጸሙ እንጂ ያለዚያ ግን መዳን አይቻልም» በማለት ሲከራክሩ የነበሩት፣ ሐሳባቸውን በሰርዎና በከልቅያ ለሚኖሩ ለአሕዛብ ወገን ለነበሩት ክርስቲያኖች ማስተማር ጀመሩ።

ይህ ነገር እየተሰፋፋ በመሔዱ በአሕዛብ አህጉር የተመሠረተቸው ቤተ ክርስቲያን ሁከት ስለ ደረሰባት መሠረቷ ተናጋ፣ በዚህም ጊዜ ጉዳዩ እየከረረ ሔደ፣ የቤተ ክርስቲያንም መሠረታዊ ዓላማ እንዳይናጋ በአየሩ ሳሌሙ ኤጲስ ቆጶስ በየዕቆብ ሊቀ

መንበርነት ሐዋርያት የትምህርተ ሃይማኖት ሲኖዶስ አደረጉ። /የሐዋ.15/።

ሐዋርያት በሚያስተምሩበት ጊዜ ሁሉ በወቅቱ በነበሩት ክርስቲያኖች አለመግባባት የተነሣ የገጠማቸውን ችግር በማስረዳት ሲኖዶሱ ጥናቱን ከአጠናቀቀ በኋላ ክርስቲያኖች ሁሉ ሊፈጽሙት ከማይገባቸው እንዲጠበቁ መምከርና ማስተማር እንጂ «የሙሴን ሕግና ሥርዓት ጠብቁ» ብሎ ማወክና ተስፋ ማስቆረጥ እንደማይገባ ውሳኔ አሳለፈ።

ይህ ውሳኔ ለአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ተልኮ ከዚህ በኋላ ወንጌልን ለማስተማር የሚወጡ ሁሉ፣ እንደ አንድ ልብ መካሪ፣ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ሆነው የቤተ ክርስቲያን ትምህርትና የመጻፍን ምልክት ከምክራብ ሕግና ሥርዓት የተለየ መሆኑን በይፋ ማስተማር ጀመሩ።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «ሐሩ ወመሐሩ ኩሎ አሕዛብ ወእንዘ ታጠምቅዎሙ በሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ፤ ሐዱና እስከ ዓለም ጻርቻ አስተምሩ፤ በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥምቋቸው፤ ያዘዝካችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ አስተምሩአቸው» ብሎ ሹሞ የሥልጣናቸው መታወቂያ የሚሆን አካል ጉዳተኛ የሚፈውሱበትን፣ ሙት የሚያስነሡበትን፣ ጋኔን የሚያወጡበትን፣ ልዩ ልዩ ተአምራት የሚፈጽሙበትን፣ ኃጢአት የሚያስተሰርዩበትን፣ ማሰር መፍታት ሚችሉበትን ምድራውያን ሆነው ሰማያዊ ጸጋ የሚያድሉበትን ሥልጣን ሰጥቶ በመምህርነት፣ በሐዋርያነት ወደ ዓለም አሠማራቸው።

በዚህ መሠረት ቀደም ሲል እንደ ተናገርነው እነርሱ እንደ ተማሩ፣ አስተማሩ፣ እንዳመኑ አሳመኑ፣ ያዩትን የሰሙትን ሁሉ ለቤተ ክርስቲያን ልጆች በመጽሐፍ ጽፈው አስተላለፉ።

ስለዚህ ሃይማኖት በነበረው ስለሐዋርያት ብቻ ተወስኖ ሳይቀር በሊቃውንት፣ በመምህራን እየተላለፈ እስከ ዛሬ ተጠብቆ ቆይቷል። ወደ ፊትም እስከ ዓለም ፍጻሜ ተጠብቆ ይኖራል።

ከላይ እንደ ተገለጸው «አነ እሂሉ ምስሌክሙ በኩሉ መዋዕል እስከ ጎልቀተ ዓለም፤ እኔ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ሁልጊዜ ከናንተ ጋራ ነኝ» /ማቴ.28÷20/ በማለት

ቀደም ሲል በተናገረው መሠረት።

ሀ/ ጌታ የተናገረው

ለ/ ሐዋርያት ያስተማሩት

ሐ/ በሦስቱ ጉባኤያት ማለት በኒቅዶ፣ በቁስጥንጥንያ፣ በኤፌሶን የተሰጠው ውሳኔ፤

መ/ ከኬልቄዶን ጉባኤ በፊት ቅዱሳን አበው የተናገሩት፣ ያስተማሩት፤

ሠ/ ከኬልቄዶን ጉባኤ በኋላ ከእስክንድርያ መንበር ወራሾች ከማርቆስ ወንጌላዊና ከቅዱስ ቄርሎስ ጋር የሚተባበሩ እርቶ ደክሳውያን ሊቃውንት ያስተማሩት ትምህርት፣ ያመኑት እምነት ይገኝበታል።

ከሐዋርያትም በኋላ የተነሡ ቅዱሳን አበው ሊቃነ ኤጲስ ቆጶሳትና ኤጲስ ቆጶሳት ከጌታችን ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ በተሰጣቸው ሥልጣን መሠረት በየሀገሩ፣ በየቦታው በዓለም አቀፍ ደረጃ ሲኖዶስ በማድረግ ለማስተማር፣ ሕግን ለመደንገግ፣ ቀኖናን ለማውጣት፣ ቤተ ክርስቲያንን ለመመገብ እየተሰበሰቡ ውሳኔን አሳልፈዋል።

ይኸውም፡-

1ኛ. በ325 ዓ.ም ሦስት መቶ ዐሥራ ስምንቱ ቅዱሳን አበው በኒቅዶ፤

2ኛ. በ381 ዓ.ም አንድ መቶ ጎምሳ ቅዱሳን አበው በቀስጥንጥንያ፤

3ኛ. በ431 ዓ.ም ሁለት መቶ ቅዱሳን አበው በኤፌሶን፤

ከዚህ በላይ በሦስቱ ጉባኤያት ቁጥራቸው የተጠቀሰው ቅዱሳን አበው በየጊዜያቸው የተነሡ መናፍቃንን ተከራክረው ረትተው፣ ሃይማኖትን አቅንተው፣ ትምህርታቸውንና እምነታቸውን አጽንተው አስተላልፈውልናል።

ከዚህም ጋር በሉዓል ደረጃ በየቦታው ማለት በሰሜን አፍሪካና በሌሎችም ቦታዎች የተደረጉ ገዑ ጉባኤዎች የነበሩ መሆናቸውን የቤተ ክርስቲያን ታሪክ ይነግረናል።

ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ እንደ ምንረጻው ከአራተኛው መቶ ዓመት መነሻ አካባቢ አንሥቶ በሲኖዶስ አሠራር የተጠናከሩ በቢዛንታይን ወይም በሮማውያን ግዛት ማለት በዚያን ጊዜ የሠለጠነው ዓለም እየተባለ ደጠራ በነበረው አምስት መናጠርተ ሊቃነ ኤጲስ ቆጶሳት ተመሥርተው ነበር። በአጀማመሩም ወቅት የቅደም ተከተል ቀኖናውን ጠብቀው የተቀመጡት።

- 1ኛ. ሮሜ
- 2ኛ. እስክንድርያ
- 3ኛ. አንጾኪያ
- 4ኛ. ኤፌሶን
- 5ኛ. ኢየሩሳሌም ነበሩ።

ከጊዜ በኋላም ቁስጥንጥንያ የቢዛንታይን ወይም በምሥራቅ የሮሜ መንግሥት ዋና ከተማ ስትሆን የሳይኛው የቅደም ተከተል አቀማመጥ ተፋልሶ አጋጥሞት እንደ ሚከተለው ሆነ።

- 1ኛ. አሁንም ሮሜ
- 2ኛ. የኤፌሶን መንበር ወደ ቁስጥንጥንያ ፍልሰት አጋጥሞት የእስክንድርያን ሁለተኛነት ወስዶ ቁስጥንጥንያ ሁለተኛ፤

- 3ኛ. እስክንድርያ
- 4ኛ. አንጾኪያ

5ኛ. ኢየሩሳሌም ሁነው እንዲሠሩ በቅዱስ ሲኖዶስ ቀኖና ተሠርቶላቸው እስከ 451 ዓ.ም ማለት እስከ ኬልቄዶን ጉባኤ የእግዚአብሔር መንግሥት የሆነችው አንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በፖለቲካኞች አሠራር ሁለት እስከ ሆነችበት ጊዜ ድረስ ከላይ የተጠቀሱት መናጠርተ ተጠናክረው ሰፍተውና ጎልተው ይታዩ ነበር።

በዚያም አሠራራቸው ሮምና ቁስጥንጥንያ በአንድ ወገን ሲሠለፉ፣ እስክንድርያና አንጾኪያም አንድ ግንባር ፈጥረው ይታዩ ነበር።

የኢየሩሳሌሙ አምስተኛው መንበረ ሊቀ ጳጳስና ግን ሚዛኑ ወደ አየለበት ጥገኛ በመሆን ጊዜውን አሳልፏል።

በመሠረቱ የመዋቅሩ ቀኖናዊ አሠራር በፖለቲካኞች ሳይሆን የመንፈሳዊነቷ ታሪክ ታውቆና ዋጋ አግኝቶ በመንፈሳውያን ቅዱሳን አበው ቢቀበሉ ኑሮ የአንደኛነቱን የታሪክ መንበር መያዝ የነበረባት ኢየሩሳሌም ነበረች።

ከአምስተኛው መቶ ዓመት ጀምሮ የአብያተ ክርስቲያናት መለያየት እየሰፋ መሔዱን ቀጠለ።

የቁስጥንጥንያው ፓትርያርክ ራሱን «ዓለም አቀፍ ፓትርያርክ» ማለቱን ሲቀጥል የሮሜው ፓፓም እያንገራገረ እስከ 1054 ዓ.ም ማለት እስከ 11ኛው መቶ ዓመት ድረስ አንድ ግንባር ፈጥረው ቆዩ። በኋላ ግን በምሥጢረ ሥላሴና በምሥጢረ ሥጋዌ ትምህርተ ሃይማኖት ምክንያት በ1054 ዓ.ም እርስ በርሳቸው ተወጋግዘው ተለያዩ።

ከአምስተኛው መቶ ዓመት እስከ 11ኛው መቶ ዓመት ድረስ የቤተ ክርስቲያን ክፍፍል በሁለት ቡድኖች ብቻ ይታይ የነበረው፤ ከ11ኛው መቶ ዓመት ወዲህ ግን የቤተ ክርስቲያን ክፍፍል በሦስተኛ ክፍል ተጠናክሮ ይታይ ነበር። ከጊዜ በኋላም በ16ኛው መቶ ዓ.ም ሉተር፣ ካሊቪንና ዝቂንግል ተነሥ ተው በሦስት ደረጃዎች የነበሩበትን የቤተ ክርስቲያን ክፍፍሎች ወደ ዐራተኛ ተራ ቁጥር ከፍ አደ ረገጉት። ከ16ኛው መቶ ዓመት ወዲህ የተለያዩ ስያሜና የጎላ የትምህርት ሃይማኖት ልዩነት ያላቸው በሺ የሚቆጠሩ የፕሮቴስታንት እምነት ድርጅቶች ይገኛሉ።

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደሙ የመሠረታት፣ በመስቀሉ ያጠራት የአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ጉባኤያት ከላይ የተጠቀሱት ሦስት ብቻ ናቸው። ከአሪያንታል አርቶዶክስ ተዋሕዶ ተገንጥለው ወይም ተለይተው የሔዱት ሰባት ጉባኤያት ያሏቸው መሆኑ በዓለም ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ተመዝግቦ ይገኛል፤ ኬልቶሪያኑ ከአሪያንታል አርቶዶክስ ተዋሕዶ አብያተ ክርስቲያናት ተለይተው ከሔዱ በኋላ አራት ተጨማሪ ጉባኤያትን አድርገዋል ማለት ነው፤ እነዚህንም አራቱን ጉባኤያት ያካሄዱት ከአምስተኛው እስከ ስምንተኛው መቶ ዓመት ድረስ ነበር።

እንግዲህ ቤተ ክርስቲያን መመሪያዎችና ሥርዓት ትምህርቷን ካላወቀችበት ከአየሩሳሌም የሐዋርያት ሲኖዶስ ውሳኔ ጀምሮ ቤተ ክርስቲያናችን ከዚያ ተያይዞ የመጣውን ትውፊት መሠረት አድርጋ እስካሁን ድረስ ባለማቋረጥ ሥራዋን ስታካሂድ ኖራለች፤ አሁንም በመሥራት ላይ ትገኛለች።

ትላንትናም፣ ዛሬም ያልተለወጠው፤ ነገም የማይለወጠው ሃይማኖታችን አንድ በመሆኑ የእግዚአብሔር ቅድስት ቤተ ክርስቲያንም አንዲት በመሆኗ የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ኃይል፣ በቅዱስ ሲኖዶስ መመሪያ ሰጭነት በሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን አስተማሪነትና አስተባባሪነት የሕዝብ ክርስቲያኑን አእምሮና ሥነ ልቡና በሃይማኖት አንድ አድርጋ እምነቷን ጠብቃ በመንፈሳዊውም ሆነ በማህበራዊው አገልግሎት አሰጣጥ ታሪኳ በዓለም ዙሪያ በአድናቆት ሲነገር ይኖራል።

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከሦስት ዓመታት

በኋላ፣ የሁለት ሺህ ዘመናት ዕድሜ ይኖራታል፤ ቤተ ክርስቲያኒቱ በነዚህ ዘመናት፣ በዚህ ረጅም የታሪክ ዘመናዊ በየጊዜው የደረሰባትን ፈተና አልፋ ነው ከዚህ የደረሰችው።

- ቤተ ክርስቲያናችን በዮዲት - ጉዲት፤
- ቤተ ክርስቲያናችን በግራኝ መሐመድ፤
- ቤተ ክርስቲያናችን በሱስንዮስ ዘመነ መንግሥት፤
- ቤተ ክርስቲያናችን በቱርኮችና በግብፆች፤
- ቤተ ክርስቲያናችን በድር ቡሾች፤
- ቤተ ክርስቲያናችን በፋሽስት ኢጣልያ
- ቤተ ክርስቲያናችን በደርግ የ17 ዓመታት ድንገተኛ፣ አደገኛና ሥር ነቀል ወታደራዊ አገዛዝ ያጋጠሟትን አስከፊና ከባድ ፈተናዎች በእግዚአብሔር ችርነት፣ በቅድስተ ቅዱሳን ድንግል ማርያም አማላጅነት፣ በቅዱሳን መላእክት፣ ጻድቃን ሰማዕታት ተራዳኢነት አልፋ ከዚህ መድረሷ ዕውብ ድንቅ የሚያሰኝ ነው፤ እነዚያም ሁሉ የታሪክ አጋጣሚዎች መዘንጋት የለባቸውም።

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ለኢትዮጵያ፣ ለኢትዮጵያውያን የሰላም፣ የፍቅር፣ የአንድነት ምልክት፣ ሐዋርያዊት ሁና እንደ ኖረች ሁሉ፤ ወደፊትም በነበረው ጸንታ እንድትኖር የሐዋርያነቱ፣ የክህነቱ አገልግሎት ከሕዝቡ የዕውቀት ዕድገት ደረጃ ቀድሞና ልቆ መታየት ይኖርበታል።

በዚህ ታላቅ የቤተ ክርስቲያናችን ቅዱስ ሲኖዶስ፣ እየተጠናና እየተመከረበት የሚወጣው ሕግና ደንብ ሁሉ ለእምነታችንና ለቤተ ክርስቲያናችን ህልውና ዋስትናን የሚሰጥ ስለሆነ የሥርዓቱ ተከታዮች ሁሉ ለሕጉ ተገባርዎች መሆን ይጠበቅ ባቸዋል።

ስለዚህ የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ ሃይማኖት፣ ሥነ ምግባር እንዲጸና ውሳኔ የሚሰጥበት በመንፈስ ቅዱስ የሚመራ የሐዋርያት ጉባኤ በመሆኑ፣ በቅዱስ ሲኖዶስ ተጠንቶና ተመክሮ በት የሚወጣውን ውሳኔና የሚተላለፈውን መመሪያ ሁሉ በአጠቃላይም ዓላማና ተግባሩን በሥልጠና ለመተርጎም የሁሉንም ጥረት፣ ትጋትና ትብብር ይጠይቃል። ሁላችንም ከጊዜው ሁኔታ አንጻር ቤተ ክርስቲያናችን ከእኛ የምትሻውን መንፈሳዊና ማህበራዊ አገልግሎት በግንባር ቀደምትነት በአባትነት ደረጃ መፈጸምና ማስፈጸም ይጠበቅብናል። እንደ ዚህ ሁሉ የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነት ተከታዮች ምእመናንና ምእመናት የአፈጻጸሙን ተግባር ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት በቤተ ክርስቲያናችን መዋቅር መሠረት፣ የሚፈለግባቸውን የሃይማኖት ግዴታ እንዲፈጽሙ ይህን መንፈሳዊ መልእክት እናስተላልፋለን።

ከአባ ገሪማ
የብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ ልዩ ጸ/ቤት
የውጭ ግንኙነት የበላይ ኃላፊና
የድሬዳዋ ሀገረ ሰብከት ሊቀ ጳጳስ

ሐመር መጽሔት እና ስምዐ ጽድቅ ጋዜጣን
በተጨማሪም የተለያዩ ቅዱሳን መጻሕፍትን
በጅምላ ለምትወስዱ

☞ መዝሙር ቤቶች
 ☞ ሰንበት ትምህርት ቤቶች
 ☞ እንዲሁም ሌሎች

የዋጋ እና የጅምላ ስያሜ ቁጥር ቅናሽ
እናደርጋለን ይገብኙን!!

ስልክ 23-45-29/23-45-30/22-86-01(09)64-27-28
 E-mail MK_distribution@yahoo.com

ቀደምቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዋፅዖ ዛሬም በዘመናዊ መልኩ

ባለፈው እትም የደብረ ኃይል ቅዱስ ራጉኤልንና የማኅደረ ስብሐት ልደታ ለማርያም ቤተ ክርስቲያንን የልማት እንቅስቃሴ መቃኘታችን ይታወሳል። ሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት ለሕዝብ አገልግሎት ሊሰጡ የሚችሉ ከአንደኛ ደረጃ እስከ ኮሌጅ ድረስ ሕንፃዎችን ገንብተው አገልግሎት በመስጠት ላይ መሆናቸውን ተመልክተናል።

ትምህርት ቤት በመገንባት የመጀመሪያና ሁለተኛ የሆኑትን አርአያ በማድረግ ለትምህርት ቤትና ለተለያዩ አገልግሎቶች ለውሎ የሚችሉ ሕንፃዎችን በመገንባት ላይ ከሚገኙ አብያተ መካከል ክርስቲያናት የደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያንና የመንበረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባኤያት ተከታዩን ሥፍራ ይዘው እናገኛቸዋለን።

ታሪካዊው የደብረ ገነት ቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን በአዲስ አበባ እምብርት ላይ የሚገኝ በመሆኑ ለአጥቢ ያው ምእመናንም ሽን ለሌሎችም አገልግሎት ሊሰጥ የሚችል ሕንፃ በመገንባት ላይ ይገኛሉ። እኛም የልማቱን እንቅስቃሴ አስመልክተን የደብረ ገነት የሰበካ ጉባኤ ሊቀ መንበርና የቤተ ክርስቲያኑን አስተዳዳሪ አነጋግረናል።

«ትምህርት ቤት ለመገንባት ማንን አብነት አደረጋችሁ» ስንል ላቀረብንላቸው ጥያቄ ንቡረ እድ አባ ገ/ማርቆስ ሲመልሱ፡- «ትምህርት ቤት ለመገንባት አብነት የሆነን የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ አባታዊ መመሪያ ነው» ይላሉ። በአዲስ አበባም ሆነ በተለያዩ አህጉረ ስብከት የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናትና ገዳማት የራሳቸው የሆነ ት/ቤት እንዲኖራቸው የሰጡትን መመሪያ አብነት አድርገን ማኅበረ ካህናቱ ሰበካ ጉባኤው፣ የልማት ኮሚቴው፣ የአጥቢያው ምእመናን በደረገት ትብብር ግንባታውን ለመጀመር ችለናል። ይሁንና ይላሉ ንብረ እድ አባ ገ/ማርቆስ የትምህርት ቤቱ ግንባታ ከተጀመረ ብዙ ወራት ቢቆጠሩም ግን ባታው አልተጠናቀቀም ይኸውም ትልቁ ችግር የገንዘብ እጥረት እንደ ሆነ ንቡረ እድ ይገልጻሉ። አሁን ግን በቅዱስ ጊዮርጊስ ተራዳኢነትና በምእመናን ለጋሽነት የተወሰኑትን ለማጠናቀቅ ችለናል፤ የቀረገን ግንባታ ለማፋጠን የተጠናቀቁትን ዘጠኝ ክፍሎች አከራይተን መጠቀም ጫረታ አውጥተናል» ይላሉ። እንደ ንቡረ እድ አባ ገ/ማርቆስ አገላለጽ በዚህ ሥራ ላይ ምእመናን የተጠየቁትን ሁሉ ለማድረግ ፈቃደኛ መሆናቸውን ይጠቁማሉ። ምእመናን ጥላ

ሳናዞር ይረዱናል፤ ከጎናችን በመሆን አይዟችሁ ይሉናልና» በማለት የአጥቢ ያውን ምእመናን ቀና ትብብር ያደንቃሉ።

ጥያቄ ያላቸው የአጥቢያው ምእመናንን ተሳትፎ በሚመለከት ላቀረብንላቸው ጥያቄ ሲመልሱ ደግሞ፡- «የተለያዩ ጥያቄዎች ስዎች ቀርበው እንርዳችሁ ይሉናል፤ ነገር ግን እኛ ማንነታችሁን ማወቅ አለብን» በማለታችን የተደረገልን ጥያቄ እገዛ የለም፤ ምክንያቱም በደብሩ ሰበካ ጉባኤ ተቀጥሮ ደግሞ የሚከፈለው መሐንዲስ አለን። ለመሐንዲስ ገንዘብ እየከፈልን ሌላ እገዛ የሚያደርግ ባለጥያቄ መፈለጉ አስፈላጊ ነቱ ጉልቶ ስላልታዩን በዚህ በኩል ርዱን ብለን ያቀረብነው ተግፅኖ የለም። ይሁንና ሁለት ባለጥያቄዎች የልማት ኮሚቴ አባላት በመሆን የሥራው እንቅስቃሴ በቅርቡ እንደ ሚከታተሉ አስረድተውናል።

ትምህርት ቤት መገንባት የአገሪቱን የተማሪ የሰው ኃይል በመጨመር ከፍተኛ ሚና አለው። ለአገር ዕድገት ጠቃሚ የሆነ ነገር በመሥራታችሁ በመንግሥት በኩል የተደረገላችሁ ትብብር አለ? ስንል ላቀረብንላቸው ጥያቄ ንቡረ እድ ሲመልሱ፡- «በመንግሥት በኩል ከግንባታው ባሻገር የተደረገልን ትብብር አለ፤ ይኸውም የተደፈነ የመቃብር ቦታ ነበር፤ ቦታው ለሰባት ዓመት በመደፈኑ የአካባቢውን ጽዳት በማጉደፍ ችግር ፈጥሮብን ነበር። ያንን

መንግሥት በ500,000 ብር ቦታውን አጽድቶ ሌላ የልማት ሥራ እንድንሠራበት ዲዛይን አውጥቶ ቅዱስ ነታቸውና ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት ባሉበት አስረክባናል። በዚህ አጋጣሚ ለተደረገልን ትብብር ልባዊ ምስጋናችንን እናቀርባለን» በማለት ለተደረገላቸው ቀና ትብብር ምስጋና አቅርበዋል።

ከቅዱስ ጊዮርጊስ ቤተ ክርስቲያን ፊት ለፊት ተከልሎ የሚገኘውን ቦታ ለማስመለስ ያደረጋችሁት እንቅስቃሴ አለ? ስንል ላቀረብነው ጥያቄ ንቡረ እድ አባ ገ/ማርቆስ ሲመልሱ፡- «ቦታው በመሠረቱ ቀደም ብሎ ክፍት እንደ ነበር ይጠቁማሉ። ክፍት በመሆኑ የመንደሩ ህፃናት ካህን ይጫወቱበት ነበር። በአንድ ወቅት መስለሞች መስጊድ ለመሥራት ሲንቀሳቀሱ በመስማታችን ለሚመለከታቸው አካላት ደብዳቤ ጽፈናል።

ምክንያቱም ቦታው ከዚህ በፊት የታቦተ ጊዮርጊስ ማርገጃ በመሆኑ እንዲሁም ቦታው ጥንተ ታሪክ ያለው በመሆኑ ቤተ ክርስቲያን ቴ ቢሰጣት የልማት ሥራዎችን ለማከናወን ዝግጅቱም ብቃቱም ስላላት እንዲሰጠን ጠይቀናል። ይሁንና በደርግ ጊዜ ለሰባት ዓመት ያህል የመስቀል በዓልን አክብረንበታል ስለዚህ ለቤተ ክርስቲያን ይገባል እንጂ ለሌላ አይገባም። ለቤተ ክርስቲያን ሊሰጣት ይገባል የሚል ጥያቄ አቅርበው ነበር። ይሁንና ላቀረቡት ጥያቄ መልስ አለማግኘታቸውን ንቡረ እድ ሳይጠቁሙ አላለፉም።

ሌላው ያነጋገርናቸው የመን በረ መንግሥት ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን አስተዳዳሪ መልአክ ፀሐይ አባ ወልደ ትንሣኤ ናቸው። እርሳቸውም በበኩላቸው ለትምህርት ቤትና ለተለያዩ የአገልግሎት ሊውል የሚችል ሕንፃ መገንባታቸውን ጠቁመውናል። እንደ አስተዳዳሪው ገለጻ ሥራቸው የተጠናቀቀውን ለቢሮና ለሱቅ አገልግሎት መከራየታቸውን ገልጸው በሚገኘው ገቢ ደግሞ ቀሪ የግንባታ ሥራዎችን እንደሚያፋጥኑ ገልጸውልናል።

እኛም ቤተ ክርስቲያን በዚህ መልኩ በልማት ላይ ከተረባረቡ የሚጠበቀው ውጤት ምንድን ነው? ስንል ላቀረብነው ጥያቄ አስተዳዳሪው ሲመልሱ፡- « ከእንግዲህ በየክብረ በዓሉ ገንጥላ መዘቅዘቅ ይቀራል። ለቤተ ክርስቲያን፡- ልጆቻችን የሥራ ዕድል ይፈጥራል፤ ድህነት በእግዚአብሔር አጋዥነት በእኛ ጥረት ይጠፋል» በማለት ያላቸውን እምነት ገልጸውልናል።

ቤተ ክርስቲያን ቤተ ግብርና ትምህርት ቤት የሥነ ምግባር ትምህርት ይሰጡ እንደ ሽን የተጠየቁት አስተዳዳሪው ሲመልሱ፡- የቤተ ክርስቲያን ዋና ዓላማ በሥነ ምግባር የታነጸ ዜጋ ማፍራት ነው። ስለሆነም ለወደፊቱ በሥርዓቱ ትምህርት የሥነ ምግባር ጉዳይን ለማካተት ዕቅድ መኖሩን እንዳላቸው ገልጸውልናል።

በመጨረሻም ያቀናነው ለብዙዎች አብነት ወደ ሆነው የምስክር ገዡናን የመድኃኔ ዓለም ገዳም ነበር። የገዳሙ አስተዳዳሪ መምህር ጥዑመ ልሳን የምስክር ገዡናን መድኃኔ ዓለም ገዳም ዘመናዊ ትምህርት ቤት በትምህርት አሰጣጡ ተመራጭ ትምህርት ቤት ሲት መሆኑን ገልጸውልናል። ምክንያቱም ሲያብራሩ፡- የምስክር ገዡናን ገዳም በሥርዓተ ትምህርቱ የሥነ ምግባር ትምህርት ቀረጻን ያስተምራል። ፍቅረ ቤተ ክርስቲያን ላላቸውና የኢትዮጵያን ጥንታዊ ሥልጣኔ ማወቅ ለሚፈልጉ ተማሪዎችም የግእዝ ትምህርት ስለሚሰጥ ትምህርት ቤቱ ተወዳጅ ሊሆን እንደ ቻለ መምህር ጥዑመ ልሳን ሳይጠቁሙ አላለፉም።

በቅርቡም የምስክር ገዡናን መድኃኔ ዓለም ገዳም ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ ለመክፈት የተለያዩ ግንባታዎችን በማካሄድ ላይ እንደ ሚገኘ ገልጸውልናል። ለዚህም ሕንፃ ማስፈጸሚያና ለገዳሙ በውጪ አገር የሚገኙ ምእመናንና በጎ አድራጊዎች ርዳታ እንደ ሚያደርጉላቸው መምህር ጥዑመ ልሳን ይናገራሉ። በዚህ አጋጣሚ የተጀመረውና የታቀደው ሁሉ ከፍጻሜ እንዲደርስ ምእመናን

በገንዘብ፣ በጉልበትና በአሳብ የበኩላቸውን ትብብር እንዲያደርጉ የገዳሙ አስተዳዳሪ ጥሪ አቅርበዋል።

በአዲስ አበባ ከተማ በተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት የሚከናወነው የልማት እንቅስቃሴ ይልቁንም በትምህርት ዙሪያ እየተደረገ ያለው ሥራ ይበል የሚያሰኝ ነው። ከአዲስ አበባ ውጪ የሚገኙ አህጉረ ስብከት በየአጥቢ ያ አብያተ ክርስቲያናቱ ተመሳሳይ ተግባር እንዲፈጽሙ የማድረግ ኃላፊነት አለባቸው።

አሁን ተሠርተው አገልግሎት በማበርከት ላይ የሚገኙት አብያተ ክርስቲያናትም የሚሰጡን የትምህርት ጥራት ከመጠበቅ በተጨማሪ ለሚከተሉት ነገሮች ትኩረት ስጥተው ቢሠሩ መልካም ነው እንላለን።

1ኛ. የግእዝ ቋንቋ ትምህርት መስጠት፡- የግእዝ ቋንቋ የኢትዮጵያ መግባቢያ መሆኑ ከተቋረጠ ረዥም ዘመን አስቆጥሯል። ቋንቋው በቤተ ክርስቲያናት ሥርዓተ አምልኮ የምንፈጽምበት፣ የምስጋና መሥዋዕት ለእግዚአብሔር የምናቀርብበት ከመሆኑም በተጨማሪ የሃይማኖት፣ የታሪክ፣ የፍልስፍና፣ የሕክምናና የመሳሰሉት ጉዳዮች የተጻፈበት ቋንቋ በመሆኑ ትውልዱ እንዲያውቀው የማድረግ ላላፈነት ቤተ ክርስቲያን አለባት። በኢትዮጵያ ብሔራዊ መልቀቂያ ፈተና ግእዝ እንደ አንድ ትምህርት ሲሰጥ ቢቆይም፡- «ፈተናውን የሚወስድ ግእዝ ዐዋቂ የለም፤ ትምህርቱም ሥርዓተ ትምህርት ተቀርጸለት አይሰጥም» በሚል ከፈተናዎቹ ውስጥ እንደ አንዱ መቆጠሩ ቀርቶ በአሁኑ ሰዓት ተሰርዷል። ይህን በትውልዱ እና በቋንቋው መካከል ያለውን መራራቅ የበለጠ የሚያሰፋው በመሆኑ ሥርዓተ ትምህርት ተቀርጸለት ቋንቋው ዳግም ወደቆየበት

የብሔራዊ ፈተና የትምህርት ዓይነትነቱ እንዲመለስ ማድረግ ከቅድስት ቤተ ክርስቲያን ይጠበቃል።

2ኛ. የሥነ ምግባር ትምህርት ተጠናክሮ እንዲሰጥ ማድረግ፡- ለአንድ ሀገር ዕድገትና ሰላም የዜጎች በሥነ ምግባር መታነጽ ያለው አስተዋፅዖ ከፍተኛ ነው። በዕውቀት ጉልብቶ አዲስ ግኝት በመፍጠር ሀገርን ማሳደግ የሚቻለው ሥነ ምግባር ያማረ ትውልድ ሲኖር ብቻ ነው።

ፍርድ እንዳይዛባ፣ እርስ በእርስ መበዳዳል እንዳይኖር በጠቅላላው ሙስና እንዳይንሰራፋ ማድረግ የሚቻለው ትውልድን ከሥር ጀምሮ በሥነ ምግባር ኮትኩቶ በማሳደግ ብቻ ነው። ቤተ ክርስቲያንም ባላት መድረክ ይልቁንም በየትምህርት ቤቶቿ በተጠናከረ መልኩ የሥነ ምግባር ትምህርት ብትሰጥ የእርስ በእርስ መዋደድ፣ መከባበር፣ ታማኝ መሆን የዜጎች መለያ መሆኑ ብቻ ሳይሆን መንግሥትም ሕገ ወጥ የሆነውን በሥልጣን ያለአግባብ መጠቀም ለመቆጣጠር የፀረ ሙስና ኮሚሽን ባላቋቋመ ነበር።

«እንግዳ ተቀባይ፥ ሰው እክባሪ ሕዝብ አላት» ተብላ የሚነገርላት ሀገራችን ኢትዮጵያ ይህ ተወዳጅ ባሕህ ተጠብቆ ሕዝቦቿ የራሳቸውን ባሕል የሚወዱ በታሪካቸው የማያፍሩ ብሎም «ትላንት አባቶቻችን ምን አቆዩን? ዛሬ እኛ ምን መሥራት ይጠበቅብናል?» በማለት ለትውልድ የሚበጅ ሥራ እንዲሠሩ ማድረግ የሚቻለው በየትምህርት ቤቶች እንደ አንድ የትምህርት ዓይነት የሥነ ምግባር ትምህርት መስጠት ሲቻል ብቻ ነው።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

ዲ/ን ደሳለኝ ቀለብ

ማስታወሻ:- በግእዝ የሐላፊ ግሶች ቅጥያዎች አንድ ዓይነት ናቸው። የግሱ የመጨረሻ ፊደል ቀ፣ ገ፣ በ፣ ገ ሆነው ውጭ በእንግሊዝኛው ግን ሕጋዊያን ግሶች ed/በቀዳማይ- ጊ ዜ ሲጨምሩ/ በኢሕጋዊያን ግሶች ጊዜ ግን የተለያየ አካሄድ አላቸው። በግእዝ ቋንቋ በካልአይ ጊዜ በየቤቱ ይረባል። ይቀጥላል።

	make-made			
	work-worked			
	ገብረ			
አነ	ገበርኩ	ሠራሁ	I worked /made/	
አንተ	ገበርከ	ሠራህ	You worked /made/	
አንቲ	ገበርኪ	ሠራሽ	You worked /made/	
አንትሙ	ገበርክሙ	ሠራችሁ	You worked /made/	
አንትን	ገበርክን	ሠራችሁ	You worked /made/	
ንሐነ	ገበርነ	ሠራን	We worked/made/	
ውእቱ	ገብረ	ሠራ	He worked/made/	
ይእቲ	ገብረት	ሠራች	She worked/made/	
ውእቶሙ	ገብሩ	ሠሩ	They worked/made/	
ውእቶን	ገብራ	ሠሩ	They worked/made/	

ለዋጭ ፊደላት		ገብረ - ሠራ - worked	
	ግእዝ	አማርኛ	እንግሊዝኛ
ለልሳን እንግልግር/			
አነ	ኩ	ሁ	ed
አንተ	ከ	ሀ	ed
አንቲ	ኪ	ሸ	ed
አንትሙ	ክሙ	ችሁ	ed
አንትን	ክን		
ንሐነ	ነ	ን	ed
ውእቱ	-	-	
ይእቲ	ት	ች	ed
ውእቶሙ	ኡ /አናባቢ/ ኡ/አናባቢ/		ed
ውእቶሙ	ን /አናባቢ/ ኡ/አናባቢ/		ed

ሐ. ሐረ - ሄደ
ሐዋር/ሐዋርተ - መሄደ
ሐረ/ሄደ - ባለሁለት ፊደላት ግስ ነው።

አነ	ሐረኩ	እኔ	ሔድኩ	I went
አንተ	ሐርከ	አንተ	ሔድክ	You went
አንቲ	ሐርኪ	አንቺ	ሔድሽ	You went
አንትሙ	ሐርክሙ	እናንተ	ሔዳችሁ	You went
አንትን	ሐርክን	እናንተ	ሔዳችሁ	You went
ንሐነ	ሐርነ	እኛ	ሔድን	We went
ውእቱ	ሐረ	እሱ	ሔደ	He went
ይእቲ	ሐረት	እሷ	ሔደች	She went
ውእቶሙ	ሐሩ	እነሱ	ሔዱ	They went
ውእቶን	ሐራ	እነሱ	ሔዱ	They went

ማስታወሻ:- በውእቱ እና በይእቲ ጊዜ በግእዝ ሐረ የሚለው ፊደል በግእዝ ይነገራል። በውእቶሙ እና በውእቶን ደግሞ የመጨረሻ ፊደሉ ረ በውእቶሙ ወደ ካዕብ እና በውእቶን ወደ ራብዕ በአናባቢዎች ብቻ ቅርጹን ይለውባል እንጂ ሌላ ተጨማሪ ቅጥያ የለም። ከዚህ ውጭ በአነ፣ አንተ፣ አንቲ፣ አንትሙ፣ አንትን፣ ንሐነ የግሱ የመጨረሻ ፊደል የግድ ወደ ሳድስ መለወጥ ይኖርበታል። እዚህ ላሁን የእንግሊዝኛው ኃላፊ ግሱን goን went ይላል። በኃላፊ ጊዜ። በግእዝና በአማርኛ ባለቤቱ በግሱ ይታወቃል። «እኔ ሔድኩ» በማለት ፋንታ «ሔድኩ» ቢል በቂ ነው። እኔ የሚለው ባለቤት በውስጠ ተወውቆ አለና። በእንግሊዝኛው ግን የግድ ባለቤቱ መገለጥ አለበት።

መ. የኃላፊ ኢሕጋዊያን በቀ፣ ገ፣ ሰ፣ ነ የማጨርሱ ግሶች ናቸው። ምሳሌ
ባረከ - አመሰገን፣ ባረከ /blessed
ባርኮ /ባርኮት - ማመስገን To bless
አነ ባረኩ I blessed
አንተ ባረከ You blessed
አንቲ ባረኪ You blessed
አንትሙ ባረክሙ You blessed
አንትን ባረክን You blessed
ንሐነ ባረክነ We blessed
ውእቱ ባረከ He blessed
ይእቲ ባረከት She blessed
ውእቶሙ ባረኩ They blessed
ውእቶን ባረካ They blessed

በአምስቱ መራሕያን
አነ ባረክኩ ሳይሆን አነ ባረኩ
አንተ ባረክከ ሳይሆን አንተ ባረከ
አንቲ ባረክኪ ሳይሆን አንተ ባረኪ /ሲነበብ/
አንትሙ ባረክክሙ ሳይሆን አንትሙ ባረክሙ /
አንትን ባረክክን ሳይሆን አንትን ባረክን ይባላል። ስለሆነም ኩ፣ ከ፣ ኪ፣ ክ ጠብቀው ይነበባሉ። እንደዚሁ ኹሉ የግስ የመጨረሻ ፊደላት ቀ፣ ገ፣ ከ ሲሆኑ ጠብቀው ይነበቡ። «ነ» ከሆነ ደግሞ በንሐነ ጊዜ ጠብቆ ማንበብ። ከነ ሆነ /Become - ከነ የሚሰብ ግስ /ባቢ/ ነው።
አነ ኮንኩ ሐኪመ I be come a doctor
አንተ ኮንኩ ሐኪመ You become a doctor
አንቲ ኮንኪ ሐኪሚተ You become a doctor
ንሐ ነኮ ነ ከመ አባግዕ እንደ በጉች ሆን።
አጥመቀ
አክለነ
ሰበከ
ባረከ
ሐነ እነዚህን የመሰሉ ግሶች የኃላፊ አንቀጽ ኢ ሕጋዊያን ናቸው።

ሠ. አእመረ - አወቀ - knew
To know /knewing
አእመረ - ባለ አራት ቀለማት ግስ ነው።
አነ አእመርኩ I knew
አንተ አእመርከ You knew
አንቲ አእመርኪ You knew
አንትሙ አእመርክሙ You knew
አንትን አእመርክን You knew
ንሐነ አእመርነ We knew
ውእቱ አእመረ He knew
ይእቲ አእመረት She knew
ውእቶሙ አእመሩ They knew
ውእቶን አእመራ They knew
አወቀ

ረ. ይቤ:- በግእዝ ለየት ያለ ግስ በኃላፊም በካልአይም የራሱ አካሄድ ያለው ኢ ሕጋዊ ግስ ይቤ አለ ነው። የይቤን

ዝርዝር በሌላ ጊዜ የምናየው ሲሆን ላሁኑ በኃላፊ ጊዜ እንዴት እንደተለየ እናስተውል። ይህ ለየት ያለበት የሚጀምረው በላድስ ሲሆን የሚጨርሰው በኃምስ ስለሆነ ነው።

አን	እቤ	አልኩ	I said
አንተ	ትቤ	አልክ	You said
አንቲ	ትቤሊ	አልሽ	You said
አንትሙ	ትቤሉ	አላችሁ	You said
አንትን	ትቤለክን	አላችሁ	You said
ንሕን	ንቤ	አልን	We said
ውእቱ	ይቤ	አለ	He said
ውእቲ	ትቤ	አላት	She said
ውእቆሙ	ይቤሉ	አሉ	They said
ውእቶን	ይቤላ	አሉ	They said

ምልምድ

የሚከተሉትን ግሶች ወደ ካልአይና ወደ ዘንድ ለውጥ ምሳሌ ወደሰአመሰገነ /የጠበቀ ነው/

ይዌድስ
ይወድስ
ቀደሰ ነው

የጠበቀ ምልክቱ /o/ ነው

1. ዘመረ
2. ነጸረ
3. ወፅአ
4. ቀደመ
5. ጌሠ
6. ጸመ
7. ረከበ
8. ኖመ
9. ኮነ
10. ሰምዐ
11. ተንበለ
12. ከሰበበ

የመሰገናል

የመሰገን /የመሰገን ዘንድ። ቤቱ

ካልአይ	ዘንድ	ቤቱ
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

ይቀጥላል

ዜና ልሳነ ግእዝ የልሳነ ግእዝ ወዳጆች ማኅበር ተመሠረተ

ባላለፍነው ሚያዝያ ወር 1997 ዓ.ም የልሳነ ግእዝ ወዳጆች ማኅበር በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ተመሥርቷል። ማኅበሩ ከ200 በላይ አባላት ሲኖሩት፣ አባልነቱ ተማሪዎችንና መምህራንን ያካተተ ነው። ማኅበሩ ዋና ዓላማው አድርጎ የተነሳው አባላቱ በግእዝ ቋንቋ ማንበብ፣ መጻፍና መናገር ይችላሉ ዘንድ ነው። በቀጣይነትም በዚህ ቋንቋ የተጻፉትን ዕድሜ ጠገብ መጻጸፍትን በመመርመር ከትውልድ ወደ ትውልድ እንዲደርስ ማድረግ ዋነኛ ግብ ነው።

የማኅበሩ ሰብሳቢና በአ.አ.ዩ የሥነ ልሳነ /Philology/ ትምህርት ክፍል የድኅረ ምረቃ ተማሪ የኾኑት መምህር ደሳለኝ ቀለብ በቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ መምህር ናቸው። መ/ር ደሳለኝ ስለ ማኅበሩ አመሠራረት ሲያብራሩ «የልሳነ ግእዝ ወዳጆች ክብብ» በሚል እንደ ተጀመረ ገልጸዋል። አክለውም «የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪክና ቅርስ በግእዝ ቋንቋ በብራና ላይ በተጻፉ የጥበብ የሃይማኖት፣ የፍልስፍና፣ የታሪክና የሥነ ጽሑፍ መጻጸፍት ውስጥ ተካብተው ይገኛሉ። ይህን ጥንታዊ ቋንቋ አሁን ብንመረምረው በዚህ ዘመን አስተሳሰባችን ላይ ማለፊያ ግንባታንና ድንቅ መሠረትን መተው ስለምንችል የቀደመ ማንነታችንን መፈለግ ጀመርን። ፊደሎቻችንን፣ ቋንቋችንን በአጠቃላይ ግእዙን የኋለት ተጉዘን ብንመረምረው ለእኛ ብቻ ሳይሆን ለአፍሪካችን ኩራት ነው የሚሾነው።» ብለዋል።

አያይዘውም፡- «ግእዝ አቅፎ የያዛቸው በርካታ ባሕላዊ፣ ሃይማኖታዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ያላቸውን ጽሑፎች በጋራ የመፈለግ

ተሸና ለብሔራዊም ሆነ ለሌሎች አገር አቀፍ ቋንቋዎቻችን የዕውቀት ግብዓት ማቅረብ አንዱ ዓላማ ነው። ያንን ለማድረግ አባሎቻችን የግእዝ ቋንቋን መናገር፣ መጻፍና የመመርመር አቅሙ እንዲኖራቸው እናደርጋለን።» በማለት የማኅበሩን ዓላማ አስረድተዋል። ግእዝ በአያሌ ሰዎች ዘንድ ሃይማኖታዊ ቋንቋ ብቻ ተደርጎ መወሰዱ ትክክል አለመሆኑን የሚገልጹት መምህር ደሳለኝ ቋንቋው ዘርፈ ብዙ ዕውቀት በመያዙ የማኅበሩ አባላት የገበዩትን ዕውቀት ለሌሎች እንዲያካፍሉ ማድረግ ሌላው ትልማቸው መሆኑን ገልጸዋል። ስለዚህም ሲያብራሩ፡- «ይህን ዕውቀት በመላ አገራችን ለማስፋፋት አባሎቻችንን በአገር ዓቀፍ ደረጃ እንዲሰባሰቡ እናደርጋለን። ደብዳቤዎችን የማዘጋጀቱና መጻጸፍትን በዚህ ልሳነ አዘጋጅቶ ብዙኅነት ሐሳቡን እንዲለዋወጡት ማድረግ ታላቁ ትልማችን ነው። ትምህርቱን በሚቀጥለው ዓመት ከአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ጋር በመመካከር መስጠት እንጀምራለን። መጀመሪያ ለአባሎቻችን ትኩረት የምናደርግ ቢሆንም፣ በሂደት ሁሉም የቋንቋው አፍቃሪ እንዲገበይ እንጥራለን። በአሁኑ ጊዜ ከ200 በላይ ተማሪዎችና ታላላቅ የዩኒቨርሲቲው መምህራንን በማኅበሩ አባልነት ታቅፈዋል። በእምነት ደረጃ የአርቶዶክስ ተዋሕዶ፣ የእስልምና፣ የፕሮቴስታንት እምነት ተከታዮች የማኅበራችን አባላት ናቸው።» መግለጫቸው ሲያጠቃልሉ ሉም፡-

«በሂደት በአገር አቀፍ ደረጃ ካሉ የዩኒቨርሲቲዎች ጋር እንዲሁም ከቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ፣ ከማኅበረ ቅዱሳንና በዚህ ረገድ ሊያገዙን

ከሚችሉ አካሎች ጋር ሁሉ መልካም ግንኙነት ይኖረናል» ሲሉ የተናገሩት መ/ር ደሳለኝ ቀለብ፡- «መጨረሻ ትውልድ አንድ እርምጃ ወደፊት ለመሄድ በሚያደርገው ጥረት ተቋማቱ ያላቸውን በመስጠት እንደ ሚተባበሩን እምነታችን ነው» በማለት ቀጣይ ተስፋቸውን ገልጸዋል።

ከአዘጋጁ፡- የሐመር መጽሔት ዝግጅት ክፍል የግእዝ ቋንቋ ያለውን የማይተካ ዘርፈ ብዙ ሚና በማጫን በጉዳዩ ዙሪያ ተከታታይ ጽሑፎችን ማስገባቱ ይታወሳል። ከ1994 ዓ.ም ጀምሮ ደግሞ የአንባቢያንን አስተያየት መሠረት ባደረገ መልኩ ባካሄደው ጥናት «አቡጊዳ - የግእዝ ቋንቋ ትምህርት» የተሰኘ ዓምድ መክፈቱ ይታወቃል። «የልሳነ ግእዝ ወዳጆች ማኅበር» በሚል ስያሜ በ1997 ዓ.ም ሚያዝያ ወር የተመሠረተው ማኅበር ሰብሳቢ መምህር ደሳለኝ ቀለብ በ3 ምዕ ዝግጅት ክፍተኛ አገዛ በማድረግ ላይ ይገኛሉ። በመኾኑም ምእመናን የማኅበሩ አባላት በመሆን ለክቡር ዓላማው መሳካት የበኩላቸውን ጥረት እንዲያደርጉ ዝግጅት ክፍላችን መልእክቱን ያስተላልፋል። ከማኅበሩ ጋር ለመገናኘት ለምትኹ የልሳነ ግዕዝ አፍቃሪዎች በሙሉ የሚከተለውን አድራሻ መጠቀም የምትችሉ መኾኑን እንገልጻለን።

አድራሻ፡-
ስልክ፡- 251-01- 55 63 28
ኢ-ሜይል፡- geezaau@yahoo.Co.Uk
የመ.ሣ.ቁ፡- 150141 አ.አ.ዩ

ገለታ ማርያም
/ውዳሴ ማርያም/
Galata Maariyaam
በኦርምኛ
በድጋሚ ታትሞ
በሥርጭት ላይ ውሏል !!

መንገደኛው

እግዚአብሔር ይመስገን ለዛሬ ደርሻለሁ። ዝናሙ ብርዱ በእኔ አቆጣጠር ቀደም ብሎ ቢጀምርም ተስ ማምቶኛል። ክረምቱ ብቻ አይደለም የተስማማኝ፤ የዘመነ ፋሲካ መፈጸምም እንጂ። ዘመነ ፋሲካ ሲመጣ ይጨንቀኛል። ለምን በሉኝና ልንገራችሁ።

ጠዋት ቁርስ፣ አራት ሰዓት ሲሆን ሻይ፣ ስድስት ሰዓት ምሳ፣ ዘጠኝ ሰዓት ሻይ፣ ዐሥራ አንድ ሰዓት መክሰስ፣ ማታ እራት። እነዚህ የዘመነ ፋሲካ የመብል መርሐ ግብራት ናቸው። ገምሳ አምስት ቀን የጸምነውን ማካካሻ ይመስላል። ሌላም አለ። ማክሰኞ ሰርግ፣ ገሙስ ሰርግ፣ ቅዳሜና እሁድ ሰርግ፣ ሰኞ መልሰ፣ ማክሰኞ መልሰ ገሙስ ቅልቅል። /ሰዎቹ በጋብቻ ቢቀላቀሉም/ የወንድም፣ የእጎት፣ የአጎት፣ የአክስት፣ የአይት... የአብሮ አደግ፣ የሥራ ባልደረባ ጥሪ ተጋቢዎችን። ሙሽሮች በየተጠሩበት ቦታ ሲሆን ሲሆን ሙክት፣ በግና ውስኪ፣ ካልሆነም ውስኪ እርሱም ካልተቻለ ድፎ ዳቦ ከብሔራዊ የአልኮልና የአረቄ ፋብሪካ ምርቶች መካከል አንዱን ገዝቶ መሄድ የሰርግ «ሥነ ምግባር» ነው።

ታዲያ በመንገድ ያዩኝ ሰዎች ሁሉ በጋብቻቸው ሰሞን ይጠሩኛል። እኔ መንገደኛው መንገዱን ማን ይ ሂድለት ብለው ነው። ለፋሲካ ሰሞን የምገብ መርሐ ግብራት የሥራ ሰዓቱን ማቃጠሉ ሳያንስ በየሰርጉ ሰብብ ጊ ዜዬን መጨረሱ ይገርመኛል።

ኢትዮጵያ ድካ ናት ይባላል። ለመንገደኛው ግን፡- «አገሪቱ እንጂ ሰዎቹ ድሆች ናቸው።» የሚለው ነገር አይስማማውም። ምሳ በልቶ እራት መድገም የሚያቅተው ስንት ኢትዮጵያዊ እያለ እንዳትሉ። መንገደኛው በዚያ ማእዘን አይደለም ያየው። ከሰርግ ድግስ አንጻር እንጂ የመንገደኛው ጓደኛ ነው። አሁን ለታ ሥርዓተ ጋብቻውን በቤተ ክርስቲያን ፈጽሟል። መንገደኛው በመንገድ አገኘውና ጠየቀው። «ስንት አወጣህ?» «ትንሽ ናት።» «ምን ያህል?» «አሥራ ሰዓት ሺህ ብር!!» መንገደኛው አንድ ነገር ትዝ አለው።

ሁለት ዘመዳሞች ይገናኙና ስለ ገንዘብ ያወራሉ። አንደኛው «አንድ ሺ ብር ምን አላት። ትንሽ ናት» ይላል። ዘመድየው በመገረም «በእናንተ ዘንድ አንድ ሺ ብር ሴት ናት ወይ? እኛስ ዐሥሩንም ብር አንቱ ነው የምንለው» አለው። ዐሥራ ሰዓት ሺ ብር ትንሽ ናት ሲባል ይገርማል። «ግን እኮ መቶ ሺ። ሁለት መቶ ሺ በሚያወጡ። በታላላቅና ውድ ሆቴሎች የሚደገቡ አሉ።» እንዳትሉኝ። እነርሱና መንገደኛው ከነ መኖራቸውም አይተዋወቁም። የሚገርመው በየወሩ ሁለት መቶና ሦስት መቶ ብር የቤት ኪራይ መክፈል የሰለቻቸው ለሰርግ ግን ኻያ። ሠላሳና አርባ... ሺ ሲያወጡ ነው።

የሚያገባት ሳይሆን የሚገባት የሚመስል አግቢታም አለ። ሽማግሌ ሲላክ ቪዲዮ፣ ለቀለበት ቪዲዮ፣ ጥሉሽ ሲላክ ቪዲዮ፣ ለጋብቻው ዕለት ቪዲዮ፣ ለመልሰ ቪዲዮ፣ ለቅልቅል ቪዲዮ፣ ለጅ ሲወለድ ቪዲዮ፣ ለክርስትና ቪዲዮ፣ ቪዲዮው ባለበት ሁሉ ፎቶ ገራፍ መኖሩንም አትርሱ። አንድ የመንገደኛው ጓደኛ ለሰርጉ የተነሡት ፎቶ 20 ፊልም ነበር። ሐሳቡን አስሉት። ቪዲዮው «እንዲህ ነበር» ብሎ ታሪክ ማጉላቱ። ማውሳቱ ጥሩ ቢሆንም እንደ አክሱም ሐውልት አለም እንደ ቅዱስ ላሊበላ ውቅር አብያተ ክርስቲያናት የጎሳ ታሪክ ይዞ በትዝታ ብቻ መቅረቱ ያሳዝናል። ልጆቻቸው እናትና አባታቸው የተጋቡ ዕለት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሆነው ሲቆርቡ ከማየት በቀር በአካል ሲቆርቡ አያይዋቸውም ይባላል። ጉድ ነው። የአማርኛው።

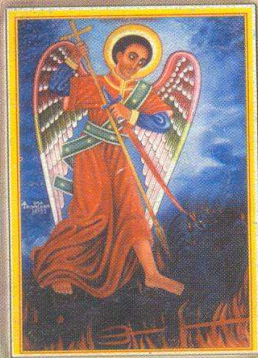
የሚያገባት የሚመስል አግቢታ ያልኳችሁ ደግሞ ለሙሽሪት «ክብር» ሲባል ለልብሻ፣ ለጌግ ዐሥር ሺ ብር ያወጣውን ነው። ምናልባት ሰው ለወደደው እንዳትሉ መንገደኛው ፍቅር እንዲሁ መውደድ። ልባዊ አክብሮትን መስጠትና አስፈላጊ የሆኑትን ነገሮች ማሟላት እንጂ አፍአዊ በሆነ ጌጥ የወደዳትን በማኾኑርና አያምንም።

እናንተ። ዕድሜ ልኩን ከገንዳ የተጣለ ትራፊ እንጀራ እየለቀመ የሚኖር፣ የሳስቲክ መጠለያ እንደ ፎቅ የተወደደበት፣ በሬ መግዣ አጥቶ ከአንድ በሬ ጋር በቀንበር ተጠምዶ ደረቅና ድንጋያማ መሬት ለማረስ የሚጥር ዜጋ ባለበት አገር ለአንድ ቀን ድግስ ኻያ ሺ። ሠላሳ ሺ ለሰርግ ማውጣት ኃጢአት አይሆንምን?

መቼም የሰርግ ነገር ከተነሣ ሌላም ልንገራችሁ። መንገደኛው ሰርግ ይወዳል። በተለይም በተክሊል ሰዎች ሲ ጋቡ ማየትን። ሰው እንዳይሰማን ቀስ ብለን እናውራና። «በ1996 ዓ.ም በአዲስ አበባ ከተማ በቤተ ክርስቲያንና በመንግሥት ከተጋቡት ሰዓት ሺህ ሰዎች መካከል ከሦስት ሺህ በላይ የሆኑቱ ተፋተዋል» አለ። ያጋባችሁ። ጅርአችሁን ያዙ። «አውጣን። አውጣን» በሉ። ያላገባችሁ። «ምን ይሆን ምክንያቱ?» ስትሉ ተጠያቂ።

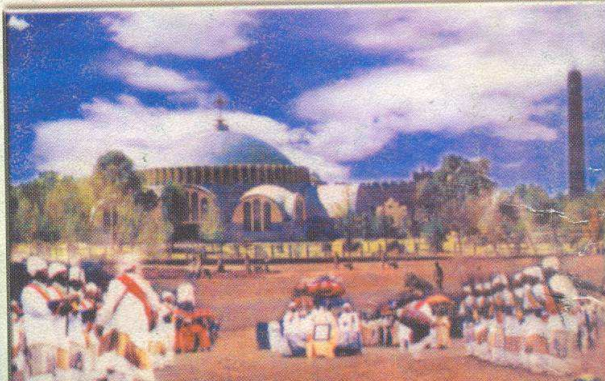
ወይ ረስቼው። ለካ ሌላ ልንገራችሁ ብዬ ነበር። ይኸውላችሁ ሁለት ሰርግ ላይ መንገደኛው እኔ ያየሁትን ልንገራችሁ። ተጋቢዎቹ ቪዲዮ ቀራጭ በገንዘብ ተዋውለው ያመጣሉ። ሥራውን ጀምሯል። ሙሽራው ክብርት ሙሽሪትን ይዞ በሚዜዎቹ ታጅቦ ቤተ ክርስቲያን ደረሱ። ወደ ውስጥ ሊገቡ ነው። ቪዲዮ ቀራጭ ይቀርጻል። ከነጫ ማው ቤተ ክርስቲያን ሊገባ! ዲያቶኑ ልጁ የዘነጋው መስሎት «ጫማህን አውልቅ» ይለዋል። ቪዲዮ ቀራጭ «አላወልቅም። ለምን? አላምንበትም። ኢ-አማኒ ከሆንክም ቤተ ክርስቲያን አትገባም።» ክርክር ግጭት። ሙሽሮቹ ድንገጥ። ጠላታቸው ሰይጣን ይደንገጥና። ነገሩ ሲጣራ ቪዲዮ ቀራጭ መኖሩን ኖሯል። አይ መንገደኛው! ሌላውም የእስልምና እምነት ተከታዩን ቪዲዮ ቀራጭ ይዋዋልና ያመጣል። ... መቼም ሰው አይጠፋ ነገሩ በአጭሩ ተስተካክለ።

ይህ ሁሉ የዘመነ ፋሲካ የመንገደኛው የሰርግ ትውስታ ነው። እናንተስ ያያችሁት የለም? መቼም በተክሊል በቀርባን ጋብቻቸውን በፈጸሙበት ዕለት «የሙሽሪ ወግ አድርሱ» የተባሉ ሰዎች አላጋጠሟችሁ ይሆናል። ሰውረን በሉ። ዘመነ ፋሲካ አልፎ ዘመነ ጳራቅሊጦስ ደግሞም ዘመነ ክረምት ተተክሯል። ዘመነ መርጻዌ /ወርጎ ጥር/ ዘመነ ፋሲካም ዘረው ይመጣሉ። የእርስዎስ ሰርግ እንዴት ይሆን? ገምሳ አምስት ቀን ከጸሙስ በኋላ በዘመነ ፋሲካ ጸም የለም ብለው ጊዜዎችን ሁሉ የመመገቢያ ያደርጉት ወይስ በመጠን ይሆኑ? ይብቃኝ። ክረምቱን አልሄድም። ሰሚ ነው የምሆነው። እርስዎስ እንደ ዘመናዊት ወይስ እንደ ተርብ ይሆኑ ይሆን?

እነዚህንና ሌሎች መንፈሳዊ ፖስተሮችን በሁሉም የሐመር መጽሔትና ስምዖን ጽድቅ ጋዜጣ ማከፋፈያዎች ውስጥ ያገኛቸዋል

የማኅበረ ቅዱሳን መዝሙር ቁጥር ፮ በሥርጭት ላይ ውሏል!

የማኅበረ ቅዱሳን መዝሙር ቁጥር ፮

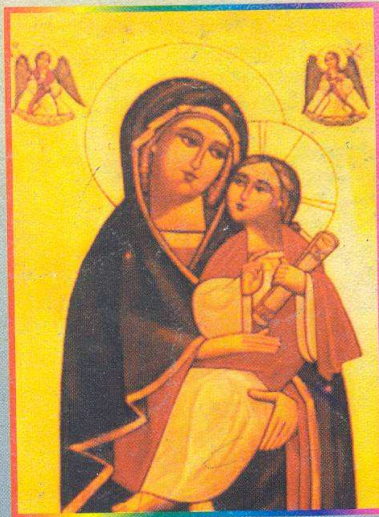
የማኅበረ ቅዱሳን መዝሙር ቁጥር ፮

በኢትዮጵያ ለርቶሎሞስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በወንጌት ትዕይንት ግድሬጃ መምሪያ ግንብ ቅዱሳን የመዝሙርና ማገገሚያ ገቢዎች ስርተኪነት ማዘጋጀት
ቁጥር ፩ 1997 ዓ.ም እክ44:፩ ግንብ ቅዱሳን ስልክ ቁጥር 23-45-30/29 ማ.ሣ.ቁ. 80078
አዲስ አበባ

አስደሳች ዜና ለምእመናን

ቅዱስ ሉቃስ የሣለውና ሥርዓተ ቤተ ክርስቲያንን የጠበቀው ጥንታዊው የእመቤታችን ሥዕል ታትሞ ቀረበላችሁ።

የሥዕል መጠን:- 30 ሣ.ሜ x 42 ሣ.ሜ

አከፋፋይ:- ዲ/ን ወንድወሰን ሶርሣ ስልክ:- (09) 65 17 46

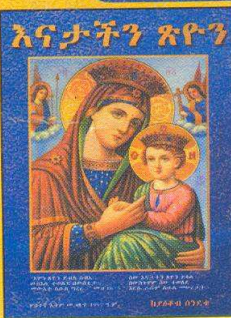
የሥዕል ዋጋ ብር 4.00

ሥዕሉን:-

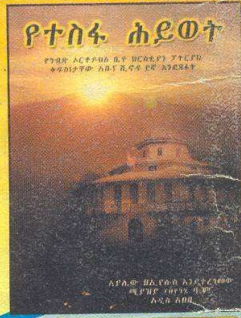
- በማኅበረ ቅዱሳን ማከፋፈያዎች
- በቅዱስ ራጉኤል ቤተ ክርስቲያን አካባቢ
- በግገኙ የንዋይተ ቅድሳት መሸጫ መደብሮች
- በሌሎችም መዝሙር ቤቶች ውስጥ ያገኙታል።

ዋጋ ብር 3.50

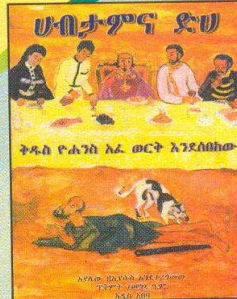
ዜና መጻሕፍት

አዘጋጅ:- ያዕቆብ ሰንደቁ

አዘጋጅ:- አቡነ ሸናዖ ትርጉም:- ኢያሌው ዘአያሱስ

አዘጋጅ:- ቅዱስ ዮሐንስ አፈ ወርቅ አገላለጽ ትርጉም:- ኢያሌው ዘአያሱስ

መጻሕፍቱን በሁሉም የሐመር መጽሔትና ስምዖን ጽድቅ ጋዜጣ ማከፋፈያዎች ውስጥ ያገኛቸዋል
ወይም 09-63 63 93 ፣ 20 04 38 ይደውሉ
E-mail:yyakob zz @yahoo.com P.O. Box 1243 ይጻፉ

©

& ' () ! " * # \$ %
\$++

©